

ส่วนที่ ๒

ยุทธศาสตร์องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๑. ความสัมพันธ์ระหว่างแผนพัฒนาระดับมหภาค

๑.๑ แผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐)

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๖๕ กำหนดให้รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกันเพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว โดยให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ และต่อมาได้มีการตราพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยกำหนดให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อรับผิดชอบในการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติกำหนดวิธีการการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติ ในการติดตาม การตรวจสอบ และการประเมินผล รวมทั้ง กำหนดมาตรการส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนทุกภาคส่วนดำเนินการให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ

การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลประสุขมีความสัมพันธ์กับแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี โดยมุ่งเน้นเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน โดยยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) เป็นยุทธศาสตร์ชาติฉบับแรกของประเทศไทยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งจะต้องนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้ประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” เพื่อความสุขของคนไทยทุกคน สรุปลย่อได้ ดังนี้

วิสัยทัศน์ประเทศไทย 2580

II. Policy Formulation

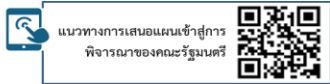
“ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

มั่นคง	มั่งคั่ง	ยั่งยืน
<ul style="list-style-type: none"> มีความมั่นคงปลอดภัยจากภัยและการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในประเทศและภายนอกประเทศและมีความมั่นคงในทุกมิติ ทั้งมิติเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และการเมือง ประเทศมีความมั่นคงในเอกราชและอธิปไตย สังคมมีความปรองดองและความสามัคคี ประชาชน มีความมั่นคงในชีวิต มีงานและรายได้ที่มั่นคง มีที่อยู่อาศัยและความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สิน มีความมั่นคงของอาหาร พลังงาน และน้ำ 	<ul style="list-style-type: none"> ประเทศไทยมีการขยายตัวของเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องยกระดับเข้าสู่กลุ่มประเทศรายได้สูง ความเหลื่อมล้ำของการพัฒนาลดลง ประชาชนได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนาอย่างเท่าเทียมกัน เศรษฐกิจมีความสามารถในการแข่งขันสูง สร้างเศรษฐกิจและสังคมแห่งอนาคต และเป็นจุดสำคัญของการเชื่อมโยงในภูมิภาค ทั้งการคมนาคมขนส่ง การผลิต การค้า การลงทุน มีความสมบูรณ์ในทุนที่สามารถสร้างการพัฒนาต่อเนื่อง อาทิ ทุนมนุษย์ ทุนทางปัญญา ทุนทางการเงินและทุนอื่นๆ 	<ul style="list-style-type: none"> การพัฒนาที่สามารถสร้างความเจริญ ด้านรายได้ และคุณภาพชีวิตของประชาชนอย่างต่อเนื่อง โดยไม่ใช้ทรัพยากรธรรมชาติเกินพอดี ไม่สร้างมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อม มีการผลิตและการบริโภคเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและสอดคล้องกับกฎระเบียบของประชาคมโลก คงมีความรับผิดชอบต่อต่อสังคม มุ่งประโยชน์ส่วนรวมอย่างยั่งยืนทุกภาคส่วนในสังคมยึดถือและปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ระดับของแผน

หมายเหตุ : นับตั้งแต่วันที่ 4 ธันวาคม 2560 ครม.มีมติกำหนดการตั้งชื่อแผนระดับที่ 3 ว่าแผนปฏิบัติการด้านระยะที่ ... (พ.ศ. .... - ....)” เว้นแต่ได้มีการระบุไว้ในกฎหมายก่อนที่จะมีมติ ครม. วันที่ 4 ธันวาคม 2560 เช่น พระราชบัญญัติ พระราชกำหนด พระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง มติครม. เป็นต้น

๑) บทนำ

การพัฒนาประเทศไทยนับตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑ เป็นต้นมา ได้ส่งผลให้ประเทศมีการพัฒนาในทุกมิติทั้งในด้านเศรษฐกิจที่ประเทศไทยได้รับการยกระดับเป็นประเทศในกลุ่มบนของกลุ่มประเทศระดับรายได้ปานกลาง ในด้านสังคมที่มีการพัฒนาคุณภาพชีวิต ของประชาชนส่งผลให้ประเทศไทยหลุดพ้นจากการเป็นประเทศยากจน และในด้านสิ่งแวดล้อมที่ประเทศไทยมีข้อได้เปรียบในความหลากหลายเชิงนิเวศ อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยยังมีความท้าทายต่อการพัฒนาที่สำคัญ อาทิอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจในปี ๒๕๖๐ ที่ร้อยละ ๓.๙ ถือว่าอยู่ในระดับต่ำกว่าศักยภาพ เมื่อเทียบกับร้อยละ ๖.๐ ต่อปีในช่วงเวลาเกือบ ๖ ทศวรรษที่ผ่านมา โดยมีสาเหตุหลักจากการชะลอตัวของการลงทุนภายในประเทศและสถานการณ์เศรษฐกิจโลกที่ยังไม่ฟื้นตัวได้เต็มที่ที่โครงสร้างเศรษฐกิจไทยที่ยังไม่สามารถขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมได้อย่างเต็มประสิทธิภาพภาคบริการและภาคเกษตรมีผลิตภาพการผลิตในระดับต่ำ การนำเทคโนโลยีเข้ามาเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต ประกอบกับแรงงานไทยยังมีปัญหาเรื่องคุณภาพและสมรรถนะที่ไม่สอดคล้องกับความต้องการในการขับเคลื่อนการพัฒนาของประเทศ

นอกจากนั้น ศักยภาพและคุณภาพของประชากรไทยทุกช่วงวัยยังคงเป็นปัจจัยท้าทายสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ แม้ว่าการเข้าถึงระบบบริการสาธารณสุข การศึกษา บริการสาธารณสุข โครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ และการคุ้มครองทางสังคมอื่น ๆ ของคนไทยมีความครอบคลุมเพิ่มมากขึ้น แต่ยังคงมีปัญหาเรื่องคุณภาพการให้บริการที่มีมาตรฐานแตกต่างกันระหว่างพื้นที่ ซึ่งเป็นหนึ่งในสาเหตุหลักที่ทำให้ประเทศไทยยังคงมีปัญหาความเหลื่อมล้ำในหลายมิติ ขณะที่ปัญหาด้านความยากจนยังคงเป็นประเด็นท้าทายในการยกระดับการพัฒนาประเทศให้ประชาชนมีรายได้สูงขึ้นและแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำอย่างยั่งยืน ขณะเดียวกันการวางกลยุทธ์ระยะยาวในการฟื้นฟูการใช้และการรักษาทรัพยากรอย่างบูรณาการเพื่อการพัฒนาประเทศที่ผ่านมายังขาดความชัดเจน ส่งผลให้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศยังมีปัญหาการใช้อย่างสิ้นเปลืองและเสื่อมโทรมลงอย่างรวดเร็ว ทั้งนี้ปัญหาดังกล่าวข้างต้นมีสาเหตุส่วนหนึ่งมาจากประสิทธิภาพการบริหารจัดการภาครัฐ การพัฒนาประเทศขาดความต่อเนื่องและความยืดหยุ่นในการตอบสนองต่อความต้องการและปัญหาของประชาชน ขณะที่ความมั่นคงภายในประเทศยังมีหลายประเด็นที่ต้องเสริมสร้างให้เกิดความเข้มแข็ง ลดความขัดแย้งทางความคิดและอุดมการณ์ที่มีรากฐานมาจากความเหลื่อมล้ำ ความไม่เสมอภาค การขาดความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรม และปัญหาการขาดเสถียรภาพทางการเมืองตลอดจนส่งเสริมคนในชาติให้ยึดมั่นสถาบันหลักเป็นศูนย์รวมจิตใจให้เกิดความรักและความสามัคคี ในขณะเดียวกัน การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรที่มีสัดส่วนประชากรวัยแรงงานและวัยเด็กที่ลดลงและประชากรสูงอายุที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จะเป็นปัจจัยเสี่ยงสำคัญที่จะทำให้การพัฒนาประเทศในมิติต่าง ๆ มีความท้าทายมากขึ้น ทั้งในส่วนของเสถียรภาพทางการเงินการคลัง ของประเทศในการจัดสวัสดิการเพื่อดูแลผู้สูงอายุที่เพิ่มสูงขึ้น การลงทุนและการออม การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ ความมั่นคงทางสังคม การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืนซึ่งจะเป็นประเด็นท้าทายต่อการขับเคลื่อนประเทศไปสู่การเป็นประเทศพัฒนาแล้ว

๒) ปัจจัยและแนวโน้มที่คาดว่าจะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศ

แม้ว่าประเทศไทยจะมีตำแหน่งที่ตั้งที่สามารถเป็นศูนย์กลางในการเชื่อมโยงในภูมิภาคและเป็นประตูสู่เอเชีย แต่การที่มีอาณาเขตติดกับประเทศเพื่อนบ้านหลายประเทศ ทำให้ปัญหาด้านเขตแดนกับประเทศเพื่อนบ้านยังคงเป็นความท้าทายด้านความมั่นคงในอนาคต นอกจากนี้ประเทศไทยยังคงต้องให้ความสำคัญกับปัญหาด้านความมั่นคงอื่น ๆ ที่มีความซับซ้อน ละเอียดอ่อน และมีความเชื่อมโยงกันหลายมิติที่อาจเป็นประเด็นท้าทายต่อการสร้างบรรยากาศความไว้วางใจระหว่างรัฐกับประชาชนและระหว่างประชาชนกับประชาชน ซึ่งรวมถึงการสร้างสามัคคีของคนในชาติที่จะนำไปสู่การแก้ปัญหาความขัดแย้งระหว่างกลุ่มประชากรไทยที่มีแนวคิดและความเชื่อที่แตกต่างกันอย่างยั่งยืน

นอกจากนี้การขยายอิทธิพลและการเพิ่มบทบาทของประเทมหาอำนาจ ที่อาจก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปสู่ระบบหลายขั้วอำนาจ หรือเกิดการย้ายขั้วอำนาจทางเศรษฐกิจ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของประเทศในอนาคตขณะที่องค์กรที่ไม่ใช่รัฐอาทิองค์กรระหว่างประเทศและบริษัทข้ามชาติจะมีบทบาทมาก

ขึ้นในการกำหนดกฎ ระเบียบ ทิศทางความสัมพันธ์และมาตรฐานสากลต่าง ๆ ทั้งในด้านความมั่นคง และเศรษฐกิจ รวมทั้งการรวมกลุ่มเศรษฐกิจและการเปิดเสรีในภูมิภาคที่นำไปสู่ความเชื่อมโยงในทุกกระบวน อาจก่อให้เกิดความเสี่ยงด้านอาชญากรรมข้ามชาติและเศรษฐกิจนอกระบบ รวมทั้งปัญหายาเสพติด การค้ามนุษย์และการลักลอบเข้าเมือง

ในทางกลับกัน ความเปลี่ยนแปลงจากโลกาภิวัตน์และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ได้รับการพัฒนาอย่างก้าวกระโดดจะก่อให้เกิดนวัตกรรมอย่างพลิกผัน อาทิเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์อินเทอร์เน็ตในทุกสิ่ง การวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ หุ่นยนต์และโดรน เทคโนโลยีพันธุกรรมสมัยใหม่และเทคโนโลยีทางการเงิน ซึ่งตัวอย่างแนวโน้มการพัฒนาเทคโนโลยีอย่างก้าวกระโดดเหล่านี้คาดว่าจะจะเป็นปัจจัยสนับสนุนหลักที่ช่วยทำให้เศรษฐกิจโลกและเศรษฐกิจไทยมีแนวโน้มที่จะกลับมาขยายตัวได้เข้มแข็งขึ้น แนวโน้มสำคัญที่จำเป็นต้องมีการติดตามอย่างใกล้ชิด อาทิ การรวมกลุ่มทางการค้าและการลงทุนที่จะมีความหลากหลายเพิ่มมากขึ้น การแข่งขันที่คาดว่าจะรุนแรงขึ้น ในการเพิ่มผลิตภาพและสร้างความหลากหลายของสินค้าและบริการที่ตอบโจทยรูปแบบชีวิตใหม่ ๆ

นอกจากนั้น ประเทศไทยคาดว่าจะเข้าสู่การเป็นสังคมสูงวัยระดับสุดยอดในปี ๒๕๗๔ จะก่อให้เกิดโอกาสใหม่ๆ ในการตอบสนองความต้องการของกลุ่มผู้บริโภครุ่นสูงวัยที่มีสัดส่วนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการคาดการณ์ว่าครอบครัวไทยจะมีขนาดเล็กลงและมีรูปแบบที่หลากหลายมากขึ้น ประชากรในประเทศไทยจะมีช่วงอายุที่แตกต่างกันและจะมีกลุ่มคนช่วงอายุใหม่ๆ เพิ่มขึ้น ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อทัศนคติและพฤติกรรมที่แตกต่างกัน ดังนั้น การเตรียมความพร้อมของประชากรให้มีคุณภาพและการนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาใช้ในการผลิตและการบริการของประเทศจะเป็นความท้าทายสำคัญในระยะต่อไป

ในขณะเดียวกัน โครงสร้างประชากรที่เข้าสู่สังคมสูงวัย อาจทำให้เกิดความต้องการแรงงานต่างชาติเพิ่มมากขึ้นเพื่อทดแทนจำนวนแรงงานไทยที่ลดลง ซึ่งปัจจัยด้านการเปิดเสรีในภูมิภาค และความก้าวหน้าของการพัฒนาระบบคมนาคมขนส่งในภูมิภาคจะทำให้การเคลื่อนย้ายแรงงานและการย้ายถิ่นมีความสะดวกมากขึ้น และเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้เกิดการเคลื่อนย้ายประชากรเข้าออก ประเทศเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะในกลุ่มประชากรที่มีศักยภาพซึ่งมีแนวโน้มในการเคลื่อนย้ายไปเรียนหรือ ทำงานในทั่วทุกมุมโลกสูงขึ้น ทั้งนี้การย้ายถิ่นส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์เพื่อแสวงหาโอกาสทางเศรษฐกิจที่ดีขึ้น จึงอาจจะเป็นไปได้ที่ประเทศไทยจะยังคงเป็นประเทศผู้รับของประชากรจากประเทศเพื่อนบ้านขณะที่ประชากรไทยโดยเฉพาะแรงงานทักษะอาจมีแรงจูงใจในการย้ายถิ่นไปยังประเทศที่มีระดับการพัฒนาที่ดีกว่า อาจทำให้การแย่งชิงแรงงานมีความรุนแรงมากขึ้น ซึ่งจะยิ่งทำให้เกิดความเสี่ยงต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและการเปลี่ยนแปลงของบริบทสังคมไทย

นอกจากนี้ ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศคาดว่าจะมีความรุนแรงมากขึ้น ทั้งในเชิงความผันผวน ความถี่ และขอบเขตที่กว้างขวางมากขึ้น ซึ่งจะสร้างความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สิน ระบบโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็น ตลอดจนระบบผลิตทางการเกษตรที่สัมพันธ์ต่อกับความมั่นคงด้านอาหารและน้ำ ขณะที่ระบบนิเวศต่าง ๆ มีแนวโน้มเสื่อมโทรมลง และมีความเป็นไปได้ค่อนข้างสูงในการสูญเสียความสามารถในการรองรับความต้องการของมนุษย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพอย่างไรก็ดีระดับความรุนแรงของผลกระทบอันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศโลกและความเสื่อมโทรมของระบบนิเวศต่าง ๆ ดังกล่าวที่แต่ละประเทศจะต้องเผชิญจะมีความแตกต่างกัน ทำให้การเป็นสังคมสีเขียว การรักษาและบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างบูรณาการจะได้รับความสำคัญ และความสนใจจากนานาประเทศรวมทั้งประเทศไทยเพิ่มมากขึ้น พลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือก รวมถึงการสร้างสมดุลความมั่นคงด้านพลังงานและอาหารมีแนวโน้มที่จะมีความสำคัญเพิ่มมากขึ้น กฎระเบียบและข้อตกลงด้านสิ่งแวดล้อมจะมีความเข้มข้นและเข้มงวดขึ้น โดยกรอบการพัฒนา ตามข้อตกลงระหว่างประเทศต่าง ๆ ที่สำคัญ เช่น เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน และบันทึกความตกลงปารีสจะได้รับการนำไปปฏิบัติอย่างจริงจังมากยิ่งขึ้น

แนวโน้มเหล่านี้จะก่อให้เกิดความท้าทายต่อการพัฒนาประเทศในหลายมิติทั้งในส่วนของการจ้างงานและอาชีพ สาขาการผลิตและบริการใหม่ๆ ความมั่นคงของประเทศอันเกิดจากภัยคุกคามและความเสี่ยงด้านอื่น ๆ ที่ซับซ้อนขึ้น อาชญากรรมไซเบอร์รูปแบบการก่อสงครามที่ใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือการเคลื่อนย้ายอย่างเสรีและรวดเร็ว

ของผู้คน เงินทุน ข้อมูลข่าวสาร องค์ความรู้เทคโนโลยีและสินค้าและบริการ การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่รวดเร็วและคาดการณ์ได้ยาก การเกิดขึ้นของโรคระบาด และโรคอุบัติใหม่ที่จะส่งผลให้การเฝ้าระวังด้านการสาธารณสุขในประเทศมีความสำคัญมากขึ้น อาจนำไปสู่ปัญหาความเหลื่อมล้ำที่ทวีความรุนแรงมากขึ้นได้หากไม่มีมาตรการที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันและรองรับผลกระทบต่าง ๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ซึ่งรวมถึงการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมแบบพลิกผันที่จะเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วโดยเฉพาะอย่างยิ่งหากการเข้าถึงเทคโนโลยีโครงสร้างพื้นฐาน และองค์ความรู้สมัยใหม่มีระดับความแตกต่างกันระหว่างกลุ่มประชากรต่าง ๆ โดยการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมดังกล่าวจะส่งผลกระทบต่อทั้งการจ้างงานและอาชีพที่จะมีรูปแบบและลักษณะงานที่เปลี่ยนไป มีความต้องการแรงงานที่มีสมรรถนะสูงเพิ่มมากขึ้น หลายอาชีพอาจหายไปจากตลาดงานในปัจจุบันและบางอาชีพจะถูกทดแทนด้วยระบบอัตโนมัติโดยเฉพาะอาชีพที่ต้องการทักษะระดับต่ำ ก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อความมั่นคงและคุณภาพชีวิตของประชาชนที่ปรับตัวไม่ทันหรือขาดความรู้และทักษะที่ทันกับยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไป กระแสโลกาภิวัตน์ที่จะทำให้เกิดการพัฒนาขยายความเป็นเมือง วิถีชีวิตที่เปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงทางสภาพภูมิอากาศที่อาจจะมีผลกระทบรุนแรงมากขึ้น ซึ่งปัจจัยทั้งหมดดังกล่าว จะส่งผลให้ปัญหาความยากจนและความเหลื่อมล้ำของประเทศมีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น

จากปัจจัยและแนวโน้มที่คาดว่าจะส่งผลต่อการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศในมิติต่าง ๆ ข้างต้น เห็นได้ว่าบริบทและสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกประเทศมีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีพลวัตสูง และมีความซับซ้อนหลากหลายมิติซึ่งจะส่งผลกระทบต่ออนาคตการพัฒนาประเทศอย่างมาก ดังนั้น การพัฒนาประเทศจึงจำเป็นต้องมียุทธศาสตร์การพัฒนาที่ครอบคลุมทุกมิติและทุกด้านของการพัฒนาที่เกี่ยวข้อง มีความร่วมมือในลักษณะประชารัฐจากภาคส่วนต่าง ๆ ในรูปแบบของหุ้นส่วนการพัฒนาที่เป็นการดำเนินงานอย่างบูรณาการ เนื่องจากทุกมิติการพัฒนามีความเกี่ยวข้องซึ่งกันและกัน โดยประเทศไทยจำเป็นต้องมีทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ มีความรู้สมรรถนะ และทักษะที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ สามารถรู้เท่าทันและปรับตัวให้สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข มีอาชีพที่มั่นคง สร้างรายได้ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงกฎเกณฑ์และกติกาใหม่ ๆ และมาตรฐานที่สูงขึ้น โดยเฉพาะในโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วซึ่งจำเป็นต้องมีการพัฒนาระบบและปัจจัยส่งเสริมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องไปพร้อมกัน ทั้งในส่วนของระบบการเรียนการสอน และการพัฒนาทักษะฝีมือที่สอดคล้องกันกับการพัฒนาของคนในแต่ละช่วงวัย ระบบบริการสาธารณะ โครงสร้างพื้นฐาน รวมทั้งการให้ความสำคัญกับการส่งเสริมเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้ประเทศไทยสามารถยกระดับเป็นเจ้าของเทคโนโลยีและนวัตกรรมก้าวทันโลก จากการต่อยอดการพัฒนาบนพื้นฐานนโยบายไทยแลนด์ ๔.๐ ส่งผลให้เกิดการสร้างห่วงโซ่มูลค่าทางเศรษฐกิจในทั้งภาคอุตสาหกรรม ภาคเกษตรและภาคบริการ กระจายผลประโยชน์จากการพัฒนา ลดปัญหาความเหลื่อมล้ำ และนำไปสู่การเสริมสร้างคุณภาพชีวิตของประชาชนทุกภาคส่วน

นอกจากนี้ประเทศไทยต้องให้ความสำคัญกับการสร้างสมดุลความมั่นคงด้านพลังงานและอาหาร การรักษาไว้ซึ่งความหลากหลายเชิงนิเวศ การส่งเสริมการดำเนินชีวิตและธุรกิจ และการพัฒนาและขยายความเป็นเมืองที่เติบโตอย่างต่อเนื่องที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม พร้อมกับการมีข้อกำหนดของรูปแบบและกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับลักษณะการใช้พื้นที่ที่ชัดเจน ขณะที่การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และระบบโลจิสติกส์กฎหมาย ระบบภาษีต้องมีกลยุทธ์การพัฒนาที่สามารถอำนวยความสะดวก และส่งเสริมให้ประเทศมีศักยภาพการแข่งขันที่สูงขึ้น และสามารถใช้จุดแข็งในเรื่องตำแหน่งที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ของประเทศให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศมากขึ้น รวมทั้งให้ความสำคัญของการรวมกลุ่มความร่วมมือกับนานาประเทศในระดับภูมิภาคและระดับโลก เพื่อกระชับและสร้างสัมพันธ์มิตรเสริมสร้างความสัมพันธ์ทางการทูต ซึ่งจะก่อให้เกิดการสร้างพลังทางเศรษฐกิจและรักษาความมั่นคงของประเทศ โดยจำเป็นต้องสร้างความพร้อมในการที่จะยกระดับมาตรฐานและมีการปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบกติกาสากลในด้านต่าง ๆ ขณะเดียวกันประเทศไทยจำเป็นต้องเร่งให้มีการปฏิรูประบบราชการและการเมืองเพื่อให้เกิดการบริหารราชการที่ดีและมี

เสถียรภาพทางการเมือง มีการส่งเสริมคนในชาติให้ยึดมั่นสถาบันหลักเป็นศูนย์รวมจิตใจเพื่อให้เกิดความรักความสามัคคี และลดความขัดแย้งภายในประเทศ โดยที่นโยบายการพัฒนาต่าง ๆ จำเป็นต้องคำนึงถึงความสอดคล้องกับโครงสร้าง และลักษณะพฤติกรรมของประชากรที่อาจจะมีความแตกต่างจากปัจจุบันมากขึ้น

ดังนั้น ภายใต้งานไขโครงสร้างประชากร โครงสร้างเศรษฐกิจ สภาพสังคม สภาพภูมิอากาศสิ่งแวดล้อม และปัจจัยการพัฒนาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ส่งผลให้ประเทศไทยจำเป็นต้องมีการวางแผนการพัฒนาที่รอบคอบและครอบคลุม อย่างไรก็ตาม หลายประเด็นพัฒนาเป็นเรื่องที่ต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินงานเพื่อให้เกิดการปรับตัวซึ่งจะต้องหยั่งรากลึกถึงไปถึงการเปลี่ยนแปลงในเชิงโครงสร้างการขับเคลื่อนการพัฒนาให้ประเทศเจริญก้าวหน้าไปในอนาคตจึงจำเป็นต้องกำหนดวิสัยทัศน์ในระยะยาวที่ต้องบรรลุ พร้อมทั้งแนวยุทธศาสตร์หลักในด้านต่าง ๆ เพื่อเป็นกรอบในการขับเคลื่อนการพัฒนาอย่างบูรณาการบนพื้นฐานประชาธิปไตยระดับจุดแข็งและจุดเด่นของประเทศ และปรับปรุงแก้ไขจุดอ่อนและจุดด้อยต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ โดยยุทธศาสตร์ชาติจะเป็นเป้าหมายใหญ่ในการขับเคลื่อนประเทศ และถ่ายทอดไปสู่แผนในระดับอื่น ๆ เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติทั้งในระดับยุทธศาสตร์ภารกิจและพื้นที่ซึ่งรวมถึงพื้นที่พิเศษต่าง ๆ อาทิเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก เพื่อให้การพัฒนาประเทศสามารถดำเนินการได้อย่างมั่นคง มั่งคั่ง และ ยั่งยืน

๓) วิสัยทัศน์ประเทศไทย

“ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” หรือเป็นคติพจน์ประจำชาติว่า “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” เพื่อสนองต่อผลประโยชน์แห่งชาติ อันได้แก่ การมีเอกราช อธิปไตย การดำรงอยู่อย่างมั่นคง และยั่งยืนของสถาบันหลักของชาติและประชาชนจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ การอยู่ร่วมกันในชาติอย่างสันติสุขเป็นปึกแผ่น มีความมั่นคงทางสังคมท่ามกลางพหุสังคมและการมีเกียรติและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ความเจริญเติบโตของชาติความเป็นธรรมและความอยู่ดีมีสุขของประชาชน ความยั่งยืนของฐานทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ความมั่นคงทางพลังงานและอาหาร ความสามารถในการรักษาผลประโยชน์ของชาติภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสภาวะแวดล้อมระหว่างประเทศ และการอยู่ร่วมกันอย่างสันติประสานสอดคล้องกันด้านความมั่นคงในประชาคมอาเซียนและประชาคมโลกอย่างมีเกียรติและศักดิ์ศรี

ความมั่นคง หมายถึง การมีความมั่นคงปลอดภัยจากภัยและการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในประเทศและภายนอกประเทศในทุกระดับ ทั้งระดับประเทศ สังคม ชุมชน ครัวเรือน และปัจเจกบุคคล และมีความมั่นคงในทุกมิติทั้งมิติทางการทหาร เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และการเมือง เช่น ประเทศมีความมั่นคงในเอกราชและอธิปไตย มีการปกครองระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สถาบันชาติศาสนา พระมหากษัตริย์มีความเข้มแข็งเป็นศูนย์กลางและเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของประชาชน มีระบบการเมืองที่มั่นคงเป็นกลไกที่นำไปสู่การบริหารประเทศที่ต่อเนื่องและโปร่งใสตามหลักธรรมาภิบาล สังคมมีความปรองดองและความสามัคคีสามารถผนึกกำลังเพื่อพัฒนาประเทศ ชุมชนมีความเข้มแข็ง ครอบครัวมีความอบอุ่น ประชาชนมีความมั่นคงในชีวิต มีงานและรายได้ที่มั่นคงพอเพียงกับการดำรงชีวิต มีการออมสำหรับวัยเกษียณ ความมั่นคงของอาหาร พลังงาน และน้ำ มีที่อยู่อาศัย และความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สิน

ความมั่งคั่ง หมายถึง ประเทศไทยมีการขยายตัวของเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องและมีความยั่งยืนจนเข้าสู่กลุ่มประเทศรายได้สูง ความเหลื่อมล้ำของการพัฒนาลดลง ประชากรมีความอยู่ดีมีสุขได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนาอย่างเท่าเทียมกันมากขึ้น และมีการพัฒนาอย่างทั่วถึงทุกภาคส่วนมีคุณภาพชีวิตตามมาตรฐานขององค์การสหประชาชาติ ไม่มีประชาชนที่อยู่ในภาวะความยากจนเศรษฐกิจในประเทศมีความเข้มแข็ง ขณะเดียวกันต้องมีความสามารถในการแข่งขันกับประเทศต่าง ๆ ทั้งในตลาดโลกและตลาดภายในประเทศเพื่อให้สามารถสร้างรายได้ทั้งจากภายในและภายนอกประเทศตลอดจนมีการสร้างฐานเศรษฐกิจและสังคมแห่งอนาคตเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทการพัฒนาที่เปลี่ยนแปลงไป และประเทศไทยมีบทบาทที่สำคัญในเวทีโลก และมีความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและการค้าอย่างแน่นแฟ้นกับประเทศในภูมิภาคเอเชีย เป็นจุดสำคัญของการเชื่อมโยงในภูมิภาค ทั้งการคมนาคมขนส่ง การผลิต การค้า การลงทุน และการทำ

ธุรกิจ เพื่อให้เป็นพลังในการพัฒนา นอกจากนี้ยังมีความสมบูรณ์ในทุนที่จะสามารถสร้างการพัฒนาต่อเนื่องไปได้ได้แก่ ทุนมนุษย์ทุนทางปัญญาทุนทางการเงิน ทุนที่เป็นเครื่องมือเครื่องจักร ทุนทางสังคม และทุนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ความยั่งยืน หมายถึง การพัฒนาที่สามารถสร้างความเจริญ รายได้และคุณภาพชีวิตของประชาชนให้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจที่อยู่บนหลักการใช้การรักษาและการฟื้นฟูฐานทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน ไม่ใช่ทรัพยากรธรรมชาติจนเกินพอดีไม่สร้างมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อมจนเกินความสามารถในการรองรับและเยียวยาของระบบนิเวศ การผลิตและการบริโภคเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ทรัพยากรธรรมชาติมีความอุดมสมบูรณ์มากขึ้นและสิ่งแวดล้อมมีคุณภาพดีขึ้น คนมีความรับผิดชอบต่อสังคม มีความเอื้ออาทร เสียสละเพื่อผลประโยชน์ส่วนรวม รัฐบาลมีนโยบายที่มุ่งประโยชน์ส่วนรวมอย่างยั่งยืนและให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชน และทุกภาคส่วนในสังคมยึดถือและปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการพัฒนาอย่างสมดุล มีเสถียรภาพ และยั่งยืน

โดยมีเป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ **“ประเทศไทยมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน”** โดยยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดีเก่ง และมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม โดยการประเมินผลการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติประกอบด้วย

- ๑) ความอยู่ดีมีสุขของคนไทยและสังคมไทย
- ๒) ชีตความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาเศรษฐกิจ และการกระจายรายได้
- ๓) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ
- ๔) ความเท่าเทียมและความเสมอภาคของสังคม
- ๕) ความหลากหลายทางชีวภาพ คุณภาพสิ่งแวดล้อม และความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ
- ๖) ประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการเข้าถึงการให้บริการของภาครัฐ

๔) ประเด็นยุทธศาสตร์ชาติ

เพื่อให้ประเทศไทยสามารถยกระดับการพัฒนาให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ **“ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”** และเป้าหมายการพัฒนาประเทศข้างต้น จึงจำเป็นต้องกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศระยะยาวที่จะทำให้ประเทศไทยมีความมั่นคงในเอกราชและอธิปไตย มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงจากปัจจัยภายในและภายนอกประเทศในทุกมิติทุกรูปแบบและทุกระดับ ภาคเกษตรกรรม ภาคอุตสาหกรรม และภาคบริการของประเทศได้รับการพัฒนาระดับไปสู่การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการสร้างมูลค่าเพิ่มและพัฒนาเทคโนโลยีที่สำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจใหม่ที่จะสร้างและเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของประเทศ เพื่อยกระดับฐานรายได้ของประชาชนในภาพรวมและกระจายผลประโยชน์ไปสู่ภาคส่วนต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม คนไทยได้รับการพัฒนาให้เป็นคนดีเก่ง มีวินัย คำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวมและมีศักยภาพในการคิดวิเคราะห์สามารถ **“รู้รับ ปรับใช้”** เทคโนโลยีใหม่ได้อย่างต่อเนื่อง สามารถเข้าถึงบริการพื้นฐาน ระบบสวัสดิการ และกระบวนการยุติธรรมได้อย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่มีใครถูกทิ้งไว้ข้างหลัง

การพัฒนาประเทศในช่วงระยะเวลาของยุทธศาสตร์ชาติจะมุ่งเน้นการสร้างสมดุลระหว่างการพัฒนาความมั่นคง เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในรูปแบบ **“ประชารัฐ”** โดยประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และ

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ โดยแต่ละยุทธศาสตร์มีเป้าหมายและประเด็นการพัฒนาดังนี้

๔.๑) ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญ คือ ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เน้นการบริหารจัดการสถานะแวดล้อมของประเทศให้มีความมั่นคง ปลอดภัย เอกภพอภิปไตย และมีความสงบเรียบร้อยในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับชาติสังคม ชุมชน มุ่งเน้นการพัฒนาคนเครื่องมือ เทคโนโลยีและระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ให้มีความพร้อมสามารถรับมือกับภัยคุกคามและภัยพิบัติได้ทุกรูปแบบ และทุกระดับความรุนแรง ควบคู่ไปกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน และที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต ใช้กลไกการแก้ไขปัญหาแบบบูรณาการทั้งกับส่วนราชการ ภาคเอกชน ประชาสังคม และองค์กรที่ไม่ใช่รัฐ รวมถึงประเทศเพื่อนบ้านและมิตรประเทศทั่วโลกบนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาล เพื่อเอื้ออำนวยประโยชน์ต่อการดำเนินการของยุทธศาสตร์ชาติด้านอื่น ๆ ให้สามารถขับเคลื่อนไปได้ตามทิศทางและเป้าหมายที่กำหนด

๔.๒) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน มีเป้าหมายการพัฒนาที่มุ่งเน้นการยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติบนพื้นฐานแนวคิด ๓ ประการ ได้แก่

(๑) “ต่อยอดอดีต” โดยมองกลับไปที่รากเหง้าทางเศรษฐกิจ อัตลักษณ์วัฒนธรรม ประเพณีวิถีชีวิตและจุดเด่นทางทรัพยากรธรรมชาติที่หลากหลาย รวมทั้งความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบของประเทศในด้านอื่น ๆ นำมาประยุกต์ผสมผสานกับเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้สอดรับกับบริบทของเศรษฐกิจและสังคมโลกสมัยใหม่

(๒) “ปรับปัจจุบัน” เพื่อปูทางสู่ออนาคต ผ่านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศในมิติต่าง ๆ ทั้งโครงข่ายระบบคมนาคมและขนส่ง โครงสร้างพื้นฐานวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและดิจิทัล และการปรับสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการอนาคต

(๓) “สร้างคุณค่าใหม่ในอนาคต” ด้วยการเพิ่มศักยภาพของผู้ประกอบการ พัฒนาคู่มือใหม่รวมถึงปรับรูปแบบธุรกิจ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาด ผสมผสานกับยุทธศาสตร์ที่รองรับอนาคต บนพื้นฐานของการต่อยอดอดีตและปรับปัจจุบัน พร้อมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนจากภาครัฐให้ประเทศไทยสามารถสร้างฐานรายได้และการจ้างงานใหม่ ขยายโอกาสทางการค้าและการลงทุนในเวทีโลก ควบคู่ไปกับการยกระดับรายได้และการกินดีอยู่ดีรวมถึงการเพิ่มขึ้นของคนชั้นกลางและลดความเหลื่อมล้ำของคนในประเทศได้ในคราวเดียวกัน

๔.๓) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดีเก่ง และมีคุณภาพ โดยคนไทยมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่ครอบคลุมและมีสุขภาพที่ดีในทุกช่วงวัยมีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มัธยัสถ์อดออม โอบอ้อมอารีมีวินัย รักษาศีลธรรมและเป็นพลเมืองดีของชาติมีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาที่สาม และอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สู้การเป็นคนไทยที่มีทักษะสูง เป็นนวัตกรรม นักคิด ผู้ประกอบการ เกษตรกรยุคใหม่และอื่น ๆ โดยมีสัมมาชีพตามความถนัดของตนเอง

๔.๔) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญกับการดึงเอาพลังของภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาคเอกชน ประชาสังคม ชุมชนท้องถิ่น มาร่วมขับเคลื่อน โดยการสนับสนุนการรวมตัวของประชาชนในการร่วมคิด ร่วมทำ เพื่อส่วนรวม การกระจายอำนาจและความรับผิดชอบไปสู่กลไกบริหารราชการแผ่นดินในระดับท้องถิ่น การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในการจัดการตนเอง และการเตรียมความพร้อมของประชากรไทย ทั้งในมิติสุขภาพ เศรษฐกิจ สังคม และสภาพแวดล้อมให้เป็นประชากรที่มีคุณภาพ สามารถพึ่งตนเอง และทำประโยชน์แก่ครอบครัว ชุมชน และสังคมให้นานที่สุด โดยรัฐให้หลักประกันการเข้าถึงบริการและสวัสดิการที่มีคุณภาพอย่างเป็นธรรมและทั่วถึง

๔.๕) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในทุกมิติ ทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม ธรรมาภิบาล

และความเป็นหุ้นส่วนความร่วมมือระหว่างกัน ทั้งภายในและภายนอกประเทศอย่างบูรณาการ ใช้พื้นที่เป็นตัวตั้งในการกำหนดกลยุทธ์และแผนงานและการให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้เข้ามามีส่วนร่วมในแบบทางตรงให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ โดยเป็นการดำเนินการบนพื้นฐานการเติบโตร่วมกัน ไม่ว่าจะเป็นทางเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิตโดยให้ความสำคัญกับการสร้างสมดุลทั้ง ๓ ด้าน อันจะนำไปสู่ความยั่งยืนเพื่อคนรุ่นต่อไปอย่างแท้จริง

๔.๖ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อปรับเปลี่ยนภาครัฐที่ยึดหลัก “ภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม” โดยภาครัฐต้องมีขนาดที่เหมาะสมกับบทบาทภารกิจ แยกแยะบทบาท หน่วยงานของรัฐที่ทำหน้าที่ในการกำกับหรือในการให้บริการในระบบเศรษฐกิจที่มีการแข่งขัน มีสมรรถนะสูง ยึดหลักธรรมาภิบาล ปรับวัฒนธรรมการทำงานให้มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม มีความทันสมัย และพร้อมที่จะปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การนำนวัตกรรม เทคโนโลยีข้อมูลขนาดใหญ่ ระบบการทำงานที่เป็นดิจิทัลเข้ามาประยุกต์ใช้อย่างคุ้มค่า และปฏิบัติงานเทียบได้กับมาตรฐานสากล รวมทั้งมีลักษณะเปิดกว้าง เชื่อมโยงถึงกันและเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และโปร่งใส โดยทุกภาคส่วนในสังคมต้องร่วมกันปลูกฝังค่านิยมความซื่อสัตย์สุจริต ความมีธรรมาภิบาลและสร้างจิตสำนึกในการปฏิเสธไม่ยอมรับการทุจริตประพฤติมิชอบอย่างสิ้นเชิง นอกจากนี้ กฎหมายต้องมีความชัดเจน มีเพียงเท่าที่จำเป็น มีความทันสมัย มีความเป็นสากล มีประสิทธิภาพ และนำไปสู่การลดความเหลื่อมล้ำและเอื้อต่อการพัฒนา โดยกระบวนการยุติธรรมมีการบริหารที่มีประสิทธิภาพ เป็นธรรมไม่เลือกปฏิบัติและการอำนวยความสะดวกตามหลักนิติธรรม

๑.๒ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒

การจัดทำแผนพัฒนาที่องคมนตรีขององค์การบริหารส่วนตำบลประสุขมีความสัมพันธ์และสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์พัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยแผนยุทธศาสตร์การพัฒนายังต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แต่ทั้งนี้ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙) ได้สิ้นสุดลงและการจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ อยู่ระหว่างการเสนอร่างแผนซึ่งได้กำหนดยุทธศาสตร์เอาไว้แล้ว

ดังนั้น เพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาที่องคมนตรี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) ขององค์การบริหารส่วนตำบลประสุขมีความสอดคล้องกับทิศทางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ องค์การบริหารส่วนตำบลประสุข จึงได้จัดทำแผนที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ซึ่งมีทั้งหมด ๑๐ ยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การสร้างความเป็นธรรมลดความเหลื่อมล้ำในสังคม

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การเสริมสร้างความมั่นคงแห่งชาติเพื่อการพัฒนาประเทศสู่ความมั่งคั่งและยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การบริหารจัดการในภาครัฐ การป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบและ

ธรรมาภิบาลในสังคมไทย

ยุทธศาสตร์ที่ ๗ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์

ยุทธศาสตร์ที่ ๘ การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม

ยุทธศาสตร์ที่ ๙ การพัฒนาภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ

ยุทธศาสตร์ที่ ๑๐ ความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนา

๑) กรอบแนวคิดและหลักการ

ในช่วงของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) ประเทศไทยจะยังคงประสบภาวะแวดล้อมและบริบทของการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่อาจก่อให้เกิดความเสี่ยงทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ อาทิ กระแสการเปิดเศรษฐกิจเสรี ความท้าทายของเทคโนโลยีใหม่ๆ การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ การเกิดภัยธรรมชาติที่รุนแรง ประกอบกับสภาวะการณ์ด้านต่างๆ ทั้งเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศในปัจจุบันที่ยังคงประสบปัญหาในหลายด้าน เช่น ปัญหาผลิตภาพการผลิตความสามารถในการแข่งขัน คุณภาพการศึกษา ความเหลื่อมล้ำทางสังคม เป็นต้น ทำให้การพัฒนาในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ จึงจำเป็นต้องยึดกรอบแนวคิดและหลักการในการวางแผนที่สำคัญ ดังนี้

- (๑) การน้อมนำและประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- (๒) คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาอย่างมีส่วนร่วม
- (๓) การสนับสนุนและส่งเสริมแนวคิดการปฏิรูปประเทศ และ
- (๔) การพัฒนาสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

๒) สถานะของประเทศ

(๑) ด้านเศรษฐกิจ

(๑.๑) ๓ ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ เริ่มแสดงให้เห็นถึงข้อจำกัดในการขยายตัวทางเศรษฐกิจ แม้ว่าเศรษฐกิจของไทยในระยะที่ผ่านมา (ยกเว้นช่วงวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ ปี ๒๕๔๐-๒๕๔๑) จะขยายตัวได้ดีเฉลี่ยประมาณร้อยละ ๕ ต่อปี จนทำให้รายได้ประชาชาติต่อหัว (GNP Per Capita) ในปี ๒๕๕๗ อยู่อู่ที่ประมาณ ๑๙๖,๒๔๐ บาท หรือประมาณ ๖,๐๔๑ ดอลลาร์ สหรัฐ ต่อคนต่อปี ซึ่งทำให้ประเทศไทยได้ขยับฐานะขึ้นมาเป็นประเทศรายได้ปานกลางชั้นสูง (Upper Middle Income Country) แต่ในระยะ ๘ ปีที่ผ่านมาการขยายตัวทางเศรษฐกิจจะชะลอตัวลงและมีความผันผวน โดยขยายตัวเฉลี่ยเพียงร้อยละ ๓.๒ ชะลอจากร้อยละ ๕.๗ ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๙ ซึ่งต่ำกว่าศักยภาพของระบบเศรษฐกิจและต่ำกว่าระดับที่จะทำให้ประเทศไทยหลุดจากกับดักประเทศรายได้ปานกลางในระยะเวลายาว โดยสาเหตุที่สำคัญประการหนึ่งมาจากการชะลอตัวของการลงทุนโดยรวมอย่างต่อเนื่อง ดังจะเห็นได้จาก สัดส่วนการลงทุนรวมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product : GDP) ลดจากร้อยละ ๑๑.๓ ในช่วงปี ๒๕๓๔ – ๒๕๓๙ เป็นร้อยละ ๒๕.๕ ในช่วงปี ๒๕๔๓ – ๒๕๕๗ นอกจากนี้ เมื่อเทียบกับประเทศอื่นๆ ในภูมิภาค จะพบว่าอัตราการขยายตัวของการลงทุนของไทยโดยเฉลี่ยในช่วงปี ๒๕๔๓ – ๒๕๕๗ อยู่อู่ที่ประมาณร้อยละ ๔.๙ ต่ำกว่าสิงคโปร์และมาเลเซียซึ่งมีระดับการพัฒนาที่สูงกว่าไทย

(๑.๒) การปรับโครงสร้างการผลิตสู่ประเทศรายได้ปานกลางชั้นสูง แต่ความสามารถในการแข่งขันเริ่มลดลง โครงสร้างการผลิตของไทยได้เปลี่ยนผ่านจากภาคเกษตรไปสู่ภาคอุตสาหกรรมและบริการมากขึ้น (สัดส่วนของภาคเกษตร อุตสาหกรรม และบริการในปี ๒๕๕๓ ที่ระดับร้อยละ ๙.๙ ,๒๕.๔ และ ๖๔.๗ เป็นร้อยละ ๗.๒ ,๒๘.๕ และ ๖๔.๓ ในปี ๒๕๕๗ ตามลำดับ) โดยภาคอุตสาหกรรมได้มีการสังสรรค์ความรู้และเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง ทำให้มีการพัฒนาจากอุตสาหกรรมขั้นปฐมภายใต้การบริหารจัดการของเงินทุนต่างชาติมาเป็นอุตสาหกรรมพื้นฐาน (Supporting Industry) และอุตสาหกรรมที่มีเทคโนโลยีสูงขึ้นภายใต้เครือข่ายของบริษัทแม่ในต่างชาติและของนักลงทุนไทยที่มีสัดส่วนสูงขึ้น จนประเทศไทยกลายเป็นประเทศรายได้ปานกลางชั้นสูง ขณะเดียวกันก็มีการเคลื่อนย้ายแรงงานจากภาคเกษตรไปยังภาคอุตสาหกรรมและบริการที่มีประสิทธิภาพการผลิตสูงกว่า ทำให้ผลิตภาพแรงงานในระยะที่ผ่านมาเพิ่มในระดับที่น่าพอใจแต่การชะลอตัวของการจ้างงานและการเพิ่มผลิตภาพการผลิตของกำลังแรงงานเป็นไปอย่างล่าช้า ประกอบกับผลิตภาพการผลิตของปัจจัยการผลิตรวม (Total Factor Productivity : TFP) ที่ลดลงทำให้ความสามารถในการแข่งขันระหว่างประเทศในระยะหลังลดลงซึ่งสะท้อนมาที่ปริมาณการส่งออกรวมขยายตัวช้าลงจากร้อยละ ๙.๗ ต่อปีในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๙ (พ.ศ. ๒๕๔๕-๒๕๔๙) เป็นเฉลี่ยร้อยละ ๑.๑ ในช่วง ๓ ปีของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๗)

(๑.๓) ผลผลิตภาพการผลิตของปัจจัยการผลิตรวม (TFP) ยังคงอยู่ในระดับต่ำทำให้ขาดพลังในการขับเคลื่อนการขยายตัวทางเศรษฐกิจให้หลุดพ้นจากการเป็นประเทศรายได้ปานกลาง ซึ่งต้องอาศัยการผลิตที่มีเทคโนโลยีและนวัตกรรมการผลิตที่เป็นของตนเองมากขึ้น แม้ว่าการขยายตัวของผลผลิตภาพการผลิตรวมในช่วงก่อนแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๐ จะอยู่ในระดับที่น่าพอใจก็ตาม แต่มีแนวโน้มลดลงในระยะ ๘ ปี ที่ผ่านมา และยังมีค่าต่ำเมื่อเทียบกับประเทศที่เริ่มพัฒนาประเทศในช่วงเวลาเดียวกันและสามารถยกระดับการพัฒนาประเทศเข้าสู่การเป็นประเทศรายได้สูงในช่วงก่อนหน้า ทั้งนี้การขยายตัวของผลผลิตภาพการผลิตรวม ลดลงจากร้อยละ ๓.๓๒ ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๙ เป็นร้อยละ ๒.๐๕ ในช่วงครึ่งแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ ทำให้ประเทศไทยจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการผลิตเพิ่มการลงทุนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของระบบเศรษฐกิจ และเพิ่มแรงขับเคลื่อนจากผลผลิตภาพการผลิตของปัจจัยแรงงาน

(๑.๔) การลดลงของความแข็งแกร่งด้านเสถียรภาพทางเศรษฐกิจจะเป็นอุปสรรคต่อการแก้ไขปัญหาเชิงโครงสร้าง การรองรับเงื่อนไขในระบบเศรษฐกิจโลก และการดำเนินนโยบายและการบริหารจัดการเศรษฐกิจในอนาคต แม้ว่าเศรษฐกิจไทยจะประสบปัญหาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจรุนแรงถึงสองครั้งในปี ๒๕๒๔ และ ๒๕๔๐ แต่การให้ความสำคัญกับการรักษาวินัยทางการเงินและการคลังทำให้เสถียรภาพของเศรษฐกิจไทยอยู่ในเกณฑ์ที่แข็งแกร่ง โดยเฉพาะเมื่อเทียบกับประเทศที่มีระดับการพัฒนาในระดับใกล้เคียงกันอย่างไรก็ตาม เสถียรภาพทางเศรษฐกิจซึ่งเป็นจุดแข็งของเศรษฐกิจไทยและเอื้ออำนวยต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจมาอย่างต่อเนื่องเริ่มมีสัญญาณที่จะเป็นข้อจำกัดต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจในระยะยาวมากขึ้น โดยเฉพาะหนี้สาธารณะซึ่งเพิ่มขึ้นจากเฉลี่ยร้อยละ ๓๗.๙ ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๐ เป็นร้อยละ ๔๒.๒ ในช่วง ๓ ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ ซึ่งชี้ให้เห็นว่าแม้จะอยู่ภายใต้กรอบวินัยทางการคลังแต่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากผลของการดำเนินมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจระยะสั้นในระยะที่ผ่านมาและจะเป็นข้อจำกัดต่อการใช้มาตรการทางการคลังในการกระตุ้นเศรษฐกิจและการพัฒนาศักยภาพการขยายตัวทางเศรษฐกิจในระยะต่อไป

(๑.๕) อันดับความสามารถในการแข่งขันโดยรวมยังปรับตัวดีขึ้นไม่มากนัก เนื่องจากต่างประเทศมีพลังการขับเคลื่อนมากกว่าไทย และประเทศไทยอยู่ในสถานการณ์การแข่งขันที่อยู่ตรงกลางระหว่างประเทศที่มีความได้เปรียบด้านต้นทุนแรงงานและการผลิต และประเทศที่มีความก้าวหน้าและความสามารถในการแข่งขันทางนวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์ โดยในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ WEF (World Economic Forum) ได้จัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยเป็นอันดับที่ ๓๑ จาก ๑๔๔ ประเทศ และในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ IMD (International Institute for Management Development) ได้จัดอันดับไว้ที่ ๓๐ จาก ๖๑ ประเทศชั้นนำ ในขณะที่ผลการวิจัยประเทศที่มีความสะดวกในการเข้าไปประกอบธุรกิจประจำปี ๒๕๕๘ หรือ Ease of Doing Business ๒๐๑๕ ซึ่งดำเนินการโดยธนาคารโลกนั้นประเทศไทยได้รับการจัดให้อยู่ในอันดับที่ ๒๖ จาก ๑๘๙ ประเทศทั่วโลก

(๑.๖) สถานการณ์การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรมของประเทศได้รับการยกระดับดีขึ้นจากการผนึกกำลังของหน่วยงานด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม และเชื่อมโยงให้เกิดความมั่นใจของภาคธุรกิจเอกชน แต่ยังคงอยู่ในระดับต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มประเทศที่มีรายได้สูง โดยในปี ๒๕๕๗ อันดับความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์อยู่ที่ ๔๗ และด้านเทคโนโลยีที่ ๔๔ จาก ๖๑ ประเทศที่จัดอันดับโดย IMD ลดลงเมื่อเทียบกับอันดับที่ ๓๗ และ ๔๓ ตามลำดับในปี ๒๕๕๑ และตลอดช่วงระยะเวลา ๑๔ ปีที่ผ่านมา (๒๕๔๓-๒๕๕๖) ค่าเฉลี่ยการลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนาต่อ GDP ยังคงอยู่ในระดับร้อยละ ๐.๑๗ ต่อ GDP โดยในปี ๒๕๕๖ (ข้อมูลล่าสุด) ประเทศไทยมีการลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนาเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๐.๔๘ ต่อ GDP โดยเป็นการลงทุนวิจัยและพัฒนาจากภาครัฐประมาณร้อยละ ๕๓ และจากภาคเอกชนประมาณร้อยละ ๔๗ ขณะที่ประเทศที่พัฒนาแล้ว เช่น เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย มีค่าใช้จ่ายเพื่อการวิจัยและพัฒนาอยู่ที่ร้อยละ ๔.๐๓, ๓.๓๕, ๒.๗๙, และ ๒.๒๗ ต่อ GDP ในปี ๒๕๕๕ ตามลำดับ

ขณะเดียวกันบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนาของประเทศยังมีจำนวนไม่เพียงพอต่อการส่งเสริมการพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรมในระดับก้าวหน้า โดยในปี ๒๕๕๖ บุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนา มีจำนวน ๑๑ คนต่อประชากร ๑๐,๐๐๐ คน ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศพัฒนาแล้ว ส่วนใหญ่จะอยู่ที่ระดับ ๒๐-๓๐ คนต่อประชากร ๑๐,๐๐๐ คน

(๑.๗) สถานการณ์ด้านโครงสร้างพื้นฐานยังคงมีปัญหาในหลายๆ ด้าน ประกอบด้วยรูปแบบการขนส่งยังไม่สามารถปรับเปลี่ยนจากทางถนนเป็นทางน้ำและทางรางได้ตามเป้าหมายและยังขาดการพัฒนาคุณภาพการให้บริการ การบริหารจัดการกิจการประปาอย่างขาดเอกภาพ การให้บริการน้ำประปายังกระจุกในเขตนครหลวงและเขตเมืองหลักในภูมิภาค และมีแหล่งน้ำดิบไม่เพียงพอ การให้บริการ ICT ยังไม่ทั่วถึงกระจุกตัวอยู่ในเมือง และมีราคาค่อนข้างสูง ประสิทธิภาพการใช้พลังงานของประเทมีแนวโน้มลดลงเล็กน้อยและยังคงเผชิญกับความเสี่ยงด้านความมั่นคงทั้งในระยะสั้นและระยะยาว นอกจากนี้ การส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและการพัฒนานวัตกรรมด้านพลังงานและ ICT อยู่ในระดับต่ำและมีข้อจำกัด ยังไม่สามารถพัฒนาต่อยอดในเชิงพาณิชย์ได้อย่างเป็นรูปธรรมนอกจากนี้ ด้านบุคลากรและการบริหารจัดการ รวมทั้งกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการด้านโครงสร้างพื้นฐานยังขาดประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา การทำธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ การรักษาความปลอดภัย และข้อจำกัดต่อการทำธุรกิจใหม่และการประกอบกิจการในต่างประเทศ ตลอดจนบุคลากรด้านโลจิสติกส์ยังขาดความรู้และทักษะเฉพาะด้านที่ตรงต่อความต้องการของอุตสาหกรรม เช่น ความรู้ด้านภาษา ความรู้ด้านเทคโนโลยี และความรู้ในการดำเนินธุรกิจต่างประเทศ เป็นต้น

(๒) ด้านสังคม

(๒.๑) โครงสร้างประชากรเปลี่ยนแปลงเข้าสู่การเป็นสังคมสูงวัย แต่ยังคงมีปัญหาทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพของประชากรในทุกช่วงวัย เนื่องจากปัจจัยหลักๆ ได้แก่

(๑) ประชากรวัยเด็กของไทยมีจำนวนลดลงอย่างรวดเร็ว มีพัฒนาการไม่สมวัยและการตั้งครภ์ในกลุ่มวัยรุ่นที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น อัตราการเจริญพันธุ์รวมลดลงจาก ๖.๓ คน ในช่วงปี ๒๕๐๗-๒๕๐๘ เป็น ๑.๖๒ คน ในช่วงปี ๒๕๔๘-๒๕๕๘ และคาดว่าในปี ๒๕๘๓ จะลดลงเหลือเพียง ๑.๓ คน

(๒) กำลังแรงงานมีแนวโน้มลดลง และแรงงานกว่าร้อยละ ๓๐ เป็นประชากรกลุ่มเจนเนอเรชั่น Y (Gen Y)* ขณะที่ผลิตภาพแรงงานยังเพิ่มขึ้นช้า ซึ่งจะเป็ข้อจำกัดต่อการพัฒนาในระยะต่อไป กำลังแรงงานของไทยมีจำนวน ๓๘.๙ ล้านคนในช่วงปี ๒๕๕๕-๒๕๕๗ และเริ่มลดลงร้อยละ ๐.๑ ในปี ๒๕๕๖ และร้อยละ ๐.๒ ในปี ๒๕๕๗ ขณะที่ผลิตภาพแรงงานเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒.๒ ต่อปีในช่วง ๑๐ ปีที่ผ่านมา (ปี ๒๕๔๘-๒๕๕๗) แต่ยังต่ำกว่าประเทศเพื่อนบ้าน เช่น มาเลเซีย ๑ เท่าตัว และสิงคโปร์ ๕ เท่าตัว และกำลังแรงงานกว่าร้อยละ ๖๕.๑ มีการศึกษาระดับมัธยมต้นและต่ำกว่า นอกจากนี้ กำลังแรงงานกลุ่มเจนเนอเรชั่นวาย ซึ่งมีจำนวนร้อยละ ๒๗ ของประชากรในปี ๒๕๕๓ มีลักษณะความเป็นปัจเจกสูง ไม่ให้ความสำคัญกับการมีครอบครัว ส่งผลต่อรูปแบบการประกอบอาชีพและอัตราการเจริญพันธุ์รวมของประเทศในอนาคต

(๓) กลุ่มผู้สูงอายุวัยกลางและวัยปลายมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น สะท้อนถึงภาระค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพที่เพิ่มมากขึ้น ขณะที่ผู้สูงอายุจำนวนมากยังมีรายได้ไม่เพียงพอในการยังชีพ ผู้สูงอายุมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจาก ๑๐.๓ ล้านคน (ร้อยละ ๑๖.๒) ในปี ๒๕๕๘ เป็น ๒๐.๕ ล้านคน (ร้อยละ ๓๒.๑) ในปี ๒๕๘๓ การเพิ่มขึ้นของผู้สูงอายุวัยกลางและวัยปลายจะส่งผลต่อภาระค่าใช้จ่ายในการดูแลที่เพิ่มสูงขึ้น แม้ผู้สูงอายุมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานเพิ่มขึ้น แต่มีรายได้ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่าย เนื่องจากมีการออมน้อย และแหล่งรายได้หลักร้อยละ ๗๘.๕ ของรายได้ทั้งหมดมาจากการเกื้อหนุนของบุตร

(๒.๒) คริวเรือนไทยโดยเฉลี่ยมีขนาดลดลงและรูปแบบของครอบครัวเปลี่ยนแปลงมีหลากหลายรูปแบบมากขึ้น อัตราการเจริญพันธุ์ที่ลดลงส่งผลให้ขนาดครัวเรือนโดยเฉลี่ยลดลงจาก ๓.๖ คน ในปี ๒๕๔๓ เหลือ ๓ คน

ในปี ๒๕๕๖ โดยครัวเรือนเดียว ครัวเรือน ๑ รุ่น และครัวเรือนแหวงกลางมีการขยายตัวมากที่สุดในช่วงปี ๒๕๔๓-๒๕๕๖ ส่งผลให้ความสัมพันธ์ทางสังคมและครอบครัวเปลี่ยนแปลงไปทำให้ครอบครัวเสี่ยงต่อการล่มสลาย

(๒.๓) คนไทยยังมีปัญหาเชิงคุณภาพทั้งด้านสุขภาพ การเรียนรู้ และคุณธรรมจริยธรรม โดยคนไทยมีอายุคาดเฉลี่ยสูงขึ้น อายุคาดเฉลี่ยเมื่อแรกเกิดของคนไทย ปี ๒๕๕๗ เพศชาย ๗๑.๓ ปี เพศหญิง ๗๘.๒ ปี แต่เสียชีวิตก่อนวัยอันควรจากโรคและการบาดเจ็บ เนื่องจากโรคไม่ติดต่อและอุบัติเหตุ อย่างไรก็ตาม คนไทยได้รับโอกาสทางการศึกษาสูงขึ้น จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรวัยแรงงานอายุ ๑๕.๕๙ ปี เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยช่วงปี ๒๕๕๑-๒๕๕๖ มีการศึกษาเฉลี่ย ๘.๙ ปี ขณะที่คุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับต่ำ สะท้อนได้จากคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นพื้นฐาน (O-NET) ในปี ๒๕๕๖ มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ ๕๐ นอกจากนี้ คนไทยส่วนใหญ่มีปัญหาด้านคุณธรรมจริยธรรม โดยผลการวิจัยและการสำรวจต่างๆ พบว่าปัญหาสำคัญที่สุด คือ ความซื่อสัตย์สุจริต และการทุจริตคอร์รัปชัน โดยเห็นว่าต้องส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในสังคมไทยเร่งด่วน

(๒.๔) สถานการณ์ความยากจนมีแนวโน้มลดลง แต่ยังคงมีความเหลื่อมล้ำของการกระจายรายได้ สัดส่วนคนจนลดลงอย่างต่อเนื่องจากร้อยละ ๔๒ ในปี ๒๕๔๓ เหลือร้อยละ ๑๐.๙ ในปี ๒๕๕๖ แต่ความยากจนยังกระจุกตัวหนาแน่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือ ขณะที่ความเหลื่อมล้ำด้านรายได้มีแนวโน้มดีขึ้นเล็กน้อย ค่าสัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค (Gini Coefficient) ด้านรายได้ลดลงจาก ๐.๔๘๔ ในปี ๒๕๕๔ เหลือ ๐.๔๖๕ ในปี ๒๕๕๖ อย่างไรก็ตามความแตกต่างของรายได้ระหว่างกลุ่มคนรวยที่สุดกับกลุ่มคนจนที่สุดแตกต่างกันถึง ๓๔.๙ เท่า ในปี ๒๕๕๖ โดยกลุ่มคนรวยที่สุดร้อยละ ๑๐ ถือครองรายได้สูงถึงร้อยละ ๓๖.๘ ของรายได้ทั้งหมด ขณะที่กลุ่มคนจนที่สุดร้อยละ ๑๐ ถือครองรายได้เพียงร้อยละ ๑.๑ สาเหตุพื้นฐานที่สำคัญจากโครงสร้างเศรษฐกิจที่ไม่สมดุล ส่งผลให้การกระจายประโยชน์ของการพัฒนาไปยังกลุ่มคนต่างๆ ในสังคมไม่ทั่วถึง* ประชากรที่เกิดช่วงปี ๒๕๕๕-๒๕๕๖

(๒.๕) ความเหลื่อมล้ำระหว่างกลุ่มคนยังคงเป็นปัญหาสำคัญของสังคมไทย อันเนื่องมาจาก

(๑) ความเหลื่อมล้ำด้านสินทรัพย์ทั้งด้านการเงินและการถือครองที่ดินยังคงกระจุกตัวอยู่ในกลุ่มคนเพียงส่วนน้อย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการถือครองที่ดินโดยกลุ่มผู้ถือครองที่ดินร้อยละ ๒๐ มีการถือครองที่ดินมากที่สุด มีสัดส่วนการถือครองที่ดินสูงกว่ากลุ่มผู้ถือครองที่ดินร้อยละ ๒๐ ที่มีการถือครองที่ดินน้อยที่สุด ๓๒๕.๗ เท่า เนื่องจากปัญหากรรมสิทธิ์ที่ดิน และการขาดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการที่ดินว่างเปล่าของภาครัฐ

(๒) เด็กยากจนยังเข้าไม่ถึงการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขณะที่โอกาสในการเข้าถึงการศึกษาในระดับปริญญาตรียังมีความแตกต่างกันตามฐานะของกลุ่มประชากร ระหว่างเขตเมือง-ชนบทและระหว่างภูมิภาค มีปัจจัยหลักมาจากปัญหาเรื่องค่าครองชีพและการเดินทางไปศึกษา โดยกลุ่มประชากรร้อยละ ๑๐ ที่มีฐานะความเป็นอยู่ดีที่สุดในปี ๒๕๕๖ มีโอกาสเข้าถึงการศึกษาระดับปริญญาตรีมากกว่ากลุ่มประชากรร้อยละ ๑๐ ที่มีฐานะความเป็นอยู่ด้อยที่สุดประมาณ ๑๙.๑ เท่า นักศึกษาในเขตเมืองมีโอกาสสูงกว่านักศึกษาในเขตชนบทประมาณ ๒.๒ เท่า

(๓) คุณภาพการให้บริการสาธารณสุขยังคงมีความเหลื่อมล้ำกันระหว่างภูมิภาค โดยเฉพาะการกระจายทรัพยากรทางการแพทย์และสาธารณสุข อาทิ จากการสำรวจทรัพยากรสาธารณสุขในปี ๒๕๕๖ พบว่าอัตราส่วนแพทย์ต่อประชากรระหว่างกรุงเทพฯ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือต่างกันถึง ๓.๖ เท่า

(๔) ความเหลื่อมล้ำการเข้าถึงการคุ้มครองทางสังคมของแรงงาน แรงงานอิสระเข้าถึงการคุ้มครองมากขึ้น จากการเข้าถึงการประกันตนตามมาตรา ๕๐ ที่เพิ่มขึ้นจาก ๑.๒๙ ล้านคน ในปี ๒๕๕๕ เป็น ๒.๔๗๑ ล้านคน ในปี ๒๕๕๗ ทำให้แรงงานในระบบมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๔๒.๔ ในปี ๒๕๕๗ อย่างไรก็ตาม แรงงานในระบบได้รับค่าจ้างเฉลี่ยสูงกว่าแรงงานนอกระบบประมาณ ๒.๑ เท่า ในปี ๒๕๕๖

(๕) ความเหลื่อมล้ำด้านกระบวนการยุติธรรม เนื่องจากประชาชนไม่เข้าใจกฎหมาย เข้าไม่ถึงกระบวนการยุติธรรม และหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมขาดการบูรณาการในการทำงาน นอกจากนี้ ผู้มีรายได้น้อยมักไม่ได้รับความเป็นธรรม ไม่สามารถต่อสู้คดีจากการที่ไม่สามารถรับภาระค่าใช้จ่ายในกระบวนการยุติธรรมและต้องใช้ระยะเวลายาวนาน

(๒.๖) คนไทยมีความมั่นคงทางสังคมมากขึ้น จากการที่คนไทยกว่าร้อยละ ๙๙.๙ ได้รับความคุ้มครองทางด้านสุขภาพ โดยอยู่ภายใต้ระบบประกันสุขภาพถ้วนหน้าร้อยละ ๗๓.๘ ระบบประกันสังคมร้อยละ ๑๖.๗ และระบบสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจร้อยละ ๗.๑ ขณะที่ กลุ่มผู้ด้อยโอกาสมีหลักประกันทางรายได้มั่นคงขึ้น และมีความครอบคลุมมากขึ้น โดยในปี ๒๕๕๘ ผู้สูงอายุได้รับการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพเพิ่มขึ้นเป็นแบบขั้นบันไดตามช่วงอายุ ๘.๓ ล้านคน จากผู้สูงอายุทั่วประเทศ ๑๐.๔ ล้านคน ส่วนผู้พิการได้รับเบี้ยยังชีพเพิ่มขึ้นเป็น ๘๐๐ บาท ครอบคลุมผู้พิการร้อยละ ๘๙.๕ และรัฐให้เงินอุดหนุนแก่เด็กด้อยโอกาสที่อยู่ในครอบครัวยากจนให้ได้รับการเลี้ยงดูที่มีคุณภาพภายใต้โครงการอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดอย่างไรก็ตาม สวัสดิการด้านที่อยู่อาศัยยังไม่ครอบคลุมกลุ่มผู้มีรายได้น้อยและผู้ยากไร้ แม้ว่ารัฐจัดสวัสดิการด้านที่อยู่อาศัยภายใต้โครงการต่างๆ แต่ปัจจุบันกลุ่มผู้มีรายได้น้อยและรายได้ปานกลางยังไม่มีกรรมสิทธิ์ในที่อยู่อาศัยเป็นจำนวนมาก อย่างไรก็ตาม รัฐเริ่มให้ความสำคัญกับการพัฒนาที่อยู่อาศัยแก่ผู้สูงอายุโดยเฉพาะผู้ที่มีรายได้น้อยและผู้ยากไร้

(๒.๗) วัฒนธรรมอันดีงามของไทยเริ่มเสื่อมถอยและสังคมไทยมีแนวโน้มเป็นสังคมพหุวัฒนธรรมมากขึ้น อาทิ การให้คุณค่ากับความสนุกสนาน และความสะดวกสบาย ละเลยเรื่องวินัย มีความเห็นแก่ตัว ไม่รู้จักเสียสละ ไม่เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และขาดความรับผิดชอบ นอกจากนี้ยังมีแนวโน้มการเป็นสังคมพหุวัฒนธรรม โดยเฉพาะการเข้ามาของแรงงานต่างชาติที่ก่อให้เกิดการนำเอาวัฒนธรรมต้นทางผสมผสานกับวัฒนธรรมท้องถิ่น

(๒.๘) ความเข้มแข็งของชุมชนมีแนวโน้มที่ดีขึ้น ชุมชนสามารถแก้ปัญหาและสนองตอบความต้องการของชุมชนด้วยตนเองได้ดีขึ้น โดยมีกระบวนการจัดทำแผนชุมชนที่ครอบคลุมทุกพื้นที่ และบูรณาการเป็นแผนตำบลเพื่อเชื่อมโยงกับแผนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แผนพัฒนาอำเภอ และแผนพัฒนาจังหวัดเพื่อให้ได้รับการสนับสนุนทั้งในด้านองค์ความรู้และงบประมาณในกิจกรรมที่เกินความสามารถของชุมชน มีการรวมกลุ่มทำกิจกรรมทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมและเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายเพิ่มขึ้นจาก ๑๔๒,๖๓๒ แห่งในปี ๒๕๕๕ เป็น ๑๕๒,๓๗๗ แห่ง ในปี ๒๕๕๖ ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มธุรกิจชุมชนและอาชีพ ร้อยละ ๓๒.๕๑ ขององค์กรทั้งหมด และองค์กรการเงิน ร้อยละ ๒๖.๗๗

(๒.๙) ความไม่ยอมรับในความคิดเห็นที่แตกต่างกันส่งผลให้เกิดความขัดแย้งในสังคม ในช่วงระยะเวลากว่า ๑๐ ปีที่ผ่านมา ความขัดแย้งในเชิงความคิดเห็นทางการเมืองของกลุ่มต่างๆ ที่มีความรุนแรงมากขึ้นนำไปสู่ความสูญเสียต่อชีวิต ทรัพย์สิน และส่งผลกระทบต่อสภาพจิตใจของประชาชนทั้งทางตรงและทางอ้อม

(๓) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(๓.๑) ทรัพยากรธรรมชาติส่วนใหญ่ถูกนำไปใช้ในการพัฒนาจำนวนมาก ก่อให้เกิดความเสื่อมโทรมอย่างต่อเนื่องและเกิดปัญหาความขัดแย้งในการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติมากขึ้น

(๑) พื้นที่ป่าไม้ลดลง เนื่องจากจำนวนประชากรที่เพิ่มมากขึ้น ทำให้ความต้องการใช้ที่ดินเพื่อการผลิตทางการเกษตร การอยู่อาศัย และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย พื้นที่ป่าไม้จึงถูกบุกรุกทำลายมากขึ้น โดยพื้นที่ป่าไม้ลดลงจาก ๑๗๑.๐๒ ล้านไร่ หรือร้อยละ ๕๓.๓๓ ของพื้นที่ทั้งหมดของประเทศในปี ๒๕๐๔ เป็น ๑๐๒ ล้านไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ ๓๑.๖ ในปี ๒๕๕๖

(๒) ทรัพยากรดินเสื่อมโทรม ทำให้ความหลากหลายทางชีวภาพถูกคุกคามทรัพยากรดิน และที่ดินมีปัญหาความเสื่อมโทรมของดินจากการใช้ประโยชน์ที่ไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ดินเกษตรกรรมเสื่อมคุณภาพ การชะล้างพังทลายของดิน นอกจากนี้ ยังมีปัญหาพื้นที่สูงชันหรือพื้นที่ภูเขา ซึ่งมีข้อจำกัดในการนำไปใช้ประโยชน์ การใช้ทรัพยากรที่ดินของประเทศยังไม่มีประสิทธิภาพและขาดการบูรณาการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การบริหารจัดการที่ดินมีปัญหาความไม่เป็นธรรมและการกระจายสิทธิการถือครองที่ดิน ความหลากหลายทางชีวภาพกำลังตกอยู่ภายใต้ภาวะถูกคุกคาม โดยมีสาเหตุมาจากการสูญเสียระบบนิเวศป่าไม้อย่างต่อเนื่องเป็นเวลานาน

(๓) ป่าชายเลนและระบบนิเวศชายฝั่งถูกทำลาย และมีการเปลี่ยนสภาพไปใช้ประโยชน์อื่นๆ จำนวนมาก เช่น การเพาะเลี้ยงชายฝั่ง โดยเฉพาะการทำนากุ้ง การขยายตัวของเมืองและอุตสาหกรรม ทำให้พื้นที่ป่าชาย

เลนลดลงจากปี ๒๕๐๔ ที่มีพื้นที่ป่าชายเลนกว่า ๒.๓ ล้านไร่ เหลือเพียง ๑.๕ ล้านไร่ ในปี ๒๕๕๒ คิดเป็นการลดลงร้อยละ ๓๔.๘ ทำให้รัฐเริ่มมีนโยบายปกป้องป่าชายเลนอย่างจริงจัง โดยไม่อนุญาตการต่อสัมปทานบัตรทั้งหมดตั้งแต่ปี ๒๕๓๔ และห้ามการใช้ประโยชน์อื่นๆ ใดๆ ใ้ตาม ในระหว่างปี ๒๕๔๙-๒๕๕๔ พบว่า ป่าชายเลนมีสภาพดีขึ้น ในปี ๒๕๕๔ ผลผลิตประมงทะเลมีปริมาณเพียง ๑.๖๑ ล้านตัน ลดลงจากปี ๒๕๔๙ ที่มีปริมาณ ๒.๔๒ ล้านตัน ในขณะที่พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งของประเทศไทยยังคงขยายตัวอย่างต่อเนื่องจากปริมาณความต้องการสัตว์น้ำที่เพิ่มมากขึ้น

(๔) การผลิตพลังงานในประเทศไม่เพียงพอกับความ ต้องการ แต่ประสิทธิภาพการใช้พลังงานดีขึ้น ความต้องการใช้พลังงานของประเทศเพิ่มขึ้นตลอด ๓๐ ปีที่ผ่านมาแต่การผลิตพลังงานเชิงพาณิชย์เพื่อการบริโภคภายในประเทศไม่เพียงพอความต้องการ ทำให้ต้องนำเข้าจากต่างประเทศเพิ่มขึ้นโดยในปี ๒๕๕๕ ต้องนำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ ๖ อยู่ที่ระดับ ๑.๐๘ ล้านบาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบต่อวัน คิดเป็นร้อยละ ๕๔ ของความต้องการใช้ในปี ๒๕๕๕ และคิดเป็นร้อยละ ๑๒.๕ ของ GDP โดยน้ำมันดิบมีการนำเข้าสูงที่สุดคิดเป็นร้อยละ ๗๖ ของการนำเข้าพลังงานทั้งหมด ขณะที่การใช้พลังงานเชิงพาณิชย์ขั้นต้นในปี ๒๕๕๕ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๖.๘ อยู่ที่ระดับ ๑.๙๘๑ พันบาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบต่อวัน ทั้งนี้ ประสิทธิภาพการใช้พลังงานของประเทศไทยมีแนวโน้มดีขึ้น โดยมีอัตราการเพิ่มขึ้นของการใช้พลังงานต่ำกว่าอัตราขยายตัวของ GDP โดยในปี ๒๕๕๕ การเพิ่มขึ้นของ GDP ร้อยละ ๑ ขณะที่มีการใช้พลังงานเพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ ๐.๖

(๕) ทรัพยากรน้ำยังมีส่วนที่ไม่สามารถจัดสรรได้ตามความต้องการ ประเทศไทยประกอบด้วย ๒๕ กลุ่มน้ำหลัก น้ำตามธรรมชาติมีปริมาณรวม ๒๘๕,๒๒๗ ล้านลูกบาศก์เมตร ขณะที่การพัฒนาแหล่งเก็บกักน้ำในประเทศมีความจุคิดเป็นร้อยละ ๒๘ ของปริมาณน้ำตามธรรมชาติ มีแอ่งน้ำบาดาลทั้งหมด ๒๗ แอ่งน้ำบาดาล มีปริมาณการกักเก็บในชั้นน้ำบาดาลรวมประมาณ ๑.๑๓ ล้านล้านลูกบาศก์เมตร มีศักยภาพที่จะพัฒนาขึ้นมาใช้ได้ โดยไม่กระทบต่อปริมาณน้ำบาดาลที่มีอยู่ได้รวมปีละ ๖๘,๒๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตร อย่างไรก็ตาม การพัฒนาน้ำบาดาลขึ้นมาใช้ มีข้อจำกัดในเรื่องของความคุ้มทุนเนื่องจากมีค่าใช้จ่ายในการสูบน้ำ และการดำเนินการสำรวจสูง ขณะที่ภาพรวมความต้องการใช้น้ำในประเทศ ในปี ๒๕๕๗ มีจำนวนประมาณ ๑๕๑,๗๕๐ ล้านลูกบาศก์เมตร โดยที่ศักยภาพของการเข้าถึงแหล่งน้ำของภาคส่วนต่างๆ มีจำนวน ๑๐๒,๑๔๐ ล้านลูกบาศก์เมตร และยังไม่สามารถจัดสรรน้ำตามความต้องการได้อีกประมาณ ๔๙,๖๑๐ ล้านลูกบาศก์เมตร

(๓.๒) ปัญหาสิ่งแวดล้อมเพิ่มสูงขึ้นตามการขยายตัวของเศรษฐกิจและชุมชนเมือง

(๑) ปัญหาขยะมูลฝอยยังไม่ได้รับการแก้ไขอย่างมีประสิทธิภาพ แนวโน้มอัตราการเกิดขยะมูลฝอยเฉลี่ยต่อคนต่อวันเพิ่มสูงขึ้นจาก ๑.๐๔ กิโลกรัม/คน/วัน ในปี ๒๕๕๓ เป็น ๑.๑๑ กิโลกรัม/คน/วัน ในปี ๒๕๕๗ สถานที่กำจัดขยะแบบถูกต้องตามหลักวิชาการมีเพียงร้อยละ ๑๙ และมีการนำมูลฝอยกลับไปใช้ประโยชน์เพียงร้อยละ ๑๘ ทำให้มีปริมาณขยะสะสมตกค้างเพิ่มสูงขึ้นถึง ๑๙.๙ ล้านตัน ในปี ๒๕๕๖ ของเสียอันตราย ในปี ๒๕๕๗ มีประมาณ ๒.๖๙ ล้านตัน โดยขยะอิเล็กทรอนิกส์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ ต่อปี เนื่องจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่มีการปรับเปลี่ยนอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้ในอนาคตอาจต้องประสบปัญหาการกำจัดซากของเสียเหล่านี้ หากภาครัฐไม่มีมาตรการหรือมีกฎหมายควบคุมการรีไซเคิลขยะอย่างครบวงจร ขณะที่การจัดการของเสียอันตรายจากภาคอุตสาหกรรมสามารถจัดการได้ประมาณร้อยละ ๗๐ โดยภาคอุตสาหกรรมมีการนำของเสียอันตรายกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่มากขึ้น แต่ยังคงพบการลักลอบทิ้งกากอุตสาหกรรมในหลายพื้นที่อย่างต่อเนื่อง เนื่องจากต้นทุนในการกำจัดสูง

(๒) มลพิษทางอากาศยังเกินมาตรฐานหลายแห่ง แต่มีแนวโน้มดีขึ้น ในปี ๒๕๕๗ พบสารมลพิษทางอากาศเกินค่ามาตรฐานในหลายพื้นที่ของประเทศ และที่เป็นปัญหาสำคัญได้แก่ฝุ่นละออง ก๊าซโอโซน และสารอินทรีย์ระเหยง่าย (VOCs) โดยมีพื้นที่วิกฤติในเขตพื้นที่มาบตาพุด จังหวัดระยอง ที่ยังคงประสบปัญหาสารอินทรีย์ระเหยง่าย ในขณะที่พื้นที่อื่น เช่น กรุงเทพฯ ปทุมธานี เชียงใหม่ ขอนแก่น พบสารเบนซินเกินค่ามาตรฐาน แต่ส่วนใหญ่มีปริมาณลดลงจากปีที่ผ่านมา ซึ่งได้รับผลดีจากการปรับปรุงมาตรฐานน้ำมันเชื้อเพลิงเมื่อต้นปี ๒๕๕๗ ทั้งนี้ ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร การที่ปัญหาฝุ่นละอองและเบนซินมีปริมาณลดลง ส่วนหนึ่งเป็นผลการปรับปรุงมาตรฐานน้ำมัน

เชื้อเพลิงจาก EURO ๓ เป็น EURO ๔ ตั้งแต่ปี ๒๕๕๕ และการปรับปรุงระบบขนส่งสาธารณะและทางจักรยาน การเข้มงวดกับการตรวจจํารถควันดำ อย่างไรก็ตาม ปัญหามลพิษทางอากาศในพื้นที่มาจากสาเหตุหลักคือปริมาณรถยนต์จํานวนมากสำหรับมลพิษจากหมอกควัน ในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน พบว่าสถานการณ์ดีขึ้นเป็นลำดับ โดยความร่วมมือและการทำงานระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) และประชาชนดีขึ้น

(๓) คุณภาพน้ำที่อยู่ในเกณฑ์ดีมีแนวโน้มลดลง สถานการณ์คุณภาพน้ำในช่วง ๑๐ ปีที่ผ่านมา (พ.ศ. ๒๕๔๘-๒๕๕๗) มีแนวโน้มเสื่อมโทรมลง โดยแหล่งน้ำที่อยู่ในเกณฑ์ดีมีแนวโน้มลดลงส่วนแหล่งน้ำที่อยู่ในเกณฑ์พอใช้และเสื่อมโทรมมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น สาเหตุสำคัญมาจากการชะหน้าดินที่มีปุ๋ยตกค้างจากการเกษตรและการปศุสัตว์และการระบายน้ำเสียจากชุมชน ระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชน มีจํานวนไม่เพียงพอต่อการบำบัดน้ำเสียที่เพิ่มขึ้นตามการขยายตัวและการเจริญเติบโตของชุมชน โดยปัจจุบัน มีปริมาณน้ำเสียจากชุมชน ๑๐.๓ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อวัน ขณะที่ระบบบำบัดน้ำเสียรองรับน้ำเสียที่เกิดขึ้นได้เพียงร้อยละ ๓๑

(๔) ประเทศไทยปล่อยก๊าซเรือนกระจกเพิ่มขึ้น แต่อัตราการเติบโตลดลงปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากสาขาพลังงานมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ตามปริมาณความต้องการใช้พลังงานที่เพิ่มขึ้นตามการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศ จากรายงานแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ การจัดทำบัญชีก๊าซเรือนกระจกของประเทศไทย ระบุว่าประเทศไทยมีการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ในปี ๒๕๓๓ ปริมาณ ๒๒๙.๐๘ ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า และเพิ่มเป็น ๒๖๕.๙ ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า ในปี ๒๕๔๗ โดยปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นร้อยละ ๓.๓ ต่อปี อย่างไรก็ตาม อัตราการเติบโตลดลงในช่วง ๕ ปีที่ผ่านมา ทั้งนี้เนื่องมาจากมาตรการการลดก๊าซเรือนกระจกต่างๆ ที่มีการดำเนินงานเพิ่มมากขึ้นในประเทศ ประกอบกับการกักเก็บก๊าซเรือนกระจกในภาคป่าไม้และการใช้ประโยชน์ที่ดินมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นร้อยละ ๑.๑ จึงส่งผลให้ภาคดังกล่าวเป็นภาคที่มีความสำคัญมากในการเพิ่มการดูดกลับและช่วยลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกโดยรวมของประเทศ

(๓.๓) ภัยพิบัติทางธรรมชาติโดยเฉพาะอย่างยิ่งอุทกภัยเกิดขึ้นบ่อยครั้งและมีความรุนแรงมากขึ้น ส่งผลกระทบต่อภาคการผลิตและวิถีการดำรงชีวิตของคนไทย ทั้งอุทกภัย ภัยแล้ง วาตภัย และดินถล่ม สร้างความเสียหายนับเป็นมูลค่ากว่าหมื่นล้านบาท อันเป็นผลกระทบมาจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ภัยพิบัติทางธรรมชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งอุทกภัยมีแนวโน้มและความถี่มากขึ้น ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อภาคการผลิตและวิถีการดำรงชีวิตของคนไทยเป็นประจำทุกปีในมิติของจํานวนประชากรเสี่ยงภัยจะพบว่าภัยแล้งเป็นภัยธรรมชาติที่ส่งผลกระทบต่อประชากรเป็นจํานวนมากกว่าภัยประเภทอื่นๆ ในขณะที่น้ำท่วมเป็นภัยธรรมชาติที่ส่งผลให้ประเทศไทยถูกจัดอยู่ในลำดับประเทศที่มีความเสี่ยงตํานึงของโลก

(๔) ด้านการบริหารจัดการและการปรับปรุงประสิทธิภาพกลไกการพัฒนา

(๔.๑) ด้านธรรมาภิบาล

(๑) ประเทศไทยจะต้องให้ความสำคัญกับเรื่องธรรมาภิบาลอย่างเร่งด่วนจากการประเมินผ่านดัชนีความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในสังคมไทย ซึ่งว่า สังคมไทยในภาพรวมมีความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันอยู่ในระดับปานกลางในปี ๒๕๕๖ แต่ต้องคํประกอบด้านสังคมประชาธิปไตยที่มีธรรมาภิบาลอยู่ในระดับที่ต้องเร่งแก้ไข สถานการณ์ดังกล่าว ถือเป็นความจําเป็นของประเทศไทยที่จะต้องให้ความสำคัญกับเรื่องธรรมาภิบาลอย่างเร่งด่วน เนื่องจากสถานการณ์วิกฤตคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลของสังคมไทยหลักธรรมาภิบาล ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. ๒๕๕๒ มีอย่างน้อย ๖ ประการคือ (๑) หลักนิติธรรม (๒) หลักคุณธรรม (๓) หลักความโปร่งใส (๔) หลักความมีส่วนร่วม (๕) หลักความรับผิดชอบ (๖) หลักความคุ้มค่า ขณะนี้ได้มีการสะสมตัวและลูกกลมสู่ทุกภาคส่วน ได้แก่ ภาคการเมืองทั้งระดับชาติและระดับท้องถิ่นที่มีการซื้อสิทธิ ขายเสียง มีการทุจริตเพื่อให้ได้รับการเลือกตั้ง มีผลประโยชน์ส่วนตนทับซ้อนกับผลประโยชน์รัฐหน่วยงานภาครัฐ มีระบบการบริหารงานที่ไม่เป็นธรรมาภิบาล มีการใช้อํานาจหน้าที่โดยมิชอบ หาผลประโยชน์ให้ตนเองและพวกพ้อง ภาคธุรกิจบางส่วนมีการร่วมมือกับนักการเมืองและข้าราชการ กระทำการทุจริตเพื่อให้ได้งานจากภาครัฐ ปิดงานอย่างรวดเร็ว

ผูกขาดทางธุรกิจ หลีกเลียงภาษี ขาดความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค ภาคประชาชนมีแนวโน้มยอมรับการทุจริตต่างๆ ที่ตนเองได้รับประโยชน์มากขึ้น สถาบันทางศาสนาบางส่วนประพฤติผิดคุณธรรมและจริยธรรมเสียเอง มีปัญหาการบริหารจัดการทรัพย์สินของส่วนรวม ขาดความโปร่งใส ปลอมโยกคนบางกลุ่มใช้ศาสนาเป็นเครื่องมือแสวงหาประโยชน์ สื่อมวลชนหลายสำนักวางตัวไม่เป็นกลาง ไม่แสดงบทบาทในการต่อต้านการทุจริตหรือปกป้องข้อเท็จจริง รับผลประโยชน์จากกลุ่มนายทุนและนักธุรกิจการเมืองจนไม่สามารถรักษาจริยธรรมหรือจรรยาบรรณของวิชาชีพได้

(๒) ภาคเอกชนมีการประเมินหลักบรรษัทภิบาล ตั้งแต่ปี ๒๕๔๔ โดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (Thai Institute of Directors : IOD) ได้สำรวจการกำกับดูแลกิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง พบว่า บริษัทจดทะเบียนที่มีธรรมาภิบาลมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ ๗๒% ในปี ๒๕๕๗ ถือว่าอยู่ในระดับดีเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๕ ที่มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ ๕๒% และมีคะแนนเฉลี่ยลดลงเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๔ ที่มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ ๗๗% แสดงให้เห็นว่า บริษัทจดทะเบียนไทย ให้ความสำคัญในการพัฒนาการกำกับดูแลกิจการที่ดีเพื่อโอกาสในการเติบโตอย่างยั่งยืนและสร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้ลงทุนทั้งในประเทศและต่างประเทศสู่การยอมรับในระดับสากล

(๔.๒) ด้านการบริหารจัดการภาครัฐและการกระจายอำนาจ

(๑) การบริหารจัดการภาครัฐมีการปรับปรุงตามยุคสมัย พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ได้จัดระเบียบการบริหารราชการแผ่นดินแบ่งออกเป็น ๓ ส่วนได้แก่ บริหารราชการส่วนกลาง บริหารราชการส่วนภูมิภาค และบริหารราชการส่วนท้องถิ่นที่ใช้หลักการกระจายอำนาจที่ส่วนกลางได้มอบอำนาจระดับหนึ่งให้ประชาชนในท้องถิ่นไปดำเนินการปกครองตนเองอย่างอิสระโดยที่ไม่ขัดต่อกฎหมายของประเทศ ทั้งสามส่วนนี้อยู่ในการควบคุมและบริหารงานของคณะรัฐมนตรี ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบบริหารราชการแผ่นดิน รวมไปถึงการกำหนดนโยบายเพื่อให้ข้าราชการนำไปปฏิบัติ ทั้งนี้การปฏิรูประบบราชการที่เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจนในโครงสร้างของหน่วยราชการเกิดขึ้นจากพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ มีการกำหนดส่วนราชการไว้เป็น ๒๐ กระทรวง และส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง

(๒) การกระจายอำนาจเกิดผลสำเร็จหลายด้านแต่ยังมีปัญหาที่ต้องแก้ไขการกระจายอำนาจให้แก่ อปท. ในระยะที่ผ่านมาได้ดำเนินการตามแนวทางของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๔๐ และ ๒๕๕๐ และตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นฉบับที่ ๑ และฉบับที่ ๒ นอกจากนั้น มีการใช้งบประมาณเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการถ่ายโอนภารกิจ หน้าที่และเพิ่มรายได้ในการดำเนินงานของ อปท. โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๓ สัดส่วนของรายได้ของท้องถิ่นต่อรายได้รัฐบาลคิดเป็นร้อยละ ๑๓.๓๑ เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๒๕.๑๗ ในปีงบประมาณ ๒๕๕๐ และร้อยละ ๒๘.๒๑ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ มีการถ่ายโอนภารกิจไปแล้วตามแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่ อปท. ฉบับที่ ๑ จำนวน ๑๘๕ ภารกิจจากภารกิจที่จะต้องถ่ายโอน ๒๔๕ ภารกิจและถ่ายโอนภารกิจตามแผนปฏิบัติการฯ ฉบับที่ ๒ จำนวน ๗๕ งาน/กิจกรรมจาก ๑๑๔ งาน/กิจกรรม และถ่ายโอนบุคลากรจากส่วนกลางให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๙,๘๕๐ คน แบ่งเป็นข้าราชการ ๑,๓๗๘ คน บุคลากรทางการศึกษา ๕,๒๙๕ คน ข้าราชการกระทรวงสาธารณสุขซึ่งประจำอยู่ที่สถานีนอนามัย จำนวน ๗๙ คน และลูกจ้างประจำ ๓,๐๙๘ คน อย่างไรก็ตามยังมีปัญหาที่ต้องการการแก้ไข เช่น การทับซ้อนของอำนาจหน้าที่และเขตพื้นที่ระหว่างองค์กรบริหารส่วนจังหวัดและเทศบาลหรือองค์กรบริหารส่วนตำบล ทำให้การจัดบริการสาธารณะให้กับประชาชนยังขาดความสมดุล ปัญหาการซื้อเสียง ทำให้การเลือกตั้งระดับท้องถิ่นขาดความชอบธรรม และปัญหาการขาดแคลนรายได้ของ อปท. ซึ่งรายได้ที่ท้องถิ่นจัดเก็บเองในภาพรวมมีสัดส่วนเพียงร้อยละ ๙.๙๐ ของรายได้รัฐบาลในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๙ และเพิ่มเป็นร้อยละ ๑๐.๖๕ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ ท้องถิ่นจำเป็นต้องพึ่งพาเงินอุดหนุนจากรัฐบาล คิดเป็นร้อยละ ๓๘.๕๒ และร้อยละ ๓๙.๔๖ ตามลำดับ ส่งผลให้ อปท. ในพื้นที่ที่มีกิจกรรมทางเศรษฐกิจหนาแน่น เช่น การเป็นแหล่งที่ตั้งของอุตสาหกรรม การค้า การ

บริการ การเป็นพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ แหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงระดับโลก การจัดบริการสาธารณะรองรับการเติบโตของเมืองและการเพิ่มขึ้นของประชากรแฝงและแรงงานต่างด้าวได้อย่างมีขอบเขตจำกัด

(๔.๓) ด้านการทุจริตคอร์รัปชัน

ไทยกำลังประสบปัญหาการทุจริตเชิงนโยบายและผลประโยชน์ทับซ้อนเป็นอย่างมาก พัฒนาการของการทุจริตคอร์รัปชันในสังคมไทยเปลี่ยนแปลงจากในอดีตที่มีรูปแบบการทุจริตจัดซื้อจัดจ้าง รับสินบน ซึ่งสามารถตรวจสอบหาหลักฐานจับผิดมาลงโทษได้ เนื่องจากมีความซับซ้อนไม่มากเท่ากับการทุจริตคอร์รัปชันในปัจจุบันที่ประเทศไทยมีความเสียหายจากการทุจริตคอร์รัปชันขนาดใหญ่ที่สูงเป็นแสนล้านบาท อันเนื่องจากการทุจริตเชิงนโยบายและผลประโยชน์ทับซ้อนซึ่งเป็นรูปแบบใหม่ที่เกิดมากขึ้นในช่วงที่รัฐเข้ามามีบทบาทในการพัฒนาเศรษฐกิจและการหาประโยชน์จากธุรกิจในโลกสมัยใหม่ มีความซับซ้อนเพิ่มขึ้นและในปัจจุบันประเทศไทยประสบปัญหาการทุจริตเชิงนโยบายและผลประโยชน์ทับซ้อนเป็นอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นองค์กรภาครัฐหรือภาคเอกชน และมาตรการต่างๆ ที่ออกมา รวมทั้งกฎหมายเกี่ยวกับการทุจริตและการตรวจสอบจากองค์กรต่างๆ ยังไม่สามารถที่จะเข้าไปแก้ไขปัญหาลำนี้ได้ ดังปรากฏตามดัชนีภาพลักษณ์คอร์รัปชัน (Corruption Perception Index : CPI) พ.ศ. ๒๕๕๗ ขององค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ พบว่าประเทศไทยได้ ๓๘ คะแนนจากคะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน อยู่อันดับที่ ๘๕ จากการจัดอันดับทั้งหมด ๑๗๕ ประเทศทั่วโลก จะเห็นได้ว่าประเทศไทยมีคะแนนดีขึ้นเล็กน้อยเทียบกับปี ๒๕๕๖ ที่ได้ ๓๕ คะแนน อยู่อันดับ ๑๐๒ โดยเมื่อเทียบกับประเทศในกลุ่มอาเซียนพบว่า ประเทศไทยมีคะแนนเท่ากับประเทศฟิลิปปินส์ ส่วนประเทศสิงคโปร์สูงถึง ๘๔ คะแนน และมาเลเซียได้ ๕๒ คะแนน (คะแนนมากหมายถึงมีคอร์รัปชันน้อย)

๓) บริบทการเปลี่ยนแปลงและสภาพอนาคตประเทศไทย

(๑) บริบทภายใน

(๑.๑) ภาพเศรษฐกิจไทยในกรณีฐาน

ภายใต้สมมติฐาน (๑) แนวโน้มการขยายตัวของเศรษฐกิจโลกเฉลี่ยร้อยละ ๓.๘ ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ และร้อยละ ๔.๒ ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ (๒) การลงทุนภาครัฐขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๔ (๓) ราคาน้ำมันเฉลี่ย ๗๐-๙๐ ดอลลาร์ สรอ. ต่อบาร์เรลในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ และเฉลี่ย ๘๐-๑๐๐ ดอลลาร์ สรอ. ต่อบาร์เรลในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ (๔) ผลผลิตภาพการผลิตรวมขยายตัวร้อยละ ๒.๑ โดยผลิตภาพการผลิตภาคเกษตรหดตัวต่อเนื่องเฉลี่ยร้อยละ ๐.๘ ภาคอุตสาหกรรมขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๒.๐ และภาคบริการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๓.๐ (๕) การลงทุนภาคเอกชนขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๕ และ (๖) กำลังแรงงานลดลงเฉลี่ยร้อยละ ๐.๒ และร้อยละ ๐.๗ ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ และ ๑๓ ตามลำดับภายใต้สมมติฐานเหล่านี้ เศรษฐกิจไทยในช่วง ๑๐ ปีข้างหน้ามีแนวโน้มที่จะขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๓.๓-๔.๓ โดยมีค่ากลางของการประมาณการร้อยละ ๓.๘ ซึ่งทำให้เศรษฐกิจไทยจะสามารถยกระดับฐานะขึ้นเป็นประเทศ รายได้สูงในช่วงปี ๒๕๗๑ (ในกรณีเศรษฐกิจขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๔.๓ - ๒๕๗๔) (ในกรณีเศรษฐกิจขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๓.๓) การขยายตัวในกรณีฐานดังกล่าวทำให้เศรษฐกิจไทยมีความเสี่ยงที่จะตกอยู่ภายใต้กับดักประเทศรายได้ปานกลางอย่างถาวรมากขึ้น เมื่อคำนึงถึงเงื่อนไขในระยะยาว โดยเฉพาะ (๑) การลดลงของกำลังแรงงานที่จะหดตัวเร่งขึ้นเป็นเฉลี่ยร้อยละ ๑.๐ ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๔ ซึ่งจะเป็ปัจจัยถ่วงต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจมากขึ้น (๒) ชีตความสามารถด้านการคิดค้นเทคโนโลยีและนวัตกรรมซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นในการยกระดับฐานะประเทศเข้าสู่การเป็นประเทศรายได้สูงจะลดลงตามการเพิ่มขึ้นของสัดส่วนของประชากรผู้สูงอายุ (๓) จำนวนประชากรรวมจะเริ่มลดลงในปี ๒๕๗๐ ซึ่งส่งผลให้อุปสงค์และการผลิตเพื่อตอบสนองความต้องการในประเทศขยายตัวช้าลง (๔) การเพิ่มขึ้นของขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศต่างๆ ที่การปรับตัวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุช้ากว่าไทย (๕) ภาระการใช้จ่ายเพื่อดูแลผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นทำให้การจัดสรรงบประมาณเพื่อการพัฒนาประเทศเพื่อยกระดับฐานะการพัฒนาประเทศมีข้อจำกัดมากขึ้น (๖) เกณฑ์รายได้ขั้นต่ำสำหรับการเป็นประเทศรายได้ขั้นสูงปรับตัวเพิ่มขึ้นเฉลี่ยประมาณ ๑๐๐-๒๐๐ ดอลลาร์ สรอ. ต่อคนต่อปีตามการเพิ่มขึ้นของรายได้และมาตรฐานการครองชีพของประเทศสำคัญๆ เงื่อนไข

ดังกล่าวทำให้ประเทศไทยมีความเสี่ยงที่จะไม่สามารถหารายได้ที่เพียงพอในการที่จะทำให้คนไทยได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ มีความภาคภูมิใจ มีเกียรติและศักดิ์ศรีในประชาคมภูมิภาคและในเวทีโลก

(๑.๒) การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ

การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุของประเทศไทยส่งผลให้อัตราการพึ่งพิงของประชากรวัยแรงงานต้องแบกรับการดูแลผู้สูงอายุเพิ่มสูงขึ้น โดยในปี ๒๕๕๓ มีประชากรวัยแรงงาน ๕ คนที่มีศักยภาพแบกรับผู้สูงอายุ ๑ คน และคาดการณ์ว่าในปี ๒๕๘๓ จะเหลือประชากรวัยแรงงานเพียง ๑.๗ คนแบกรับผู้สูงอายุ ๑ คน การขาดแคลนกำลังแรงงานทำให้ต้องนำเข้าแรงงานไร้ทักษะจากประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งส่งผลกระทบต่อตลาดแรงงานไทยในด้านการยกระดับรายได้และทักษะฝีมือแรงงานจะซาลง ผลผลิตภาพแรงงานไทยอาจเพิ่มขึ้นช้า ปัญหาการค้ำมนุษย์ และการขาดการคุ้มครองทางสังคมขั้นพื้นฐานที่จำเป็น ซึ่งจะเป็นปัญหาต่อเนื่องที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของคนไทย อาทิ อาชญากรรม โรคระบาด และภาวะทางการแพทย์ของระบบบริการทางสังคม อย่างไรก็ตาม นับเป็นโอกาสในการพัฒนาสินค้าและบริการ ธุรกิจบริการที่เหมาะสมกับกลุ่มผู้สูงอายุที่เพิ่มขึ้นเป็นตัวเลขเบื้องต้น สศช. จะคำนวณใหม่อีกครั้งเมื่อการปรับปรุงฐานข้อมูลในแบบจำลองเสร็จสมบูรณ์เกณฑ์ขั้นต่ำในปี ๒๕๔๖ ซึ่งอยู่ที่ ๑๒,๗๔๕ ดอลลาร์ สรอ. ต่อคนต่อปี

(๑.๓) ความเหลื่อมล้ำ

ความเหลื่อมล้ำเป็นปัญหาสำคัญในสังคมไทยทั้งความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ โอกาสการเข้าถึงบริการภาครัฐและการเข้าถึงทรัพยากรธรรมชาติ นำไปสู่ความขัดแย้งในสังคม และเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศที่ลดทอนความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและความมั่นคงทางสังคม จากการกระจายรายได้และผลประโยชน์ของการพัฒนาไปยังกลุ่มคนต่างๆ ในสังคม บางพื้นที่และบางสาขาการผลิตไม่ทั่วถึงเป็นธรรมผลประโยชน์ส่วนใหญ่ตกอยู่ในกลุ่มที่มีโอกาสและรายได้สูง ทำให้สัดส่วนรายได้ระหว่างกลุ่มคนรวยร้อยละ ๑๐ ของประชากรกับกลุ่มคนจนร้อยละ ๑๐ ของประชากรมีความแตกต่างกันถึง ๓๔.๙ เท่าในปี ๒๕๕๖ นอกจากนี้ความเหลื่อมล้ำยังส่งผลให้เกิดปัญหาต่างๆ อาทิ ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน คนยากจนขาดโอกาสการเข้าถึงบริการการศึกษาและสาธารณสุขที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียม การแย่งชิงทรัพยากร การรับรู้ข้อมูลข่าวสารปัญหาอาชญากรรมและยาเสพติด

(๑.๔) ความเป็นเมือง

การเปลี่ยนแปลงพื้นที่ชนบทไปสู่ความเป็นเมืองมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเพื่อลดความแออัดของเมืองหลวงและเมืองหลัก อันเป็นการกระจายความเจริญสู่พื้นที่นั้นๆ จึงจำเป็นที่จะต้องมีการลงทุนโครงสร้างพื้นฐาน การจัดการสาธารณูปโภคเพื่อรองรับการเติบโตของเมือง การใช้ประโยชน์ของทรัพยากรท้องถิ่นทั้งปัจจัยการผลิตและแรงงานไปสู่ภาคการค้า บริการ และอุตสาหกรรม ตลอดจนการแสวงหาเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่จะช่วยลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะส่งผลต่อการลดลงและความเสื่อมโทรมของทรัพยากรท้องถิ่น การลดลงของแรงงานในภาคเกษตร รวมทั้งปัญหาการบริหารจัดการขยะทั้งขยะชุมชนและอุตสาหกรรม ทั้งนี้ การเพิ่มขึ้นของประชากรและแรงงานในพื้นที่อาจส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของวิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น อย่างไรก็ตาม การผลิตและกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่มีขนาดใหญ่ขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการคนในเมืองที่มากขึ้น จะส่งผลให้เกิดการประหยัดจากขนาด การขนส่งมีต้นทุนต่ำลง และการลงทุนในระบบสาธารณูปโภคจะมีความคุ้มค่ามากขึ้น นอกจากนี้ ความต้องการแรงงานที่มากขึ้นจะมีส่วนเอื้อหรือทำให้จำเป็นต้องมีการจัดตั้งสถาบันการศึกษาในพื้นที่เพื่อตอบสนองความต้องการของสถานประกอบการที่มีจำนวนมาก

(๑.๕) การบริหารจัดการภาครัฐ

(๑) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ วางกรอบด้านการบริหารจัดการภาครัฐเอื้อต่อการพัฒนาธรรมาภิบาลภาครัฐ มีเรื่องสำคัญๆ ที่จะช่วยสนับสนุนให้การบริหารจัดการและการปรับปรุงประสิทธิภาพพลไกการพัฒนา อาทิ หน่วยงานของรัฐ องค์การเอกชนหรือองค์กรใดที่ดำเนินกิจกรรมโดยใช้เงินแผ่นดิน มีหน้าที่ต้องเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการดังกล่าวต่อสาธารณะเพื่อให้พลเมืองได้ติดตามและตรวจสอบ รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ และต้องจัดระบบงานราชการและงานของรัฐอย่างอื่น ให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล พัฒนาและสร้างโอกาสเพื่อลดความเหลื่อมล้ำและสร้างความเป็นธรรมอย่างยั่งยืน กระจายอำนาจและจัด

ภารกิจ อำนาจหน้าที่ และขอบเขตความรับผิดชอบที่ชัดเจนระหว่างราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น รวมทั้งมีกลไกป้องกันและจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบที่มีประสิทธิภาพทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน ฯลฯ และ รัฐต้องดำเนินนโยบายการเงิน การคลัง และงบประมาณภาครัฐ โดยยึดหลักการรักษาวินัยและความยั่งยืนทางการคลัง และการใช้จ่ายเงินแผ่นดิน อย่างคุ้มค่า จัดให้มีระบบการเงินการคลังเพื่อสังคม มีระบบภาษีอากรที่มีความเป็นธรรมมีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน และสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม

(๒) ภาคประชาสังคมให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการของภาครัฐสถาบันทางสังคม อาทิมูลนิธิ สถาบันการศึกษา หน่วยงานวิจัยต่างๆ นำเสนอผลการติดตาม วิเคราะห์ สังเคราะห์ เรื่องที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการประเทศและการปรับปรุงประสิทธิภาพกลไกการพัฒนาทั้งประเด็นธรรมาภิบาล การทุจริตคอร์รัปชันทั้งการคอร์รัปชันขนาดใหญ่และคอร์รัปชันภาคครัวเรือน การบริหารจัดการภาครัฐและการกระจายอำนาจ เพื่อรายงานข้อค้นพบและข้อเสนอแนะสู่สาธารณะ เป็นแรงกดดันให้ผู้มีอำนาจภาครัฐหันมาพิจารณา ทบทวน แนวนโยบาย มาตรการ และกลไกการทำงานต่างๆ ให้เหมาะสมมากขึ้น

(๒) บริบทภายนอก

(๒.๑) การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุของโลก

องค์การสหประชาชาติประเมินสถานการณ์ว่าในช่วงปี ๒๕๔๔-๒๖๔๓ (ค.ศ. ๒๐๐๑-๒๑๐๐) จะเป็นศตวรรษแห่งผู้สูงอายุ หมายถึงการมีประชากรอายุ ๖๐ ปีขึ้นไปมากกว่าร้อยละ ๑๐ ของประชากรรวมทั่วโลก โดยประเทศที่พัฒนาแล้วจะใช้ระยะเวลาที่ค่อนข้างยาวนานในการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุเช่น ญี่ปุ่น อเมริกา ยุโรป ขณะที่กลุ่มประเทศกำลังพัฒนาจะมีระยะเวลาเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรดังกล่าวค่อนข้างสั้นกว่า สะท้อนถึงระยะเวลาในการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุที่สั้นกว่าประเทศพัฒนาแล้วค่อนข้างมาก โดยการเป็นสังคมผู้สูงอายุจะส่งผลให้มีการขาดแคลนแรงงานในประเทศ และมีการเคลื่อนย้ายแรงงานต่างด้าวมากขึ้น นอกจากนี้ มีความต้องการสินค้าและบริการที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุมากขึ้น นับเป็นโอกาสอย่างมากสำหรับประเทศไทยที่จะพัฒนาด้านธุรกิจและลงทุนด้านการค้าและบริการ ด้านการท่องเที่ยว ที่พักอาศัย การให้บริการสุขภาพในรูปแบบต่างๆ รวมทั้งเป็นโอกาสของแรงงานไทยในการไปทำงานในประเทศที่พัฒนาแล้ว

(๒.๒) การปรับเปลี่ยนด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่รวดเร็ว

การปรับเปลี่ยนที่รวดเร็วด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในรูปแบบการผลิตและการค้าที่มีการใช้เทคโนโลยีมาช่วยในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์กลายมาเป็นรูปแบบการค้าที่มีบทบาทมากขึ้น มีการยกระดับกระบวนการผลิตแบบอัตโนมัติไปสู่การใช้เทคโนโลยีที่ผสมผสานระหว่าง Information Technology กับ Operational Technology หรือที่เรียกว่า Internet of Things (เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตที่เชื่อมอุปกรณ์และ เครื่องมือต่างๆ เช่น โทรศัพท์มือถือรถยนต์ ตู้เย็น โทรทัศน์ และอื่นๆ เข้าไว้ด้วยกัน) เพื่อผลิตสินค้าตามความต้องการของผู้บริโภคมากยิ่งขึ้น โดยหากภาคการผลิตที่ปรับตัวตามการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีไม่ทัน ขาดการลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนา และนวัตกรรม จะทำให้ความสามารถในการแข่งขันลดลง

(๒.๓) ความเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจในระดับภูมิภาคและระดับโลกที่สูงขึ้น

(๑) แนวโน้มการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศเพื่อนบ้านมีการพัฒนาระบบเศรษฐกิจและเขตเศรษฐกิจพิเศษภายในประเทศ ซึ่งจะมีผลต่อทิศทางการวางแผนพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานของประเทศไทย ตลอดจนการปรับเปลี่ยนกฎ ระเบียบ กติกา ด้านการค้าการลงทุนที่มุ่งเน้นให้ความสำคัญกับเรื่องความโปร่งใสและสิ่งแวดล้อมมากขึ้น

(๒) การเปิดเสรีภายใต้ข้อตกลงประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี ๒๕๕๘ จะนำมาซึ่งโอกาสที่สำคัญๆ หลายประการต่อการยกระดับศักยภาพการขยายตัวของเศรษฐกิจไทย ได้แก่ ๑) การลดข้อจำกัดในด้านอุปสงค์ในประเทศ ๒) โอกาสในการใช้ปัจจัยการผลิตและแรงงานสำหรับการพัฒนาภาคเกษตรและอุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานและวัตถุดิบเข้มข้นในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและพัฒนาตนเองไปสู่ระดับการผลิตที่สูงขึ้นทั้งการผลิตในประเทศและการใช้ฐานการผลิตในประเทศเพื่อนบ้านและ ๓) โอกาสในการใช้ความได้เปรียบด้านสถานที่ตั้งและด้าน

โครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์ในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจให้เป็นศูนย์กลางทางด้านการบริการและการผลิตภาคอุตสาหกรรมอนาคตในอนุภูมิภาคและในภูมิภาค

(๓) การเปิดเสรีทางการค้ากับประเทศที่พัฒนาแล้ว จะมีการนำประเด็นด้านมาตรฐานของการค้าและบริการมาเป็นข้อกีดกันทางการค้าซึ่งผู้ประกอบการภายในประเทศโดยเฉพาะวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต้องปรับตัวเพื่อพัฒนาผลิภาพการผลิตและรูปแบบธุรกิจ พัฒนามาตรฐานของอุตสาหกรรม ตลอดจนพัฒนาสินค้าที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและมีความรับผิดชอบต่อสังคม/ชุมชนมากขึ้นโดยแรงเหวี่ยงจากกระแสการเปิดเสรีทางการค้าจะก่อให้เกิดการเคลื่อนย้ายเงินทุน แนวโน้มราคาสินค้าเกษตรและสินค้าขั้นปฐม แรงกดดันจากการเพิ่มขึ้นของขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศต่างๆ ในอนุภูมิภาคโดยเฉพาะในการผลิตสินค้าเกษตร สินค้ากึ่งทุนและเทคโนโลยีเข้มข้น รวมทั้งแนวโน้มนโยบายและมาตรการการพัฒนาของภาครัฐที่ยังไม่ทั่วถึง ยังมีแนวโน้มที่จะตอกย้ำปัญหาความเหลื่อมล้ำทางด้านรายได้ให้มีความรุนแรงมากขึ้นและเป็นอุปสรรคต่อการสร้างการเติบโตของเศรษฐกิจแบบทั่วถึง (Inclusive Growth) ซึ่งเป็นปัจจัยที่จำเป็นต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่องและยั่งยืน

(๔) ตลาดเงิน ตลาดทุน และเศรษฐกิจโลกยังมีความเสี่ยงที่จะผันผวนตลอดช่วงแผนฯ ๑๒ เนื่องจาก ๑) ผลกระทบจากการปรับทิศทางนโยบายการเงินในสหรัฐอเมริกาในช่วงต้นแผนพัฒนาฯ และแนวโน้มการปรับทิศทางนโยบายการเงินในยุโรปในช่วงกลางถึงปลายแผนพัฒนาฯ และ ๒) ปัญหาการสั่งสมหนี้สาธารณะในประเทศสำคัญๆ ในช่วงหลังวิกฤติเศรษฐกิจโลกที่มีความเสี่ยงจะพัฒนาไปสู่วิกฤติและสร้างผลกระทบต่อเสถียรภาพของระบบเศรษฐกิจและการเงินโลกหากมาตรการปฏิรูปในประเทศสำคัญๆ ของโลกไม่ประสบความสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม

(๕) ความเคลื่อนไหวของกระแสวัฒนธรรมโลก ความก้าวหน้าในการติดต่อสื่อสาร การขยายตัวของเครือข่ายทางสังคมออนไลน์ ส่งผลให้มีทั้งโอกาสและความเสี่ยง ต่อวิถีชีวิตทัศนคติ และความเชื่อในสังคม ตลอดจนความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล กระบวนการเรียนรู้ และพฤติกรรมกรบริโภคของคนในประเทศ

(๒.๔) การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

(๑) การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change) จะส่งผลกระทบต่อสถานการณ์ความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มีความรุนแรงมากขึ้น อุณหภูมิของโลกเพิ่มขึ้นทำให้เกิดความแห้งแล้งเป็นระยะเวลายาวนาน เกิดฝนขาดช่วง และมีฤดูกาลเปลี่ยนไป ส่งผลกระทบต่อความอุดมสมบูรณ์ของดิน ป่าไม้เกิดความเสื่อมโทรม แหล่งน้ำขาดแคลน ผลผลิตทางการเกษตรลดลง เกิดโรคระบาดในพืชและสัตว์ และอาจเกิดผลกระทบต่อสุขภาพของมนุษย์กรณีที่เกิดโรคระบาดใหม่ เกิดความเสี่ยงต่อการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ เช่น ระบบนิเวศป่าไม้ ระบบนิเวศชายฝั่ง พื้นที่ชุ่มน้ำ เกิดการกัดเซาะชายฝั่ง และการสูญเสียแนวปะการัง การสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพดังกล่าวข้างต้น จะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงด้านอาหาร สุขภาพ พลังงาน และลดทอนขีดความสามารถในการพึ่งพาตนเองของชุมชน

(๒) การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศยังส่งผลให้ภัยพิบัติทางธรรมชาติมีแนวโน้มเกิดบ่อยครั้งขึ้นและมีความรุนแรงมากขึ้น ทั้งอุทกภัย ภัยแล้ง แผ่นดินไหวและดินโคลนถล่ม ส่งผลกระทบต่อภาคการผลิต การพัฒนาอุตสาหกรรม และการพัฒนาเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ รวมทั้งวิถีการดำรงชีวิตของประชาชน นอกจากนี้ข้อตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศจะทวีความเข้มข้นและเป็นแรงกดดันให้ประเทศไทยต้องเตรียมพร้อมรับภาระในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกภายใต้กระแสการแข่งขันทางการค้า

(๒.๕) วาระการพัฒนาของโลกภายหลัง ค.ศ. ๒๐๑๕ (Post ๒๐๑๕ Agenda)

ประเด็นสำคัญของวาระการพัฒนาโลกภายหลัง ค.ศ. ๒๐๑๕ คือ การจัดทำเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในกรอบสหประชาชาติ (Sustainable Development Goals-SDGs) ในช่วงเวลา ๑๕ ปี โดยสหประชาชาติให้การรับรองแล้วเมื่อวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๗ ประกอบด้วยเป้าประสงค์ (Goal) จำนวน ๑๗ ข้อ และเป้าหมาย (Target) จำนวน ๑๖๙ ข้อ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อการวางแนวทางการพัฒนาประเทศในอนาคต ที่ต้องเน้นขจัดความยากจนให้หมดไป ประชาชนมีสุขภาพที่ดี มีระบบการศึกษา มีความเท่าเทียมกันทางเพศ ส่งเสริมการเติบโตทาง

เศรษฐกิจแบบยั่งยืน มีระบบโครงสร้างพื้นฐานที่รองรับการพัฒนาอุตสาหกรรมที่ยั่งยืน ลดความไม่เท่าเทียมกันทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ มีรูปแบบการผลิตและการบริโภคแบบยั่งยืน เตรียมความพร้อมในการรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สงวนรักษาทรัพยากรธรรมชาติและหลากหลายทางชีวภาพ มีการจัดการทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืน ส่งเสริมให้สังคมมีความสุข มีความยุติธรรมและส่งเสริมความเป็นหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนาในระดับโลกร่วมกัน

๔) กรอบวิสัยทัศน์และเป้าหมาย

(๑) กรอบวิสัยทัศน์แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒

จากสถานะของประเทศและบริบทการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่ประเทศกำลังประสบอยู่ ทำให้การกำหนดวิสัยทัศน์แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ยังคงมีความต่อเนื่องจากวิสัยทัศน์แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ และกรอบหลักการของการวางแผนที่น้อมนำและประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ยึดคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาอย่างมีส่วนร่วม การพัฒนาที่ยืดหลักสมดุล ยั่งยืน โดยวิสัยทัศน์ของการพัฒนาในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ต้องให้ความสำคัญกับการกำหนดทิศทางการพัฒนาที่มุ่งสู่การเปลี่ยนผ่านประเทศไทยจากประเทศที่มีรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศที่มีรายได้สูง มีความมั่นคง และยั่งยืน สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข และนำไปสู่การบรรลุวิสัยทัศน์ระยะยาว “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ของประเทศ

(๒) การกำหนดตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ของประเทศ (Country Strategic Positioning) เป็นการกำหนดตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ของประเทศที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติที่ สศช. ได้จัดทำขึ้น ประเทศไทยเป็นประเทศรายได้สูงที่มีการกระจายรายได้อย่างเป็นธรรม เป็นศูนย์กลางด้านการขนส่งและโลจิสติกส์ของภูมิภาคสู่ความเป็นชาติการค้าและบริการ (Trading and Service Nation) เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์และเกษตรปลอดภัย แหล่งอุตสาหกรรมสร้างสรรค์และนวัตกรรมสูงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

(๓) เป้าหมาย

(๓.๑) การหลุดพ้นจากกับดักประเทศรายได้ปานกลางสู่รายได้สูง

(๑) เศรษฐกิจขยายตัวเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๕.๐

(๒) ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศต่อหัว (GDP Per Capita) และรายได้ประชาชาติต่อหัว (GNP Per Capita) ณ สิ้นแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ในปี ๒๕๖๖ เพิ่มขึ้นเป็น ๓๑๗,๐๕๑ บาท (๙,๓๒๕ ดอลลาร์ สรอ.) และ ๓๐๑,๑๙๙ บาท (๘,๘๕๙ ดอลลาร์ สรอ.) ต่อคนต่อปี

(๓) ผลผลิตภาพการผลิตเพิ่มขึ้นไม่ต่ำกว่าเฉลี่ยร้อยละ ๒.๕ ต่อปี

(๔) การลงทุนรวมขยายตัวไม่ต่ำกว่าเฉลี่ยร้อยละ ๘.๐ (การลงทุนตัวของการลงทุนภาครัฐไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๑๐.๐ และการลงทุนของภาคเอกชนขยายตัวไม่ต่ำกว่าเฉลี่ยร้อยละ ๗.๕ ในขณะที่ปริมาณการส่งออกขยายตัวเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๔.๐ ต่อปี)

(๓.๒) การพัฒนาศักยภาพคนให้สนับสนุนการเจริญเติบโตของประเทศและการสร้างสังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ

(๑) ประชาชนทุกช่วงวัยมีความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจและสังคม (Socio-Economic Security) และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

(๒) การศึกษาและการเรียนรู้ได้รับการพัฒนาคุณภาพ

(๓) สถาบันทางสังคมมีความเข้มแข็งเป็นฐานรากที่เอื้อต่อการพัฒนาคน

(๓.๓) การลดความเหลื่อมล้ำในสังคม

(๑) การกระจายรายได้มีความเท่าเทียมกันมากขึ้น

(๒) บริการทางสังคมมีคุณภาพและมีการกระจายอย่างทั่วถึง

(๓.๔) การสร้างการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

(๑) รักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากร สร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนและเป็นธรรม

(๒) ขับเคลื่อนประเทศสู่เศรษฐกิจและสังคมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

(๓) เพิ่มขีดความสามารถในการรับมือภัยพิบัติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

(๔) เพิ่มประสิทธิภาพและเสริมสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(๕) มีการบริหารจัดการน้ำให้สมดุลระหว่างการอุปสงค์และอุปทานของน้ำ

(๓.๕) การบริหารราชการแผ่นดินที่มีประสิทธิภาพ

(๑) การบริหารงานภาครัฐที่โปร่งใส เป็นธรรม มีประสิทธิภาพ และมีส่วนร่วม

(๒) ขจัดการทุจริตคอร์รัปชัน

(๓) มีการกระจายอำนาจที่เหมาะสม

๕) แนวทางการพัฒนา

(๑) การยกระดับศักยภาพการแข่งขันและการหลุดพ้นกับดักรายได้ปานกลางสู่รายได้สูง

(๑.๑) การส่งเสริมด้านการวิจัยและพัฒนา

พัฒนาสถานะแวดล้อมของการพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม ทั้งด้านการลงทุนในการวิจัยและพัฒนา ด้านบุคลากรวิจัย ด้านโครงสร้างพื้นฐาน และด้านการบริหารจัดการ รวมทั้งสนับสนุนและผลักดันให้ผู้ประกอบการมีบทบาทหลักด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม ตลอดจนผลักดันงานวิจัยและพัฒนาให้ใช้ประโยชน์อย่างแท้จริงทั้งเชิงพาณิชย์และสาธารณะโดยให้ความคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา

(๑.๒) การพัฒนาผลิตภาพแรงงาน

สร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในการพัฒนากำลังคนและแรงงานให้มีทักษะความรู้และสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดและรองรับการเปิดเสรีของประชาคมอาเซียน โดยยกระดับและพัฒนาสมรรถนะแรงงานไทยด้วยเทคโนโลยี เร่งรัดให้แรงงานทั้งระบบมีการเรียนรู้ขั้นพื้นฐานเพื่อสามารถแข่งขันในตลาดแรงงานได้ สนับสนุนให้แรงงานและปัจจัยการผลิตมีความยืดหยุ่นในการเคลื่อนย้ายระหว่างสาขาการผลิตและระหว่างพื้นที่การผลิต เพื่อให้แรงงานสามารถเคลื่อนย้ายไปสู่สาขาการผลิตที่มีผลิตภาพการผลิตสูงสุด และสนับสนุนให้ผู้ประกอบการในภาคอุตสาหกรรมและบริการจัดทำกรอบคุณวุฒิวิชาชีพและมาตรฐานฝีมือแรงงานให้เป็นมาตรฐานที่เชื่อมโยงกันเพื่อยกระดับทักษะของแรงงานไทย

(๑.๓) การส่งเสริมผู้ประกอบการที่เข้มแข็งและพาณิชย์ดิจิทัล

พัฒนาขีดความสามารถของผู้ประกอบการให้มีความยืดหยุ่น สามารถปรับตัวและดำเนินธุรกิจท่ามกลางการดำเนินนโยบายและมาตรการการกีดกันทางการค้าในรูปแบบต่างๆ เพิ่มสัดส่วนความเป็นเจ้าของของคนไทย และสนับสนุนให้มีการขยายตลาดที่มีแบรนด์สินค้าและช่องทางการตลาดที่เป็นของตนเองมากขึ้น ตลอดจนพัฒนาต่อยอดอุตสาหกรรมและบริการเพื่อเข้าสู่การเป็นศูนย์กลางการผลิต บริการและอุตสาหกรรมดิจิทัล

(๑.๔) การลงทุนโครงสร้างพื้นฐานเร่งลงทุนและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมขนส่งเพื่อเชื่อมโยงพื้นที่

เศรษฐกิจในประเทศและต่างประเทศ ทั้งการพัฒนาและปรับปรุงโครงข่ายรถไฟให้เป็นโครงข่ายหลักในการเดินทางและขนส่งของประเทศ พัฒนาโครงข่ายระบบขนส่งสาธารณะและโครงข่ายทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง ขยายขีดความสามารถของท่าอากาศยานหลักของประเทศ พัฒนาท่าเรือที่มีศักยภาพให้เป็นท่าเรืออิเล็กทรอนิกส์เต็มรูปแบบ รวมทั้งพัฒนาและปรับปรุงระบบโทรคมนาคมของประเทศ ตลอดจนสนับสนุนการพัฒนาด้านอุตสาหกรรมที่เกิดจากลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐาน เช่น อุตสาหกรรมซ่อมบำรุงและผลิตชิ้นส่วนอากาศยาน และอุตสาหกรรมระบบราง เป็นต้น เพื่อสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจให้กับประเทศในการเป็นฐานการผลิตในภูมิภาคอาเซียน

(๑.๕) การปรับโครงสร้างการผลิต

ปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตร โดยการปรับเปลี่ยนจากการผลิตสินค้าเกษตรขั้นปฐมเป็นสินค้าเกษตรแปรรูปที่มีมูลค่าสูงมีคุณภาพและมาตรฐานสากล สามารถสร้างความเชื่อมโยงทางด้านวัตถุดิบกับประเทศเพื่อนบ้านและลดระดับการผลิตสินค้าขั้นปฐมที่สูญเสียขีดความสามารถในการแข่งขัน ลงสู่ระดับที่จำเป็นสำหรับการสร้างความมั่นคงทางด้านอาหารและพลังงาน จัดระบบการผลิตให้สอดคล้องกับศักยภาพพื้นที่และความต้องการของตลาด ตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำทั้งด้านกายภาพและเศรษฐกิจ รวมทั้งส่งเสริมการรวมกลุ่มทางการเกษตรจากกิจการเจ้าของคนเดียวเป็นการประกอบการในลักษณะสหกรณ์ ห้างหุ้นส่วน และบริษัทเพื่อให้เกิดการประหยัดจากขนาด พิจารณานวัตกรรมที่เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่และแหล่งน้ำ ใช้เทคโนโลยีการผลิตในระดับที่เหมาะสม ใช้กลไกตลาดในการป้องกันความเสี่ยง ตลอดจนส่งเสริมและเร่งขยายผลแนวคิดการทำการเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และระบบเกษตรกรรมยั่งยืนปรับโครงสร้างการผลิตภาคบริการโดยเร่งพัฒนาระบบคมนาคมขนส่งให้เกิดความเชื่อมโยงกันเป็นโครงข่ายทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ เร่งพัฒนาท่าเทียบเรือขนาดใหญ่เพื่อรองรับการเติบโตของการท่องเที่ยวทางทะเล ปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวให้ครอบคลุมและทันสมัยทั้งการควบคุมกิจกรรมต่างๆ เกี่ยวกับการท่องเที่ยวและส่งเสริมการท่องเที่ยวและกำหนดและจัดทำกฎหมายเพื่อยกระดับมาตรฐานการท่องเที่ยวของไทยสู่สากลและรองรับการพัฒนาการท่องเที่ยวให้สามารถแข่งขันได้ในระดับนานาชาติ รวมทั้งส่งเสริมการพัฒนาเชิงพื้นที่ในลักษณะกลุ่มคลัสเตอร์ท่องเที่ยว โดยสนับสนุนการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวของพื้นที่ที่มีความเชื่อมโยงทั้งทางกายภาพวิถีชีวิต/วัฒนธรรมท้องถิ่นและกิจกรรมการท่องเที่ยว ตลอดจนส่งเสริมการสร้างเชื่อมโยงด้านการท่องเที่ยวในภูมิภาคอาเซียน ทั้งประเทศที่มีพรมแดนติดกันและประเทศที่มีโครงข่ายคมนาคมขนส่งเชื่อมโยงกันเพื่อให้เกิดการพัฒนาแบบองค์รวมทั้งระบบพัฒนาต่อยอดอุตสาหกรรมอนาคตเพื่อเป็นแหล่งการถ่ายทอดเทคโนโลยี เชื่อมโยงการผลิตกับอุตสาหกรรมที่เป็นฐานรายได้ประเทศ และเป็นกลไกการขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทยให้เข้าสู่การเป็นศูนย์กลางการผลิตและบริการทั้งในระดับอนุภูมิภาคและในภูมิภาคอาเซียนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่สนับสนุนการขยายตัวด้านการค้าการลงทุน เช่น โลจิสติกส์ และพลังงาน รวมทั้งปัจจัยสนับสนุนการลงทุนอื่นๆ เช่น ลดอุปสรรคการเคลื่อนย้ายเงินทุนระหว่างประเทศ เป็นต้น ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ทั้งภาคการผลิต การตลาด การบริหารจัดการการเงิน และโลจิสติกส์ เชื่อมโยงเศรษฐกิจดิจิทัล ในการอำนวยความสะดวกทางการค้าการลงทุนด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ และสนับสนุนการลงทุนเพื่อสร้างเศรษฐกิจและสังคมแห่งปัญญาและการเรียนรู้ มุ่งเน้นการพัฒนาธุรกิจเชิงสร้างสรรค์ การลงทุนที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การประหยัดพลังงานและการใช้พลังงานทดแทน การลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนาเชิงพาณิชย์ การจัดตั้งสำนักงานใหญ่ข้ามประเทศ บริษัทการค้าระหว่างประเทศ รวมทั้งการให้ความสำคัญเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคมและการตอบแทนสู่สังคมขององค์กร และกิจการเพื่อสังคม

(๒) การพัฒนาศักยภาพคนตามช่วงวัยและการปฏิรูประบบเพื่อสร้างสังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ

(๒.๑) การพัฒนาศักยภาพคนในทุกช่วงวัยให้สนับสนุนการเจริญเติบโตของประเทศ

โดยช่วงวัยเด็กตั้งแต่แรกเกิดให้มีพัฒนาการที่สมวัยในทุกด้าน วัยเรียน วัยรุ่นให้มีทักษะการเรียนรู้ ทักษะชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นภายใต้บริบทสังคมที่เป็นพหุวัฒนธรรม วัยแรงงานให้มีการพัฒนาระดับสมรรถนะฝีมือแรงงานเพื่อสร้างผลิตภาพเพิ่มให้กับประเทศ วัยผู้สูงอายุให้มีการทำงานที่เหมาะสมตามศักยภาพและประสบการณ์ มีรายได้ในการดำรงชีวิต มีการสร้างเสริมและฟื้นฟูสุขภาพเพื่อป้องกันหรือชะลอความทุพพลภาพและโรคเรื้อรังต่างๆ ที่จะก่อให้เกิดภาระแก่ปัจเจกบุคคล ครอบครัว และระบบบริการสุขภาพ

(๒.๒) การยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ให้มีคุณภาพ เท่าเทียมและทั่วถึง โดย

(๑) ปฏิรูประบบบริหารจัดการทางการศึกษา โดยปรับระบบบริหารจัดการการศึกษาใหม่เพื่อสร้างความรับผิดชอบต่อผลลัพธ์ (Accountability)

(๒) ปฏิรูประบบการคลังด้านการศึกษา เพื่อเพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพการจัดการศึกษา โดยการจัดสรรงบประมาณตรงสู่ผู้เรียน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากภาคเอกชนในการจัดการศึกษา

(๓) พัฒนาคุณภาพครูทั้งระบบ ตั้งแต่กระบวนการผลิต สรรหา และการคัดเลือกให้ได้คนดีคนเก่ง รวมทั้งระบบการประเมินและรับรองคุณภาพที่เน้นผลลัพธ์จากตัวผู้เรียน และ

(๔) ปฏิรูประบบการเรียนรู้ โดยมุ่งจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างสมรรถนะกำลังคนทั้งระบบการศึกษา ตั้งแต่ระดับปฐมศึกษาจนถึงการเรี้นรู้ตลอดชีวิต พัฒนาสื่อเพื่อการเรียนรู้ ปรับหลักสูตรและผลิตกำลังคนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงและความต้องการของตลาด การวิจัยและการใช้เทคโนโลยีและสื่อเพื่อการเรียนรู้

(๒.๓) การพัฒนาด้านสุขภาพ โดยส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมทาง

การแพทย์เพื่อรองรับการเป็นสังคมผู้สูงอายุทั้งในด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพและที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุยกระดับการบริหารจัดการระบบสุขภาพเพื่อลดความเหลื่อมล้ำและสร้างความยั่งยืนในระยะยาว โดยพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารทรัพยากรด้านสาธารณสุข บูรณาการระบบหลักประกันสุขภาพภาครัฐให้เกิดความเป็นเอกภาพในการบริหารจัดการและการใช้ทรัพยากร และส่งเสริมการอภิบาลระบบสุขภาพในรูปแบบเครือข่ายที่มีการใช้ทรัพยากรร่วมกัน พัฒนาศักยภาพของประเทศไทยสู่การเป็นศูนย์กลางสุขภาพนานาชาติทั้งในด้านศูนย์กลางบริการสุขภาพ (Medical Service Hub) ศูนย์กลางบริการเพื่อส่งเสริมสุขภาพ (Wellness Hub) ศูนย์กลางยาและผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ (Product Hub) และศูนย์กลางบริการวิชาการและงานวิจัย (Academic Hub) เพื่อนำรายได้กลับมาใช้ยกระดับคุณภาพบริการสาธารณสุขภายในประเทศรวมทั้งส่งเสริมการให้ความสำคัญกับมิติสุขภาพในทุกนโยบายสาธารณสุข (Health in All Policies) เพื่อให้การขับเคลื่อนนโยบายของทุกภาคส่วนตระหนักถึงผลกระทบของนโยบายสาธารณสุขที่มีต่อสุขภาพของประชาชน

(๒.๔) การสร้างสภาพแวดล้อมและนวัตกรรมที่เอื้อต่อการดำรงชีพในสังคมสูงวัย โดยการปรับปรุงสภาพแวดล้อมและความจำเป็นทางกายภาพให้เหมาะกับวัย และการพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุในรูปแบบที่หลากหลายทั้งในด้านการจัดบริการสุขภาพและสวัสดิการสังคมอย่างบูรณาการ โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งพัฒนาชุมชนที่มีศักยภาพและความพร้อมให้เป็นต้นแบบของการดูแลผู้สูงอายุเพื่อขยายผลไปสู่ชุมชนอื่น ตลอดจนการพัฒนานวัตกรรมในการใช้ชีวิตประจำวันสำหรับผู้สูงอายุ

(๓) การลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม

(๓.๑) การยกระดับรายได้และสร้างโอกาสในการประกอบอาชีพ มุ่งเน้นการเพิ่มผลิตภาพแรงงาน โดยสนับสนุนให้แรงงานมีโอกาเข้าถึงการเรียนรู้และพัฒนาทักษะฝีมือแรงงานอย่างมีมาตรฐาน ปรับโครงสร้างค่าจ้างแรงงานให้ชัดเจนและสะท้อนทักษะฝีมือแรงงานอย่างแท้จริง เร่งผลักดันให้การใช้ระบบมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพและมาตรฐานฝีมือแรงงานในทางปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม นอกจากนี้ เพิ่มผลิตภาพทางการผลิตของเกษตรกรรายย่อย โดยสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาและการผลิตทางการเกษตรที่สอดคล้องกับพื้นที่ สร้างหลักประกันรายได้แทนการอุดหนุนด้านราคาสินค้าเกษตร ลดต้นทุนทางการเกษตรโดยสนับสนุนปัจจัยการผลิต

(๓.๒) การจัดบริการทางสังคมให้ทุกคนตามสิทธิขั้นพื้นฐาน และเน้นการสร้างภูมิคุ้มกันระดับปัจเจก โดย (๑) พัฒนาระบบบริการสาธารณสุขให้มีคุณภาพและมีช่องทางการเข้าถึงอย่างหลากหลาย โดยเฉพาะระบบบริการสาธารณสุขและการศึกษาขั้นพื้นฐาน สวัสดิการสังคม และกระบวนการยุติธรรม (๒) สนับสนุนการจัดหาที่อยู่อาศัยของผู้มีรายได้น้อยและการเข้าถึงระบบสาธารณสุขภาค กำหนดเป็นนโยบายที่อยู่อาศัยแห่งชาติและเมืองน่าอยู่ พัฒนาโครงการที่อยู่อาศัยแก้ปัญหาชุมชนแออัดในเมืองโดยดำเนินการร่วมกับภาคธุรกิจเอกชน และ (๓) การจัดรูปแบบสวัสดิการพื้นฐานที่จำเป็นและเหมาะสมตามกลุ่มเป้าหมาย (Customized Welfare) ที่คำนึงถึงฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมที่แตกต่างกัน โดยมีแนวทางการรับภาระค่าใช้จ่ายร่วมกัน (Cost Sharing)

(๓.๓) การสร้างความเสมอภาคในการเข้าถึงทรัพยากร โดยปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตร สนับสนุนให้เกษตรกรรายย่อยที่ไร้ที่ดินทำกินและยากจนได้มีที่ดินเป็นของตนเองหรือมีสิทธิทำกินในที่ดินปฏิรูประบบการบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบและเข้าถึงพื้นที่เป้าหมายได้อย่างแท้จริงด้วยการผลักดัน พรบ.ทรัพยากรน้ำ พ.ศ. .... และบูรณา

การแผนงานและงบประมาณร่วมกันของหน่วยงาน และสร้างกระบวนการมีส่วนร่วม รวมทั้งปรับโครงสร้างภาษีที่เป็นธรรม เช่น ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ภาษีมรดก และภาษีสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

(๓.๔) การเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมอย่างเสมอภาค การคุ้มครองสิทธิขั้นพื้นฐาน และการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมอย่างเท่าเทียมโดยการเสริมศักยภาพและความเข้มแข็งด้านกฎหมายให้แก่ประชาชน รวมทั้งการปรับปรุงและบังคับใช้กฎหมายเพื่อลดปัญหาความเหลื่อมล้ำ เช่น กฎหมายป่าชุมชนกฎหมายภาษีมรดก กฎหมายที่ดิน เป็นต้น

(๔) การรองรับการเชื่อมโยงภูมิภาคและความเป็นเมือง

(๔.๑) การลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกของเมือง เตรียมความพร้อมรองรับความเป็นเมือง ทั้งด้านการบริหารจัดการด้านผังเมืองด้านสาธารณูปโภค สาธารณูปการ ระบบคมนาคมขนส่ง ระบบบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม ระบบการศึกษาและระบบสาธารณสุขที่ได้มาตรฐาน มีคุณภาพ และเพียงพอต่อความต้องการของคนในเมือง รวมทั้งเสริมสร้างความสามารถในการบริหารจัดการเมืองตามระดับการพัฒนา

(๔.๒) การพัฒนาด้านการขนส่งและโลจิสติกส์เชื่อมโยงกับเพื่อนบ้าน ส่งเสริมและเร่งรัดการพัฒนา ระบบการบริหารจัดการโลจิสติกส์ของประเทศเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศทั้งด้านการค้า การลงทุน และการบริการ โดยคำนึงถึงการเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (Green Logistics) สนับสนุนให้เกิดความร่วมมือในห่วงโซ่อุปทาน และปรับปรุงกฎหมาย กฎระเบียบ รวมทั้งปรับลดกระบวนการด้านอำนวยความสะดวกทางการค้า ขนส่ง และโลจิสติกส์ให้มีความสะดวกและมีประสิทธิภาพต่อภาคธุรกิจอย่างแท้จริง

(๔.๓) การส่งเสริมการลงทุน การค้าชายแดน และการจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ให้ความสำคัญกับนโยบายส่งเสริมการลงทุนและการค้าชายแดนเพื่อดึงดูดให้นักลงทุนในภูมิภาคเข้ามาลงทุนในไทยและประเทศเพื่อนบ้าน รวมทั้งส่งเสริมการจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษในพื้นที่ชายแดนโดยให้ความสำคัญกับการลงทุนโครงสร้างพื้นฐาน การส่งเสริมการลงทุนและสิทธิประโยชน์ การบริหารจัดการแรงงานต่างด้าว และการให้บริการจุดเดียวเบ็ดเสร็จ เพื่อช่วยอำนวยความสะดวกด้านการค้าชายแดนและการผ่านแดนระหว่างไทยกับประเทศในภูมิภาคมากขึ้น

(๕) การสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

(๕.๑) การรักษาทุนทางธรรมชาติเพื่อการเติบโตสีเขียว ใช้ประโยชน์จากทุนธรรมชาติ โดยคำนึงถึงขีดจำกัดและศักยภาพในการฟื้นตัว ปกป้องรักษาทรัพยากรป่าไม้ โดยสนธิกำลังของทุกภาคส่วนนาระบบสารสนเทศมาใช้เพื่อการบริหารจัดการ บังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นธรรม เพิ่มพื้นที่ป่าไม้โดยส่งเสริมการปลูกไม้มีค่าทางเศรษฐกิจระยะยาว อนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืนและแบ่งปันผลประโยชน์อย่างเป็นธรรม รวมทั้งผลักดันแนวทางการประเมินมูลค่าของระบบนิเวศและการสร้างรายได้จากการอนุรักษ์ จัดสรรที่ดินให้แก่ผู้ยากไร้ กระจายการถือครองที่ดิน จัดทำฐานข้อมูลที่ดินเพื่อการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ การจัดเก็บภาษีที่ดินในอัตราก้าวหน้า กำหนดเขตการถือครองที่ดินที่เหมาะสม และกำหนดมาตรการป้องกันการถือครองที่ดินของคนต่างชาติ บริหารจัดการน้ำเพื่อให้เกิดความยั่งยืน บูรณาการระหว่างหน่วยงานอย่างเป็นระบบ สร้างศูนย์ข้อมูลทรัพยากรน้ำ จัดตั้งองค์กรบริหารจัดการน้ำในระดับพื้นที่ เช่น คณะกรรมการลุ่มน้ำ และองค์กรผู้นำ คุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ลดความขัดแย้งเชิงนโยบายระหว่างการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การท่องเที่ยว การประมง และวิถีชีวิตของชุมชนบริหารจัดการแร่โดยกำหนดปริมาณที่เหมาะสมในการน้ำแร่มาใช้ประโยชน์ คำนึงถึงความจำเป็นและมูลค่าในอนาคต บังคับใช้มาตรการควบคุมผลกระทบจากการทำเหมืองแร่ที่ก่อมลพิษต่อสภาพแวดล้อมและสุขภาพอนามัยของประชาชน

(๕.๒) การส่งเสริมการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม สร้างระบบหมุนเวียนวัสดุที่ใช้แล้วที่มีประสิทธิภาพ ขับเคลื่อนสู่ Zero Waste Society ผ่านมาตรการต่างๆ เช่น การปฏิรูประบบภาษีและค่าธรรมเนียมเพื่อสิ่งแวดล้อม การศึกษาเพื่อสิ่งแวดล้อม มาตรฐานและฉลากสินค้า เป็นต้น

(๕.๓) การส่งเสริมการผลิต การลงทุน และการสร้างงานสีเขียว เพื่อยกระดับประเทศสู่เศรษฐกิจและสังคมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม พัฒนาคลัสเตอร์อุตสาหกรรมสีเขียว ส่งเสริมผู้ประกอบการให้สามารถปรับระบบห่วงโซ่อุปทานหรือห่วงโซ่มูลค่าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green Supply Chain/Green Value Chain) ส่งเสริมการทำการ

เกษตรกรรมยั่งยืน รวมทั้งส่งเสริมภาคบริการที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อย เพื่อให้ประเทศไทยมีศักยภาพให้มีบทบาทมากขึ้นในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ

(๕.๔) การจัดการมลพิษและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ด้วยการเร่งรัดการควบคุมมลพิษทั้งทางอากาศ ชยะ น้ำเสีย และของเสียอันตราย ที่เกิดจากการผลิตและบริโภค เพื่อสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดีให้กับประชาชน เร่งรัดแก้ไขปัญหาการจัดการขยะเป็นลำดับแรก โดยส่งเสริมให้เกิดกลไกการคัดแยกขยะเพื่อนำกลับมาใช้ใหม่ให้มากที่สุด เร่งกำจัดขยะมูลฝอยตกค้างสะสมในสถานที่กำจัดในพื้นที่วิกฤต สร้างรูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายที่เหมาะสม เน้นการแปรรูปเป็นพลังงาน สร้างวินัยของคนในชาติมุ่งสู่การจัดการที่ยั่งยืน โดยให้ความรู้แก่ประชาชน และการบังคับใช้กฎหมาย

(๕.๕) การพัฒนาความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ ผลักดันการจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของอาเซียน หาแนวทางความร่วมมือกับอาเซียนและอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงในประเด็นการขนส่งข้ามพรมแดน การเคลื่อนย้ายแรงงาน การบริหารจัดการพลังงานและการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ

(๕.๖) การเพิ่มขีดความสามารถในการปรับตัวเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและการบริหารจัดการเพื่อลดความเสี่ยงด้านภัยพิบัติ เพิ่มขีดความสามารถในการรับมือและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เพิ่มศักยภาพในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกให้กับทุกภาคส่วน ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมเพื่อลดผลกระทบและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พัฒนาระบบฐานข้อมูลและระบบการเตือนภัย ตลอดจนส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และภัยพิบัติทางธรรมชาติ ให้ความสำคัญกับการป้องกันน้ำท่วม วางแผนป้องกันเมืองและพื้นที่ชายฝั่ง พัฒนาเมืองที่สามารถปรับตัวและยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Resilience City) การให้บริการของระบบนิเวศ ส่งเสริมการลงทุนของภาคเอกชนในการรับมือภัยพิบัติโดยสร้างแนวป้องกันตามธรรมชาติ และการจัดทำแผนธุรกิจต่อเนื่อง รวมทั้งการพัฒนาระบบการจัดการภัยพิบัติให้มีประสิทธิภาพพร้อมรองรับแนวโน้มการเกิดภัยพิบัติที่รุนแรงในอนาคต

(๖) การบริหารราชการแผ่นดินที่มีประสิทธิภาพ

(๖.๑) การสร้างความโปร่งใสในทุกขั้นตอนของการปฏิบัติราชการ โดยให้มีช่องทางให้ทุกภาคส่วนสามารถเข้าถึง เข้าตรวจสอบข้อมูลของภาคราชการและร้องเรียนได้ เช่น ข้อมูลการประกวดราคาจัดซื้อ จัดจ้างโครงการของทางราชการ ข้อมูลการประมูลโครงการ ผู้ชนะการประมูลและราคาปิดประมูลข้อมูลความก้าวหน้าตามกระบวนการยุติธรรม เช่น คดีที่ไม่ดำเนินการตามหลักธรรมาภิบาล คดีทุจริตคอร์รัปชันและคดีที่ประชาชนให้ความสนใจในแต่ละยุคสมัย ฯลฯ

(๖.๒) การพัฒนาบุคลากรภาครัฐ ให้มีความเป็นมืออาชีพและเพียงพอต่อการขับเคลื่อนภารกิจภาครัฐ ร่วมกับภาคเอกชนและภาคประชาสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อให้ระบบราชการเล็กกะทัดรัดแต่มีความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพสูง

(๖.๓) การสร้างรูปแบบการพัฒนา อปท. ให้เหมาะสม สามารถรับมือการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งเป็นแกนหลักในการประสานเครือข่ายและเชื่อมโยงภาคส่วนต่างๆ ในระดับพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๖.๔) การสร้างระบบตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ สร้างผลงานที่มีคุณภาพรวดเร็วและน่าเชื่อถือ สามารถเป็นเครื่องมือให้กับคณะรัฐมนตรีประกอบการตัดสินใจในเชิงนโยบายได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการติดตาม ประเมินผลโครงการใหญ่ๆ ที่มีการใช้จ่ายงบประมาณเป็นจำนวนมาก และเป็นโครงการที่มีผลกระทบในวงกว้าง

๑.๓ ไทยแลนด์ ๔.๐

๑) บทนำ

ในอดีตที่ผ่านมา ประเทศไทยมีการปรับเปลี่ยนโมเดลเศรษฐกิจมาหลายครั้ง โดยเริ่มจาก “Thailand ๑.๐” ที่เน้นภาคเกษตรกรรม ไปสู่ “Thailand ๒.๐” ที่เน้นอุตสาหกรรมเบา โดยใช้ประโยชน์จากค่าจ้างแรงงานราคาถูกและทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ มุ่งเน้นการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้าเป็นสำคัญ จากนั้นประเทศไทยได้ก้าวสู่ “Thailand ๓.๐” ในปัจจุบัน ที่เน้นอุตสาหกรรมที่มีความซับซ้อนมากขึ้น โดย ดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศเพื่อให้มาใช้ประเทศไทยเป็นฐานการผลิตเพื่อส่งออกไปตลาดโลก อย่างไรก็ตามภายใต้ “Thailand ๓.๐” นั้น แม้จะทำให้ประเทศไทยมีเศรษฐกิจที่เติบโตเพิ่มขึ้นแต่ก็ต้องเผชิญกับ “ก้นดักประเทศรายได้ปานกลาง” “ก้นดักความเหลื่อมล้ำของความมั่งคั่ง” และ “ก้นดักความไม่สมดุลในการพัฒนา” ก้นดักเหล่านี้เป็นประเด็นท้าทายของประเทศไทยในปัจจุบันนำไปสู่การปฏิรูปโครงสร้างเศรษฐกิจเพื่อก้าวข้าม “Thailand ๓.๐” ไปสู่ “Thailand ๔.๐”

Thailand ๔.๐ เป็นโมเดลเศรษฐกิจที่จะนำพาประเทศไทยให้หลุดพ้นจาก ๓ ก้นดักดังกล่าว พร้อมกับเปลี่ยนผ่านประเทศไทยไปสู่ “ประเทศในโลกรุ่นหนึ่ง” ที่มีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ในบริบทของการปฏิวัติอุตสาหกรรมยุคที่ ๔ อย่างเป็นรูปธรรม ตามแนวทางที่แผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปีได้วางไว้ ด้วยการสร้างความเข้มแข็งจากภายใน ควบคู่ไปกับการเชื่อมโยงกับประชาคมโลก ตามแนวคิด “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” โดยขับเคลื่อนผ่านกลไก “ประชารัฐ”

Thailand ๔.๐ กำหนดเป้าหมายครอบคลุมใน ๔ มิติ ดังนี้

๑) ความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจ เป็น “ระบบเศรษฐกิจที่เน้นการสร้างมูลค่า” ที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมเทคโนโลยี และความคิดสร้างสรรค์

๒) ความอยู่ดีมีสุขทางสังคม เป็น “สังคมที่เดินหน้าไปด้วยกัน ไม่ทอดทิ้งใครไว้ข้างหลัง” ด้วยการเติมเต็มศักยภาพของผู้คนในสังคม เพื่อสร้างหลักประกันความมั่นคงทางเศรษฐกิจสังคม และฟื้นฟูความสามัคคีและความเป็นปึกแผ่นของคนในสังคม ให้กลับคืนมาอีกครั้งหนึ่ง

๓) การยกระดับคุณภาพมนุษย์ ด้วยการพัฒนาคนไทยให้เป็น “มนุษย์ที่สมบูรณ์ในศตวรรษที่ ๒๑” ควบคู่ไปกับการเป็น “คนไทย ๔.๐ ในโลกรุ่นหนึ่ง”

๔) การรักษาสีเขียวสิ่งแวดล้อม เป็น “สังคมที่น่าอยู่” มี “ระบบเศรษฐกิจที่สามารถปรับสภาพตามภูมิอากาศ” ควบคู่ไปกับการเป็น “สังคมคาร์บอนต่ำ” อย่างเต็มรูปแบบ

Thailand ๔.๐ ประกอบด้วย ๕ วาระขับเคลื่อนสำคัญ

วาระที่ ๑ การเตรียมคนไทย ๔.๐ เพื่อก้าวสู่โลกที่หนึ่ง

วาระที่ ๒ พัฒนาคัลเลคเตอร์เทคโนโลยีและอุตสาหกรรมแห่งอนาคต

วาระที่ ๓ การบ่มเพาะผู้ประกอบการและพัฒนาเครือข่ายวิสาหกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม

วาระที่ ๔ เสริมความเข้มแข็งของเศรษฐกิจภายในประเทศผ่านกลไกของ ๑๘ กลุ่มจังหวัดและ ๗๖ จังหวัด

วาระที่ ๕ บูรณาการอาเซียน เชื่อมประเทศไทยสู่ประชาคมโลก

๒) สามก้นดักที่ประเทศไทยกำลังเผชิญอยู่ในปัจจุบัน

ในอดีตจะพบว่าประเทศไทยมีพัฒนาการทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง โดยเริ่มต้นจาก Thailand ๑.๐ ที่เน้นเกษตรกรรมแบบดั้งเดิม มาสู่ Thailand ๒.๐ ที่เน้นอุตสาหกรรมเบา และพัฒนาสู่ Thailand ๓.๐ ที่ เน้นอุตสาหกรรมที่มีความซับซ้อนมากขึ้น จวบจนปัจจุบัน

Thailand ๓.๐ เกิดขึ้นในช่วงเวลาที่กระแสโลกาภิวัตน์เปิดกว้าง มีการหลั่งไหลของทุนและเทคโนโลยีจากต่างประเทศเข้ามาลงทุนในประเทศ ทำให้อุตสาหกรรมไทยมีความซับซ้อนมากขึ้น มีการปรับเปลี่ยนโครงสร้างการผลิตจากการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้า มาเป็นการส่งเสริมการผลิตเพื่อส่งออก ค่านิยมชุดใหม่ ไม่ว่าจะป็นวัตถุนิยม ปัจเจกนิยม สุขนิยม และสากลนิยม ได้เข้ามาแทนที่ค่านิยมดั้งเดิมที่เน้นการเอื้อเฟื้อ แบ่งปัน ความเป็นอยู่อย่างพอเพียง การมีครอบครัวที่อบอุ่น และท้องถิ่นนิยม อย่างน่าใจหาย

ในช่วงต้นของการขับเคลื่อน Thailand ๓.๐ อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทยอยู่ที่ร้อยละ ๗-๘ ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่มีการคาดหวังว่า ประเทศไทยจะก้าวสู่ความเป็นประเทศอุตสาหกรรมใหม่ เฉกเช่นเดียวกับประเทศเกาหลีใต้ ไต้หวัน ฮองกง และสิงคโปร์ ซึ่งดูเหมือนว่าทุกอย่างจะดำเนินไปได้ด้วยดี แต่ในความเป็นจริง Thailand ๓.๐ เป็นโมเดลการพัฒนาที่ค่อนข้าง “เปราะบาง” เป็นการเร่งการเจริญเติบโต เพื่อไล่กวาดให้ทันประเทศที่พัฒนาแล้ว จึงใช้วิธีการแบบ “มั่งง่าย” ด้วยการพัฒนานับ “การปักชำ” จึงมีการเจริญเติบโตแบบบรากรฝอย เทคโนโลยีและทุนของต่างชาติที่นำเข้ามา ไม่มีกระบวนการถ่ายทอดเทคโนโลยีอย่างจริงจัง ขาดการสะสมทุน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาทุนมนุษย์ ประเทศไทย จึงถูกมองเป็น “ประเทศที่ดูเหมือนทันสมัย แต่ไม่พัฒนา”

การที่ไม่มีฐานรากที่แข็งแรงของตนเอง ไม่มีภูมิคุ้มกันที่เพียงพอ พึ่งพิงกับโอกาสของการค้าและการลงทุนจากภายนอก แต่ละเลยการสร้างความเข้มแข็งจากภายใน ในที่สุดประเทศไทยจึงต้องเผชิญกับวิกฤตต้มยำกุ้ง ในปี พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งหลังจากการเกิดวิกฤตแล้ว อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทยได้ตกลงมาอยู่ที่ระดับร้อยละ ๓-๔ มาเกือบ ๒๐ ปีจวบจนปัจจุบัน นี่คือภาวะของการติดอยู่ใน “กับดักประเทศรายได้ปานกลาง” (Middle Income Trap)

การติดอยู่ในกับดักประเทศรายได้ปานกลาง สะท้อนให้เห็นว่าประเทศไทยกำลังติดอยู่ใน “Competitive Nutcracker” กล่าวคือ ประเทศไทยไม่สามารถที่จะขยับขึ้นไปแข่งขันกับประเทศคู่แข่งชั้น ที่ขับเคลื่อนด้วยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี นวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์ อาทิ อิตาลี ญี่ปุ่น หรือเกาหลีใต้ ในขณะเดียวกัน ประเทศไทยก็ไม่สามารถขยับลงมาแข่งกับประเทศคู่แข่งชั้นที่ขับเคลื่อนด้วยการผลิตสินค้าต้นทุนต่ำ ด้วยแรงงานจำนวนมากและราคาถูก อย่างจีนหรือเวียดนามได้ ประเทศไทยติดอยู่ตรงกลาง ที่เรียกว่า “Stuck in the Middle”

ในโลกของการแข่งขัน เพื่อสร้างความมั่งคั่งให้กับประเทศนั้น จำเป็นจะต้องยกเครื่องกลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจเสียใหม่ เน้นการใช้องค์ความรู้ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี นวัตกรรมและความคิด สร้างสรรค์ แทนการเน้นทรัพยากรพื้นฐาน ที่นับวันจะหมดลงเรื่อยๆ เป็นการเติมเต็ม “ความได้เปรียบในเชิงเปรียบเทียบ” ที่มีอยู่ด้วย “ความได้เปรียบในการแข่งขัน” เพื่อ “สร้างมูลค่า” แทนที่จะเป็นแค่ “เพิ่มมูลค่า” ผลลัพธ์ที่ได้จากการขับเคลื่อนกลไกเศรษฐกิจชุดใหม่ จึงเป็นไปในลักษณะ “ทำน้อยได้มาก” ไม่ใช่ในลักษณะ “ทำมากได้น้อย” แบบเดิมอีกต่อไป

นอกเหนือจากการติดอยู่ในกับดักประเทศรายได้ปานกลาง ภายใต้ Thailand ๓.๐ ประเทศไทยต้องเผชิญกับ “กับดักความเหลื่อมล้ำ” (Inequality Trap) กล่าวคือ ช่องว่างของรายได้และโอกาสของคนจนและคนรวยห่างออกมากขึ้น

- * ๑๐% ของคนรวยสุด มีส่วนแบ่งรายได้คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๘๑ ของรายได้ทั้งหมด
- ๑๐% ของคนจนสุด มีส่วนแบ่งรายได้คิดเป็นร้อยละ ๑.๐๖ ของรายได้ทั้งหมด
- * ๑๐% ของคนรวยสุด ถือครองที่ดินจำนวน ๕๘.๓๓ ล้านไร่
- ๑๐% ของคนจนสุด ถือครองที่ดินจำนวน ๐.๐๗ ล้านไร่
- * ๑๐% ของคนรวยสุด มีหนี้สินต่อรายได้ครัวเรือน คิดเป็น ๑๓.๑๔ เท่า
- ๑๐% ของคนจนสุด มีหนี้สินต่อรายได้ครัวเรือน คิดเป็น ๔๐.๕๒ เท่า

นอกเหนือจากกับดักประเทศรายได้ปานกลางและกับดักความเหลื่อมล้ำ อีกหนึ่งกับดักที่ประเทศไทยเผชิญคือ “กับดักความไม่สมดุล” (Imbalance Trap) โดยในหลายทศวรรษที่ผ่านมา ประเทศไทยเน้นความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจ แต่ละเลยการรักษาสິงแวดล้อม การสร้างสังคมที่อยู่ดีมีสุข และการยกระดับศักยภาพและภูมิปัญญามนุษย์ จนส่งผลกระทบต่อเชิงลบในมิติต่างๆ มากมาย

ทั้ง ๓ กับดักใน Thailand ๓.๐ จึงเป็นสาเหตุหลักที่ทำให้ประเทศไทยไม่สามารถสร้างความมั่งคั่ง มีความมั่งคั่งในแนวทางที่ยั่งยืนได้มากกว่านี้ นี่คือเหตุผลสำคัญของการปรับเปลี่ยนโมเดลทางเศรษฐกิจ จาก Thailand ๓.๐ ไปสู่ Thailand ๔.๐

๓)โมเดล Thailand ๔.๐

Thailand ๔.๐ เป็นโมเดลเศรษฐกิจที่จะนำพาประเทศไทยให้หลุดพ้นจากกับดักประเทศรายได้ปานกลาง กับดักความเหลื่อมล้ำ และกับดักความไม่สมดุล พร้อมกับเปลี่ยนผ่านประเทศไทยไปสู่ ประเทศในโลกที่หนึ่ง ที่มีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ในบริบทของการปฏิวัติอุตสาหกรรมยุคที่ ๔ อย่างเป็นรูปธรรม ตามแนวทางที่แผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปีได้วางไว้ ด้วยการสร้างความเข้มแข็งจากภายใน ควบคู่ไปกับการเชื่อมโยงกับประชาคมโลก ตามแนวคิด “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” โดยขับเคลื่อนผ่านกลไก “ประชารัฐ”

สิ่งที่คนไทยคาดว่าจะได้รับจาก Thailand ๔.๐ คือ

๓.๑ อยู่ใน “สังคมไทย ๔.๐” ที่เป็นสังคมที่มีความหวัง (Hope) เป็นสังคมที่เปี่ยมสุข (Happiness) และเป็นสังคมที่มีความสมานฉันท์ (Harmony) เป็นสังคมที่มีความพอเพียง โดยมีคนชนชั้นกลาง เป็นคนส่วนใหญ่ของประเทศ เกิดความเท่าเทียมในสังคม ความเหลื่อมล้ำอยู่ในระดับต่ำ มีสิ่งแวดล้อมและสุขภาพที่ดี

๓.๒ เป็น คนไทย ๔.๐ ที่ได้รับโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพดีได้รับสวัสดิการทางสังคมที่เหมาะสมตลอดทุกช่วงชีวิต เป็นคนทันโลก ทันเทคโนโลยี สามารถอยู่บนเวทีโลกได้อย่างภาคภูมิใจ และสามารถมีส่วนร่วมกับนานาชาติเพื่อทำให้โลกดีขึ้น น่ายั่งยืน

๓.๓ เป็น เกษตรกร ๔.๐ ที่หลุดพ้นจากกับดักความยากจน โดยผันตัวเองจากเกษตรกรผู้ผลิตมาเป็นผู้ประกอบการทางการเกษตรสมัยใหม่ (Smart Farmers) มีการบริหารจัดการที่ดี มีต้นทุนการผลิตต่ำ สามารถเพิ่มมูลค่าสินค้าทางการเกษตรจากการแปรรูป

๓.๔ เป็น SME ๔.๐ ที่สามารถสร้างหรือใช้นวัตกรรม ในการสร้างมูลค่าในสินค้าและบริการ มีความสามารถทางการค้าขาย สามารถเข้าถึงตลาดในประเทศ ตลาดอาเซียน และตลาดโลก ทำให้มีรายได้สูงขึ้น มีชีวิตความเป็นอยู่ดีขึ้น และมีอนาคตที่สดใส

๓.๕ เกิด อุตสาหกรรม ๔.๐ ที่ขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีและความคิดสร้างสรรค์ มีห่วงโซ่อุปทานที่ทรงพลัง และมีขีดความสามารถในการแข่งขันในเวทีโลก

๓.๖ เกิด กลุ่มจังหวัด และ จังหวัด ๔.๐ ที่มีการกระจายความเจริญทั่วประเทศ เศรษฐกิจขยายตัวสามารถทำงานในถิ่นฐานบ้านเกิดได้โดยไม่ต้องเข้ามาทำงานในกรุงเทพฯหรือเมืองใหญ่ เนื่องจากมีช่องทาง โอกาส และงานที่ดีกระจายอยู่ในทุกกลุ่มจังหวัดและจังหวัดทั่วประเทศ

๑.๔ การพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals–SDGs)

SDGs คือ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals) ซึ่งเป็นกรอบทิศทางการพัฒนาของโลกภายหลังปี ค.ศ. ๒๐๑๕ (พ.ศ. ๒๕๕๘) ที่องค์การสหประชาชาติ (United Nations: UN) กำหนดต่อเนื่องจาก MDGs หรือเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ (Millennium Development Goals) ที่สิ้นสุดลงเมื่อเดือนสิงหาคม ๒๕๕๘

ที่ประชุมสมัชชาสหประชาชาติสมัยสามัญ ครั้งที่ ๗๐ (The ๗๐th session of the United Nations General Assembly) เมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๘ ณ สำนักงานใหญ่สหประชาชาตินครนิวยอร์ก ประเทศสหรัฐอเมริกาได้รับรองวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐ (The ๒๐๓๐ Agenda for Sustainable Development) และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) เพื่อให้ประเทศต่างๆ นำไปปฏิบัติให้บรรลุผลสำเร็จ เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนในด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ในช่วงระยะเวลา ๑๕ ปี (เดือนกันยายน ๒๕๕๘ – สิงหาคม ๒๕๗๓)

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ๑๗ เป้าหมาย

- เป้าหมายที่ ๑ ขจัดความยากจน
- เป้าหมายที่ ๒ ขจัดความหิวโหย เกษตรยั่งยืน
- เป้าหมายที่ ๓ สุขภาพและความเป็นอยู่ที่ดี
- เป้าหมายที่ ๔ การศึกษาเท่าเทียมและทั่วถึง

- เป้าหมายที่ ๕ ความเท่าเทียมทางเพศ
- เป้าหมายที่ ๖ การจัดการน้ำและสุขาภิบาล
- เป้าหมายที่ ๗ การเข้าถึงพลังงานที่ทันสมัย
- เป้าหมายที่ ๘ การเติบโตเศรษฐกิจที่ยั่งยืน
- เป้าหมายที่ ๙ พัฒนาอุตสาหกรรม นวัตกรรม
- เป้าหมายที่ ๑๐ ลดความเหลื่อมล้ำ
- เป้าหมายที่ ๑๑ เมืองปลอดภัย
- เป้าหมายที่ ๑๒ การผลิตและบริโภคที่ยั่งยืน
- เป้าหมายที่ ๑๓ ต่อสู้กับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- เป้าหมายที่ ๑๔ อนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล
- เป้าหมายที่ ๑๕ การจัดการระบบนิเวศทางบก
- เป้าหมายที่ ๑๖ สังคมเป็นสุข
- เป้าหมายที่ ๑๗ สร้างความเข้มแข็งในระดับสากล

ปัจจัยความสำเร็จของการพัฒนาที่ยั่งยืน ๕ องค์ประกอบ

๑. ประชาชน : ขจัดปัญหาความยากจนและความหิวโหยลดความเหลื่อมล้ำในสังคม
๒. ความมั่งคั่ง : ส่งเสริมให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดีสอดคล้องกับธรรมชาติ
๓. โลก : ปกป้องดูแลโลก ทรัพยากรธรรมชาติและสภาพภูมิอากาศ เพื่อคนรุ่นหลัง
๔. สันติภาพ : การอยู่ร่วมกันอย่างสันติ
๕. หุ่นส่วนความร่วมมือ : ร่วมมือและดำเนินการตามวาระการพัฒนาที่ยั่งยืนในระดับโลก

ประเทศไทยมีการดำเนินงานที่สอดคล้องกับกรอบการพัฒนาที่ยั่งยืนมาโดยตลอด ณ ขณะนี้เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน หรือ SDGs เป็นประเด็นสำคัญที่ถูกหยิบยกนำมาใช้ในการวางทิศทางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) เพื่อให้ทุกภาคร่วมสร้างสังคมที่เป็นสุข ลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมขจัดปัญหาความยากจน ส่งเสริมการเป็นเศรษฐกิจสีเขียว มีการผลิตและบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมโดยมีภาคส่วนต่างๆ ให้ความสนใจและนำแนวทางไปดำเนินงานมากขึ้น

๑.๕ แผนพัฒนาภาค/แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด/แผนพัฒนาจังหวัด

๑.๕.๑ แผนพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

แผนพัฒนาภาค เป็นแผนที่ยึดกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนจากทุกจังหวัดทั้ง ๔ ภูมิภาคขึ้น เพื่อสนับสนุนจังหวัดและกลุ่มจังหวัดให้สามารถ ใช้เป็นกรอบแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด แผนพัฒนาภาค จัดทำโดยสำนักงานพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่สมดุล ยึดแนวความคิดการพัฒนาตาม “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยประกอบไปด้วย ยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคเหนือ ยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคกลาง ยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคใต้ ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลประจักษ์นั้นตั้งอยู่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีขององค์การบริหารส่วนตำบลประจักษ์มีความสัมพันธ์กับแผนพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านเศรษฐกิจ ด้านการเกษตร การท่องเที่ยว การค้าการลงทุน การพัฒนาคนให้มีสุขภาพที่ดีทั้งร่างกาย จิตใจและสติปัญญา รอบรู้ เท่าทันการเปลี่ยนแปลง สามารถดำรงชีพได้อย่างมีคุณภาพ สร้างความมั่นคงด้านอาหาร แก้ไขปัญหาความยากจน หนี้สิน และการออมของครัวเรือน มีสัมมาอาชีพที่มั่นคง สามารถพึ่งพาตนเองและดูแลครอบครัวได้อย่างอบอุ่น พื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้สมบูรณ์ ซึ่งแผนพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีรายละเอียดสรุปย่อ ดังนี้

กรอบยุทธศาสตร์การพัฒนากภาค

ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๕๓/๑ และมาตรา ๕๓/๒ บัญญัติให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น สำนักงานพัฒนาการเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติ (สศช.) จึงได้จัดทำกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนากภาคที่ยึดกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนจากทุก จังหวัดทั้ง ๔ ภูมิภาคขึ้น เพื่อสนับสนุนจังหวัดและกลุ่มจังหวัดให้สามารถใช้เป็นกรอบแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนา จังหวัดและแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด

๑) แนวคิดและหลักการ

๑.๑ ยึดแนวคิดการพัฒนาตาม “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ให้เกิดการพัฒนาที่สมดุล เป็นธรรมและมี ภูมิคุ้มกันต่อผลกระทบจากกระแสการเปลี่ยนแปลงทั้งจากภายนอกและภายในประเทศ ควบคู่ไปกับแนวคิด “การพัฒนา แบบองค์รวม” ที่ยึด คน ผลประโยชน์ของประชาชน ภูมิสังคม ยุทธศาสตร์พระราชทาน เข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา ยึด หลักการมีส่วนร่วมของทุกภาคภาคีการพัฒนา และหลักธรรมาภิบาล เพื่อให้สังคมสมานฉันท์และอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน

๑.๒ หลักการ มุ่งสร้างความเชื่อมโยงกับแผนระดับชาติต่างๆ นโยบายรัฐบาล แผนการบริหารราชการแผ่นดิน เพื่อสร้างโอกาสทางการพัฒนา สอดคล้องกับภูมิสังคมของพื้นที่ โดย

(๑) กำหนดรูปแบบการพัฒนาเชิงพื้นที่ของประเทศและภาค รวมถึงชุมชน

(๒) กำหนดบทบาทและยุทธศาสตร์การพัฒนากภาคให้สอดคล้องกับศักยภาพและโอกาสของพื้นที่

๒) ทิศทางการพัฒนาเชิงพื้นที่

ภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา สภาพแวดล้อมภายนอกเป็นปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนา ประเทศ เป็นผลให้จำเป็นต้องเตรียมการรองรับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวให้เหมาะสม การพัฒนาที่สมดุล ดังนั้นจึง กำหนดทิศทางการพัฒนาพื้นที่ของประเทศ ดังนี้

๒.๑ พัฒนาพื้นที่ในภูมิภาคต่างๆ ของประเทศให้เชื่อมโยงกับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เพื่อเป็นฐานการ พัฒนาด้านอุตสาหกรรม การเกษตรและการแปรรูปการเกษตร และการท่องเที่ยวของภูมิภาค โดยเฉพาะ

๒.๑.๑ พัฒนาพื้นที่เชื่อมโยงทางเศรษฐกิจตามแนวตะวันออก - ตะวันตก (East West Economic Corridor) เช่น พื้นที่เขตเศรษฐกิจแม่สอด-สุโขทัย-พิษณุโลก-ขอนแก่น-มุกดาหาร แนวสะพานเศรษฐกิจพื้นที่รัฐ ประเทศ-สระแก้ว-ปราจีนบุรี พื้นที่เศรษฐกิจระนอง-ชุมพร-บางสะพาน แนวสะพานเศรษฐกิจพังงา-กระบี่-สุราษฎร์ธานี- นครศรีธรรมราช และแนวสะพานเศรษฐกิจสตูล-สงขลา

๒.๑.๒ พัฒนาพื้นที่เชื่อมโยงทางเศรษฐกิจตามแนวเหนือ-ใต้ (North South Economic Corridor) ได้แก่ แนวเศรษฐกิจเชียงใหม่-เชียงราย-พิษณุโลก-นครสวรรค์-จังหวัดปริมณฑล แนวเศรษฐกิจหนองคาย-อุดรธานี- ขอนแก่น-นครราชสีมา-จังหวัดปริมณฑล พื้นที่แหลมฉบัง-ชลบุรี-ฉะเชิงเทรา-สระแก้ว-บุรีรัมย์-มุกดาหาร

๒.๒ พัฒนาบริการพื้นฐานของชุมชนเพื่อรองรับการพัฒนาเศรษฐกิจเชื่อมโยงระหว่างประเทศ โดยเน้นพื้นที่ ชุมชนตามแนวเขตเศรษฐกิจเหนือ-ใต้ และตะวันออก-ตะวันตก โดยเฉพาะชุมชนเศรษฐกิจชายแดน

๒.๓ พัฒนาระบบโลจิสติกส์และโครงข่ายคมนาคมขนส่งเพื่อสนับสนุนการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันเชิง พื้นที่ เช่น การพัฒนาระบบรถราง เพิ่มประสิทธิภาพการขนส่งทางน้ำ และเพิ่มประสิทธิภาพการเชื่อมโยงโครงข่ายการ คมนาคมบริเวณจุดตัด เช่น พิษณุโลก และขอนแก่น

๒.๔ สร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อรักษาสมดุลของระบบนิเวศให้ยั่งยืน ได้แก่ พัฒนาแหล่งน้ำให้เพียงพอต่อการเกษตร พัฒนาสิ่งแวดล้อมเมืองและแหล่งอุตสาหกรรม และการจัดให้มีการจัดการ ใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างมีประสิทธิภาพ

๓) ยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

๓.๑) ยุทธศาสตร์การพัฒนา

(๑) เพิ่มศักยภาพการแข่งขันด้านเศรษฐกิจ โดยการยกมาตรฐานและประสิทธิภาพการผลิตภาคเกษตร การพัฒนาศักยภาพการประกอบการด้านอุตสาหกรรม อุตสาหกรรมบริการและการท่องเที่ยว การตั้งองค์การร่วมภาครัฐและเอกชนระดับพื้นที่เพื่อส่งเสริมอำนวยความสะดวกด้านการค้าการลงทุน และส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน

(๒) สร้างคนให้มีคุณภาพ เพื่อพัฒนาคนให้มีสุขภาพที่ดีทั้งร่างกาย จิตใจและสติปัญญา รอบรู้ เท่าทันการเปลี่ยนแปลง สามารถดำรงชีพได้อย่างมีคุณภาพ

(๓) สร้างสังคมและเศรษฐกิจฐานรากให้เข้มแข็ง เพื่อสร้างความมั่นคงด้านอาหาร แก้ไขปัญหาความยากจน หนี้สิน และการออมของครัวเรือน มีสัมมาอาชีพที่มั่นคง สามารถพึ่งพาตนเองและดูแลครอบครัวได้อย่างอบอุ่น

(๔) พื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้สมบูรณ์ โดยเร่งอนุรักษ์และฟื้นฟูพื้นที่ป่าไม้ให้ได้ ๑๕.๙ ล้านไร่ หรือร้อยละ ๒๕ ของพื้นที่ภาค ป้องกันการรุกล้ำพื้นที่ชุ่มน้ำ พัฒนาแหล่งน้ำและระบบชลประทาน พื้นฟูดิน ยับยั้งการแพร่กระจายดินเค็ม และเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการโดยส่งเสริมทำเกษตรอินทรีย์

๓.๒) ทิศทางการพัฒนากลุ่มจังหวัดและจังหวัด

(๑) กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ๑ ประกอบด้วยอุดรธานี หนองคาย หนองบัวลำภู และเลย) เน้นการฟื้นฟูระบบนิเวศน์เพื่อรักษาสมดุลธรรมชาติ การปรับโครงสร้างการผลิตด้านการเกษตรการส่งเสริมการค้าการลงทุนและการท่องเที่ยวเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน

(๒) กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ๒ ประกอบด้วย สกลนคร นครพนม และมุกดาหาร เน้นให้ความสำคัญกับความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ส่งเสริมพื้นที่ชลประทาน การทำปศุสัตว์โดยเฉพาะโคเนื้อ

(๓) กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ประกอบด้วย ขอนแก่น กาฬสินธุ์ มหาสารคาม และร้อยเอ็ด เน้นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของเมืองรองรับการเป็นศูนย์กลางการค้าบริการ และการลงทุนของภาค การใช้ประโยชน์พื้นที่ชลประทานให้เกิดประโยชน์สูงสุด การทำการเกษตรก้าวหน้า การเตรียมการรองรับอุตสาหกรรมพลังงานทดแทน (Ethanol) ควบคู่กับการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

(๔) กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๑ ประกอบด้วย นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์ มุ่งเน้นการพัฒนาชลประทานให้เต็มศักยภาพ การเตรียมการรองรับอุตสาหกรรมพลังงานทดแทน (Ethanol) พัฒนาการท่องเที่ยวทั้งการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์และอารยธรรมขอมด้วยการสร้างคุณค่าเพิ่ม และพัฒนาเส้นทาง

(๕) กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๒ ประกอบด้วย อุบลราชธานี นครราชสีมา ยโสธร และอำนาจเจริญ มุ่งเน้นการพัฒนาแหล่งน้ำ และระบบบริหารจัดการเพื่อแก้ไขปัญหาหน้าท่วมและขาดแคลนน้ำ การสร้างงานและรายได้จากการท่องเที่ยวให้มากขึ้น

๓.๓) โครงการที่สำคัญ (Flagship Project)

(๑) โครงการผลิตข้าวหอมมะลิอินทรีย์ในทุ่งกุลาร้องไห้เพื่อการส่งออก

(๒) โครงการพัฒนาเมืองมุกดาหารเป็นประตูสู่อินโดจีน

(๓) โครงการพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวอารยธรรมขอม

(๔) โครงการจัดการผลิตเอทานอลในภาคอีสาน

(๕) โครงการยกมาตรฐานการเรียนการสอนด้วยระบบศึกษาทางไกล

(๖) โครงการเกษตรยั่งยืนเพื่อชุมชนเข้มแข็ง

(๗) โครงการฟื้นฟูลุ่มน้ำชีตอนบนและลุ่มน้ำมูลตอนบนแบบบูรณาการเพื่อการผลิตที่ยั่งยืน

๑.๕.๒ แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๑

(นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์) ระยะ ๔ ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕ (ฉบับทบทวน) ปี ๒๕๖๔ ได้จัดทำขึ้นบนพื้นฐานการมีส่วนร่วมของการภาคีการพัฒนาทุกภาคส่วน ทั้งภาคราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรภาคเอกชน และภาคประชาชน สังคมทั้ง ๔ จังหวัด ทุกชั้นตอน ตั้งแต่การรวบรวมและจัดทำข้อมูลการประเมินศักยภาพของกลุ่มจังหวัด การกำหนดตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ วิสัยทัศน์ เป้าประสงค์รวม กลยุทธ์ ตัวชี้วัด แผนงานและโครงการจากการทำงานร่วมกันของทุกภาคส่วน กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๑ จึงได้กำหนดตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ของกลุ่มจังหวัดในอนาคต คือ

๑. แหล่งผลิต สินค้าเกษตร และอาหารปลอดภัย
๒. แหล่งท่องเที่ยวที่มี ความหลากหลายทั้ง การท่องเที่ยวอารยธรรมขอม เขื่อนนิเวศน์ การกีฬาที่มีชื่อเสียง
๓. แหล่งผลิต ผลิตภัณฑ์ใหม่ ระดับประเทศ
๔. ประตูสู่อีสาน และ เชื่อมโยงการค้า ชายแดนกับประเทศ เพื่อนบ้าน

เป้าหมายการพัฒนาของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๑ ระยะ ๕ ปี

จากโครงสร้างเศรษฐกิจในภาพรวมของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๑ ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ มีเศรษฐกิจที่สำคัญ ๓ ลำดับแรก โดยมีภาคอุตสาหกรรม มี สัดส่วนร้อยละ ๒๓ รองลงมาเป็นภาคเกษตรกรรม มี สัดส่วนร้อยละ ๑๘ และภาคการค้าร้อยละ ๑๔ มีพื้นที่การเกษตรร้อยละ ๖๘.๑๕ ของพื้นที่ของกลุ่มจังหวัด ประชากรส่วนใหญ่อยู่ในวัยแรงงาน ร้อยละ ๑๖.๘๕ ประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีศักยภาพทาง การเกษตรที่โดดเด่น ได้แก่ ข้าว มันสำปะหลัง อ้อย โคเนื้อ โคนม ไข่ แพะ แกะ มีศักยภาพทางการท่องเที่ยว ที่หลากหลาย ทั้งท่องเที่ยวธรรมชาติ นิเวศ อารยธรรม ประเพณี ศิลปวัฒนธรรม ศาสนา และกีฬา มีแหล่ง ท่องเที่ยวที่เป็นมรดกโลก เป็นแหล่งผลิตผลิตภัณฑ์ใหม่ และในขณะเดียวกันก็มีปัญหาในเรื่องการขาดแคลนน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และการเกษตร ราคาผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ สัดส่วนคนยากจน ร้อยละ ๑๒.๙ รายได้เฉลี่ยครัวเรือน/ปี ๒๕๐,๖๓๒ บาท หนี้สินเฉลี่ยครัวเรือน/ปี ๒๐๐,๒๑๗.๐๘ บาท มีความไม่เสมอภาคด้าน รายได้ (Gino coefficient) สูงกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ จึงกำหนดเป้าหมายการพัฒนาในการเป็น

“ศูนย์กลางของเกษตรอุตสาหกรรม ผลิตภัณฑ์ใหม่ ท่องเที่ยวอารยธรรมขอม และสังคมเป็นสุข” โดยมีแนวคิดการพัฒนา ดังนี้

๑. การเพิ่มประสิทธิภาพภาคการผลิตให้เป็นมาตรฐานปลอดภัย และพัฒนาจนถึงขั้นมาตรฐานอินทรีย์ ในภาคการเกษตรทั้งพืชและสัตว์ โดยมีการนำนวัตกรรมในพื้นที่มาช่วยให้เกษตรกร โดยเฉพาะเกษตรกร รุ่นใหม่ (Smart Farmer) ให้มีการสืบทอดภูมิปัญญาดั้งเดิมให้คงอยู่ด้วยการน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มาเป็นหลักในการดำเนินงาน เพื่อให้เกิดภูมิคุ้มกันต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก

๒. พัฒนาการบริหารจัดการน้ำให้เพียงพอ ทั้งน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และน้ำเพื่อการเกษตรให้เพียงพอตลอดปี โดยการเพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำให้อยู่ในพื้นที่ หรือการขยายพื้นที่รับน้ำ การกระจายน้ำไปยังพื้นที่

๓. ส่งเสริมการแปรรูปของสินค้าให้มากขึ้นในพื้นที่ สนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมอาหารแบบครบวงจรในพื้นที่ โดยพัฒนาช่วงกลางทางและปลายทางให้มากขึ้น ดังจะเห็นได้จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ยุทธศาสตร์ภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ ที่กำหนดให้กลุ่มจังหวัด โดยเฉพาะจังหวัดนครราชสีมาให้เป็น ศูนย์กลางอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปและอาหารแบบครบวงจร

๔. ส่งเสริมอาชีพ และเพิ่มทักษะฝีมือแรงงานเพื่อสร้างโอกาสในการสร้างรายได้จากภาคการเกษตร และนอกภาคเกษตร โดยเชื่อมโยงสินค้าชุมชนกับการท่องเที่ยว

๕. สร้างมูลค่าเพิ่มในสาขาการท่องเที่ยว โดยการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐาน ทั้งทางด้านโครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวก และบริการเกี่ยวเนื่องกับการท่องเที่ยว การใช้ประโยชน์จากระบบ Logistic ที่รัฐบาลไว้วางรากฐานไว้ให้ การสร้างความเชื่อมั่นในด้านความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว รวมถึงการ สร้างการตลาดให้เป็นที่ยุ่จักในวงกว้างและเป็นที่ยอมรับเดินทางมายังกลุ่มจังหวัด

๖. การพัฒนาสังคมให้มีคุณภาพ โดยเฉพาะผู้สูงอายุให้ได้รับการดูแล มีศักยภาพ คุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น หรือสามารถดำเนินกิจกรรมได้ตามศักยภาพ รวมทั้งการรักษาภูมิปัญญาของผู้สูงอายุเพื่อให้สืบทอดไปยังรุ่น ลูกหลาน และการเพิ่มศักยภาพของเด็ก เพื่อให้สังคมมีคุณภาพและสามารถดูแลตนเองได้ในอนาคต

พันธกิจ (Mission)

- ๑) ส่งเสริมการผลิตและแปรรูปข้าวหอมมะลิ
- ๒) ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตมันสำปะหลังเพื่ออุตสาหกรรมอาหารและพลังงานทดแทน
- ๓) ส่งเสริมการเลี้ยงโคนม กระบือ และแพะ และแปรรูปเชิงคุณภาพ
- ๔) ส่งเสริมการเรียนรู้สู่การปฏิบัติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- ๕) ส่งเสริมศักยภาพการผลิตและการตลาดผลิตภัณฑ์ใหม่
- ๖) ส่งเสริมการท่องเที่ยว ให้ได้รับความนิยม และบริหารจัดการให้มีศักยภาพ
- ๗) ส่งเสริมและพัฒนาการค้าการลงทุน และค้าชายแดน
- ๘) ส่งเสริมการพัฒนาด้านสังคม

ประเด็นการพัฒนา

- ๑) การพัฒนาขีดความสามารถเกษตรอุตสาหกรรมครบวงจร

วัตถุประสงค์

เพื่อเป็นศูนย์กลางด้านเกษตรปลอดภัย และอุตสาหกรรมแปรรูปสินค้าเกษตร

แนวทางการพัฒนา

- ๑.๑ พัฒนาและบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร
- ๑.๒ ส่งเสริมและพัฒนาาระบบโลจิสติกส์และการกระจายสินค้าในภูมิภาค
- ๑.๓ ส่งเสริมการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรมให้เหมาะสม
- ๑.๔ ยกระดับสินค้าเกษตรเข้าสู่ระบบมาตรฐาน
- ๑.๕ ส่งเสริมการเกษตรผสมผสานตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง
- ๑.๖ ส่งเสริมการใช้นวัตกรรมและพลังงานทดแทน
- ๑.๗ ส่งเสริมการแปรรูปผลผลิตเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม
- ๑.๘ สนับสนุนให้มีการรวมกลุ่มการผลิตและจำหน่าย
- ๑.๙ ยกระดับความสามารถในการแข่งขันด้านการตลาดสินค้าเกษตร
- ๑.๑๐ ส่งเสริมอาชีพการเลี้ยงสัตว์คุณภาพสูง

- ๒) การพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว และผลิตภัณฑ์ใหม่

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ มีความสะดวก และปลอดภัย
๒. เพื่อให้กลุ่มผู้ผลิตและผู้ประกอบการใหม่มีรายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ใหม่เพิ่มขึ้น

แนวทางการพัฒนา

- ๒.๑ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก
- ๒.๒ พัฒนาสินค้าและบริการทางการท่องเที่ยว
- ๒.๓ พัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว

- ๒.๔ สร้างความเชื่อมั่นและความปลอดภัยให้นักท่องเที่ยว
- ๒.๕ พัฒนาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยว
- ๒.๖ ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬา
- ๒.๗ ส่งเสริมการท่องเที่ยวตามรอยช้าง
- ๒.๘ ส่งเสริมพัฒนา การค้า การลงทุน การค้าชายแดน
- ๒.๙ ส่งเสริมการท่องเที่ยววิถีชุมชน
- ๒.๑๐ ส่งเสริมนวัตกรรมการท่องเที่ยว ประชาสัมพันธ์ และการตลาด
- ๒.๑๑ เพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการผลิตใหม่ให้มีคุณภาพ
- ๒.๑๒ ส่งเสริมการตลาดและการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวและผลิตภัณฑ์ใหม่
- ๒.๑๓ พัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ให้มีคุณภาพและมาตรฐาน

๓) ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพชีวิต

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการทางด้านร่างกายและสติปัญญาดีขึ้น
๒. เพื่อให้ผู้สูงอายุสามารถพึ่งพาตนเองได้ แข็งแรง มีความสุข

แนวทางการพัฒนา

- ๓.๑ พัฒนา สนับสนุน กิจกรรมการลงทุนพัฒนาด้านสังคม เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต
- ๓.๒ ส่งเสริมอาชีพ ทักษะชีวิต และส่งเสริมสร้างศักยภาพการพึ่งพาตนเอง
- ๓.๓ ส่งเสริมและพัฒนาตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- ๓.๔ ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นตัวเด็กปฐมวัยเป็นสำคัญ
- ๓.๕ ส่งเสริม และสร้างความร่วมมือในการพัฒนาครอบครัวสู่ชุมชนเข้มแข็ง

๑.๕.๓ ยุทธศาสตร์การพัฒนาของจังหวัดนครราชสีมา

แผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลประสุขมีความสัมพันธ์กับแผนพัฒนาจังหวัดนครราชสีมา องค์การบริหารส่วนตำบลประสุขได้จัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) โดยสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดนครราชสีมา (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) ฉบับทบทวน ปีงบประมาณ ๒๕๖๕ แผนพัฒนาท้องถิ่นมีความสัมพันธ์กับแผนพัฒนาจังหวัดดังกล่าว โดยมุ่งเน้นพัฒนาด้านอุตสาหกรรมเกษตร อาหาร พลังงานสะอาด การค้า เศรษฐกิจอาเซียน การท่องเที่ยว สังคมคุณภาพ พัฒนาเมืองน่าอยู่ พัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการบริหารจัดการน้ำอย่างบูรณาการ ส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตยและความมั่นคงของบ้านเมือง ซึ่งแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดนครราชสีมา (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) ฉบับทบทวน ปีงบประมาณ ๒๕๖๕ มีรายละเอียดดังนี้

วิสัยทัศน์จังหวัดนครราชสีมา

“ศูนย์กลางโครงข่ายคมนาคมและการท่องเที่ยวของภูมิภาค นวัตกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมสังคมคุณภาพสูง”

ตำแหน่งทางยุทธศาสตร์

๑. เป็นศูนย์กลางการคมนาคม การท่องเที่ยว การเกษตรอุตสาหกรรม และพลังงานสะอาด ในภูมิภาค
๒. เป็นศูนย์กลางการศึกษา ศาสนา กีฬา ศิลปวัฒนธรรม และสาธารณสุขที่มีคุณภาพ ตามมาตรฐานสากล ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง
๓. เป็นแหล่งทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๔. เป็นศูนย์กลางในการป้องกันภัยคุกคาม และเสริมสร้างความมั่นคง เพื่อปกป้อง สถาบันหลักของชาติ
๕. เป็นที่ตั้งของสวนราชการที่มีการบริหารจัดการภาครัฐแบบบูรณาการอย่างยั่งยืน

ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนาของจังหวัดนครราชสีมา

- ๑) มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (Gross Provincial Product: GPP) เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๔
- ๒) ประชาชนมีรายได้ต่อหัวต่อปี (GPP per capita) เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๔
- ๓) รายได้จากการท่องเที่ยวในจังหวัดเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๕
- ๔) ร้อยละของประชากร ที่อยู่ใต้อาณัติความยากจนลดลง (%)
- ๕) คาดัชนีความสุขของประชากรในจังหวัดเพิ่มขึ้น
- ๖) ร้อยละความพึงพอใจของประชาชนต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการภาครัฐ

ประเด็นการพัฒนาจังหวัดนครราชสีมา

- ๑) สร้างเสริมระบบโครงสร้างพื้นฐานเชื่อมโยงต่อโครงข่ายคมนาคมแห่งอนาคต และเพิ่มขีดความสามารถ การค้า การลงทุนและเศรษฐกิจ
- ๒) ยกระดับการท่องเที่ยว ที่หลากหลายเชื่อมต่อภาคและภูมิภาค
- ๓) พัฒนานวัตกรรมการผลิต การแปรรูปสินค้าเกษตรปลอดภัยและอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ
- ๔) เสริมสร้างความมั่นคงในการพัฒนาคน และชุมชนอย่างมีคุณภาพตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- ๕) ยกระดับบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เกิดสมดุลและยั่งยืน ๖) ยกระดับการบริหารจัดการภาครัฐรองรับการพัฒนาเมืองและสังคมคุณภาพสูง (SMART City/ MICE City/ Art City / Safe City)

ประเด็นการพัฒนาจังหวัดนครราชสีมาที่ ๑

สร้างเสริมระบบโครงสร้างพื้นฐานเชื่อมโยงต่อโครงข่ายคมนาคมแห่งอนาคต และเพิ่มขีดความสามารถการค้า การลงทุนและเศรษฐกิจ

๑) วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการค้า การลงทุนและเศรษฐกิจ
๒. เพื่อขยายอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและกระจายรายได้ให้จังหวัด
๓. เพื่อเพิ่มศักยภาพการคมนาคมการขนส่งกระจายสินค้า และพัฒนาการเชื่อมต่อการเดินทาง ต่อเนื่องหลายรูปแบบ
๔. เพื่อพัฒนาระบบโครงข่ายคมนาคมรองเชื่อมโยงกับโครงข่ายคมนาคมหลักต่อเชื่อมกับภาค และภูมิภาค

๒) เป้าหมายและตัวชี้วัดของประเด็นการพัฒนา

๑. ร้อยละรายได้เฉลี่ยของประชากรในจังหวัดเพิ่มขึ้น (%)
๒. ร้อยละของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดเพิ่มขึ้น (%)
๓. อัตราค่าขนส่งและกระจายสินค้าลดลง (%)
๔. เวลาที่ประหยัดได้จากการเดินทางบนระบบทาง (หน่วย : นาที)
๕. คะแนนคุณภาพของโครงสร้างพื้นฐานทางถนนของประเทศไทย โดย World Economic Forum (หน่วย : คะแนน (๑-๗))
๖. ร้อยละความสำเร็จของความร่วมมือและแลกเปลี่ยน อย่างน้อย ๑ ด้าน ได้แก่ ด้านการศึกษา ด้านการค้าการลงทุน หรือด้านการท่องเที่ยวและศิลปวัฒนธรรม

๓) แนวทางการพัฒนา

๑. เสริมสร้างและพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านกายภาพและด้านดิจิทัล ยกระดับ ขีดความสามารถการค้า การลงทุนและเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้อง
๒. จัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษนครราชสีมา เพิ่มศักยภาพ ยกระดับและกระจายรายได้ให้จังหวัด รวมทั้ง จัดตั้งท่าเรือบกนครราชสีมา (KORAT Dry Port) และศูนย์กระจายสินค้า (ICD)

๓. พัฒนาระบบโครงข่ายคมนาคมรองเชื่อมโยงกับโครงข่ายคมนาคมหลักต่อเชื่อมกับภาคและ ภูมิภาค
เช่น EEC , GMS เป็นต้น

๔. ส่งเสริมและพัฒนาความสัมพันธ์และความร่วมมือด้านการค้า การลงทุน เศรษฐกิจ และ ความ
สัมพันธ์ระหว่างประเทศเมืองพี่เมืองน้อง

๔) แผนงานโครงการ

(๑) แผนงาน

๑. ส่งเสริมและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์เพื่อรองรับการขยายตัวทาง
เศรษฐกิจ

๒. ส่งเสริมและพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษนครราชสีมา การจัดตั้งท่าเรือบกนครราชสีมา
(KORAT Dry Port) และศูนย์กระจายสินค้า (ICD)

๓. ส่งเสริมและพัฒนาการศึกษา การเรียนรู้ด้านการคมนาคมสร้างโอกาสและพัฒนาฝีมือ
กำลังคน

๔. ส่งเสริมและพัฒนาความสัมพันธ์และความร่วมมือด้านการค้า การลงทุน เศรษฐกิจ และ
ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศเมืองพี่เมืองน้อง

(๒) โครงการ

โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการคมนาคมขนส่ง และการบริหารจัดการ

กิจกรรมหลักที่ ๑ ก่อสร้าง ซ่อมแซม ปรับปรุง พัฒนา ยกระดับเส้นทางคมนาคมขนส่ง และ
การบริหารจัดการ (โลจิสติกส์)

กิจกรรมหลักที่ ๒ พัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษนครราชสีมาท่าเรือบกนครราชสีมา (KORAT Dry
Port) และศูนย์กระจายสินค้า (ICD)

กิจกรรมหลักที่ ๓ พัฒนาการศึกษ การเรียนรู้ด้านการคมนาคมสร้างโอกาสและพัฒนา ฝีมือใ
กับผู้อยู่ในวัยแรงงานและผู้ประกอบการ

กิจกรรมหลักที่ ๔ ส่งเสริมและพัฒนาความสัมพันธ์และความร่วมมือด้านการค้า การลงทุน
เศรษฐกิจ และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศเมืองพี่เมืองน้อง

ประเด็นการพัฒนาจังหวัดนครราชสีมาที่ ๒

ยกระดับการท่องเที่ยว ที่หลากหลายเชื่อมต่อภาคและภูมิภาค

๑) วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเพิ่มขีดความสามารถ ในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยว

๒. เพื่อขยายอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ

๒) เป้าหมายและตัวชี้วัดของประเด็นการพัฒนา

๑. จำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๕

๒. รายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๕

๓. อุทยานธรณีโคราชได้รับการประกาศเป็นอุทยานธรณีโลกของยูเนสโก

๓) แนวทางการพัฒนา

๑. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในเขตอุทยานธรณีโคราช (Khorat Geopark ให้ได้มาตรฐานเชื่อมโยง กับ
Geopark ของภาคและของภูมิภาคอาเซียน

๒. สร้างเสริมโครงสร้างพื้นฐาน ภาวะแวดล้อม ดิจิทัล ที่สนับสนุนการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ที่มา
จากความโดดเด่นในแต่ละพื้นที่ ทั้งแหล่งท่องเที่ยวประวัติศาสตร์ ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ชุมชน เกษตร อุตสาหกรรม ศิลปะ
กีฬา (Sport City) อาหาร สร้างความเอกลักษณ์ที่โดดเด่นของจังหวัด

๓. พัฒนาศักยภาพเพิ่มขีดความสามารถบุคลากรด้านการท่องเที่ยว ทั้งหน่วยงานภาครัฐ ผู้ประกอบการ ภาคเอกชน และชุมชนที่เกี่ยวข้อง
๔. สร้างเสริมระบบข้อมูลข่าวสาร การประชาสัมพันธ์ และการตลาดด้านการท่องเที่ยว
๕. เสริมสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือท่องเที่ยวฉันทเมืองพี่เมืองน้องกับประเทศในภูมิภาค
๖. ยกระดับการจัดงานท่องเที่ยวของจังหวัดบนความหลากหลายและครบวงจร

๔) แผนงานโครงการ

(๑) แผนงาน

๑. เสริมสร้างและพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลาย
๒. เสริมสร้างและพัฒนาสินค้าและบริการเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวให้มีมูลค่าเพิ่มขึ้น
๓. ส่งเสริมและพัฒนาระบบการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวและกีฬาสู่มาตรฐานสากล
๔. ส่งเสริมและประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว

(๒) โครงการ

โครงการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวและกีฬา

- กิจกรรมหลักที่ ๑ การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว สนามกีฬา รวมทั้งกิจกรรมการท่องเที่ยวและกีฬา
- กิจกรรมหลักที่ ๒ การพัฒนาระบบบริหารจัดการการท่องเที่ยว กีฬา และเครือข่าย
- กิจกรรมหลักที่ ๓ การส่งเสริมและพัฒนาสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวกีฬาและเครือข่าย
- กิจกรรมหลักที่ ๔ การพัฒนาการตลาดและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว กีฬา และเครือข่าย
- กิจกรรมหลักที่ ๕ บริหารจัดการอุทยานธรณีโคราชสู่อุทยานธรณีโลกยูเนสโก

ประเด็นการพัฒนาจังหวัดนครราชสีมาที่ ๓

พัฒนานวัตกรรมการผลิต การแปรรูปสินค้าเกษตรปลอดภัยและอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ

๑) วัตถุประสงค์

๑. เพื่อมุ่งสู่การเติบโตทางเศรษฐกิจเชิงคุณภาพ อุตสาหกรรมเชิงนิเวศ และการพัฒนาที่ยั่งยืน
๒. เพื่อต่อยอดผลิตทางการเกษตรและของเสียไปสู่ผลิตภัณฑ์ชีวภาพ และผลิตภัณฑ์แปรรูปมูลค่าสูง
๓. เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันภาคเกษตรและอุตสาหกรรมเชิงพื้นที่สู่ประตูระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (NeEC)
๔. เพื่อยกระดับเครือข่ายพันธมิตรต่างประเทศ BCG ของจังหวัดนครราชสีมา (BCG Korat Global Network)
๕. เพื่อส่งเสริมและยกระดับวิสาหกิจเพื่อสังคม (Social Enterprise) ด้านการเกษตร อาหาร และอุตสาหกรรม

๒) เป้าหมายและตัวชี้วัดของประเด็นการพัฒนา

๑. อัตราการเปลี่ยนแปลงของรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนในจังหวัดนครราชสีมาเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ๑๐% ภายในระยะเวลา ๕ ปี
๒. ความมั่นคงทางเกษตรและอาหารของจังหวัดนครราชสีมาติดอันดับ ๑ ใน ๑๐ ของประเทศ ภายในระยะเวลา ๕ ปี
๓. ยกระดับคุณภาพชีวิตที่ดีในด้านเกษตร อาหารปลอดภัย และผลิตภัณฑ์แปรรูป ไม่น้อยกว่า ๑,๐๐๐ คนต่อปี
๔. จำนวนครัวเรือนได้รับการส่งเสริมอาชีพในพื้นที่เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า ๑,๐๐๐ ครัวเรือนต่อปี
๕. เครือข่ายพันธมิตรต่างประเทศ BCG ของจังหวัดนครราชสีมา ไต้หวัน ประเทศจีน ลาว พม่า เขมร และเวียดนาม เพื่อส่งออกสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์แปรรูปท้องถิ่น

๖. มูลค่าเพิ่มของเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมเป้าหมายไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕

๓) แนวทางการพัฒนา

๑. พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานที่สนับสนุนระบบการผลิต การแปรรูปสินค้าเกษตรปลอดภัย เพื่อการบริโภคและส่งออก

๒. ผลักดันและส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมการเกษตรกรรมเชิงนิเวศ ลดผลกระทบต่อสุขภาพนอก ภายใต ความร่วมมือของกลุ่มผู้ประกอบการ หน่วยงาน และชุมชน

๓. พัฒนาส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง สร้างนวัตกรรม แปรนตจากพื้นที่ เช่น ข้าวหอมมะลิทุ มส์มฤทธิ (GI) เลี้ยงโคเนื้อคุณภาพสูง (โคราช วากิว) ไม้ผล พืชเศรษฐกิจทางเลือก ศูนย์กลางเกษตร อุตสาหกรรมใหม่ ครบวงจร สินค้าเกษตรอินทรีย์

๔. ผลักดันระบบบริหารจัดการน้ำให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด สามารถตอบสนอง ต่อการ พัฒนาเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตได้อย่างยั่งยืน

๕. ส่งเสริมการตลาดสินค้าเกษตร และการยกระดับวิสาหกิจเพื่อสังคม ใหญ่เกษตรและชุมชน พึ่งตนเองได้ อย่างยั่งยืน

๔) แผนงานโครงการ

(๑) แผนงาน

๑. ส่งเสริมและยกระดับเศรษฐกิจเชิงคุณภาพและการพัฒนาที่ยั่งยืน

๒. พัฒนานวัตกรรมเกษตร การแปรรูปสินค้าเกษตรปลอดภัย และอุตสาหกรรมสู่ การพัฒนาที่ ยั่งยืน (Food Valley)

(๒) โครงการ

โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการเกษตร และอุตสาหกรรมปลอดภัย Food Valley

กิจกรรมหลักที่ ๑ ส่งเสริมการรวมกลุ่มอุตสาหกรรมเชิงนิเวศจังหวัดนครราชสีมา

กิจกรรมหลักที่ ๒ การพัฒนานวัตกรรมและเชื่อมโยงเครือข่ายการผลิตผาไหมและ ผลิตภัณฑ์ จากไหมสุสกถ

กิจกรรมหลักที่ ๓ การบริหารจัดการน้ำ สิ่งก่อสร้างแหล่งกักเก็บน้ำ รวมทั้งระบบผันน้ำ/ ส่งน้ำ ทางและสะพานข้ามลำน้ำและสิ่งก่อสร้างอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการอุปโภค บริโภค และการเกษตร

กิจกรรมหลักที่ ๔ การส่งเสริมพัฒนาคุณภาพ เพิ่มผลผลิตมูลค่าสินค้าเกษตรและสินค้า จาก สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

กิจกรรมหลักที่ ๕ การพัฒนาศักยภาพบุคลากรของรัฐ เกษตรกร ประชาชนผู้อยู่ใน วยแรงงาน ผู้ประกอบการ และเกษตรกรรุ่นใหม่สู่ภาคเกษตรตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ภูมิปัญญาชาวบ้าน หลักวิชาการ เทคโนโลยี นวัตกรรม ในยุคดิจิทัล

กิจกรรมหลักที่ ๖ การแปรรูปผลผลิตการเกษตรและสร้างมูลค่าเพิ่ม ด้วยเทคโนโลยี และ นวัตกรรมเพื่อยกระดับสินค้าเกษตรสุสกถ

กิจกรรมหลักที่ ๗ การต่อยอดผลผลิตทางการเกษตร พลังงาน และของเสียสู่ผลิตภัณฑ์ ชีวภาพ และผลิตภัณฑ์แปรรูปเพื่อเข้าสู่ BCG Economy

กิจกรรมหลักที่ ๘ การยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ และ อาหาร ปลอดภัย

กิจกรรมหลักที่ ๙ การพัฒนาวิสาหกิจเพื่อสังคมด้านเกษตรอาหาร และอื่น ๆ

ประเด็นการพัฒนาจังหวัดนครราชสีมาที่ ๔

เสริมสร้างความมั่นคงในการพัฒนาคน และชุมชนอย่างมีคุณภาพตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๑) วัตถุประสงค์

๑. เพื่อลดความยากจนและความเหลื่อมล้ำ
๒. เพื่อพัฒนาโครงสร้างควบคุมครองทางสังคม
๓. เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันให้กับสังคม
๔. เพื่อให้ประชาชนเข้าถึงโอกาสทางเศรษฐกิจและสังคม
๕. เพื่อเสริมสร้างความมั่นคง เพื่อปกป้องสถาบันหลักของชาติ
๖. เพื่อเป็นศูนย์บริหารจัดการเครือข่ายการป้องกัน และแก้ไขปัญหาความมั่นคงทุกมิติ
๗. เพื่อเสริมสร้างความปรองดอง และความสมานฉันท์ในชาติ

๒) เป้าหมายและตัวชี้วัดของประเด็นการพัฒนา

๑. ร้อยละของประชากร ที่อยู่ใตเส้นความยากจน (%)
๒. สัมประสิทธิ์การกระจายรายได้(Gini Coefficient)
๓. ร้อยละผู้อยู่ในระบบประกันสังคมต่อกำลังแรงงาน (%)
๔. ระดับความสำเร็จของหน่วยงานที่จัดกิจกรรมส่งเสริมदानศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม (ครั้ง)
๕. อัตราสวนแพทย์ต่อประชากร (แพทย์/คน) (ปี ๒๕๖๐แพทย์๑,๑๒๖ คน ประชากร ๒,๖๓๙,๒๖๖คน)
- ๖ .ประชาชนนักศึกษาและบุคลากรด้านดิจิทัลได้รับความรู้และประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัล (คน)
๗. จำนวนประชากรเฉลี่ยวัยประชากรไทยอายุ ๑๕ - ๕๙ ปี (ปี)
๘. ค่าเฉลี่ยคะแนน O-net ม.๓ (คะแนน)
๙. จำนวนตำบลที่เขารวมกิจกรรมเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจถึงความสำคัญของสถาบันหลัก ของชาติ

(ตำบล)

๑๐. จำนวนตำบลที่เขารวมโครงการ/กิจกรรมเครือข่ายการป้องกันและแก้ไขปัญหาทุกมิติ (ตำบล)
๑๑. สร้างการรับรู้ที่ถูกต้อง (ตำบล)
๑๒. สร้างการมีส่วนร่วม (ตำบล)

๓) แนวทางการพัฒนา

๑. ยกกระดับคุณภาพการศึกษาที่ตอบโจทย์การพัฒนากำลังคนของพื้นที่โคราชและของประเทศ การออกแบบและการวิจัยในการศึกษาที่มีนวัตกรรมและเทคโนโลยี
๒. สร้างเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต(Lifelong Learning) พัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ผู้ประกอบการ เอกชน ชุมชนและผู้สูงอายุ ซึ่งสร้างสังคมสูงวัยที่เข้มแข็งและมีคุณภาพ
๓. พัฒนาและส่งเสริมการเรียนรู้การปฏิบัติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การมีส่วนร่วม ของครอบครัว ชุมชนและภาคีเครือข่ายรวมทั้งภาคประชาสังคม ในการดูแลสุขภาพ สาธารณะกิจชุมชน
๔. เสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพ คุณภาพชีวิต ทุกช่วงวัย ผู้ที่ด้อยโอกาส ลดความเหลื่อมล้ำทาง สังคม ยกระดับสังคมให้เป้นเมืองน่าอยู่ ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงมุ่งสู่สังคมคุณภาพสูง
๕. เสริมสร้างความมั่นคงทุกมิติ ปกป้องสถาบันหลักของชาติ ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ป้องกันและลดอุบัติเหตุในการคมนาคม รวมถึงเตรียมความพร้อมรับมือภัยพิบัติ
๖. เพิ่มขีดความสามารถและสร้างความเข้มแข็งเครือข่ายประชาชนในการป้องกันและแก้ไข ปัญหาอาชญากรรม เสพติด ป้องกันปราบปรามทุจริตและปัญหาอาชญากรรม

๔) แผนงานโครงการ

(๑) แผนงาน

๑. ส่งเสริมและพัฒนาระบบการสาธารณสุข
๒. ส่งเสริมและพัฒนาระบบการศึกษา

๓. ส่งเสริมและพัฒนาศาสนา วัฒนธรรม และประเพณี
๔. ส่งเสริมและพัฒนาบริการภาครัฐด้านอื่นๆ
๕. ส่งเสริมและพัฒนา หมู่บ้านลาหลัง ครั้วเรือนที่ไม่ผานเกณฑ์ จปฐ.
๖. สร้างความรู้ความเข้าใจถึงความสำคัญของสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ให้ประชาชนได้รับรู้รับทราบ
๗. ส่งเสริม พัฒนาอาชีพ ตามแนวทางโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และการ เรียนรู้ หลักการทรงงาน
๘. สร้างระบบเครือข่ายในภาครัฐ และภาคประชาชน
๙. ส่งเสริมการสร้างความปรองดองสมานฉันท์ของประชาชน หรือนักเรียน นักศึกษา ในจังหวัด
๑๐. ส่งเสริมในการให้ความรู้ และการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน
๑๑. จัดระบบการป้องกันปราบปรามผู้กระทำความผิด
๑๒. สร้างระบบเครือข่ายการทำงานเฝ้าระวัง
๑๓. ส่งเสริมการเตรียมความพร้อมเพื่อป้องกันและลดผลกระทบจากสาธารณภัย

(๒) โครงการ

โครงการเสริมสร้างความมั่นคงในการพัฒนาคน และชุมชนอย่างมีคุณภาพตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

- กิจกรรมหลักที่ ๑ ส่งเสริมและพัฒนาการดูแลสุขภาพ การรักษาผู้ป่วย ทุกช่วงวัย ด้วย องค์ความรู้ และเทคโนโลยี
- กิจกรรมหลักที่ ๒ ส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาทุกช่วงวัย ด้วยองค์ความรู้ เทคโนโลยี หรือนวัตกรรม
- กิจกรรมหลักที่ ๓ ส่งเสริมและพัฒนาศาสนา วัฒนธรรม และประเพณี
- กิจกรรมหลักที่ ๔ ส่งเสริมและพัฒนาการให้บริการของภาครัฐ ด้วยองค์ความรู้ เทคโนโลยี หรือนวัตกรรม
- กิจกรรมหลักที่ ๕ การส่งเสริมหลักเศรษฐกิจพอเพียงสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน
- กิจกรรมหลักที่ ๖ การสร้างความรู้ความเข้าใจ การประชาสัมพันธ์/การเผยแพร่/การ เติบโต และดำรงไว้ซึ่งสถาบันหลักของชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์
- กิจกรรมหลักที่ ๗ การพัฒนาอาชีพ ตามแนวทางโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และการ เรียนรู้หลักการทรงงาน
- กิจกรรมหลักที่ ๘ การสร้างระบบเครือข่ายในภาครัฐ และภาคประชาชน
- กิจกรรมหลักที่ ๙ การจัด ระบบการป้องกันปราบปรามผู้กระทำความผิด และการสร้าง เครือข่ายด้านการรักษาความปลอดภัย และการช่วยเหลือประชาชน
- กิจกรรมหลักที่ ๑๐ เสริมสร้างความมั่นคงและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ของประชาชน

ประเด็นการพัฒนาจังหวัดนครราชสีมาที่ ๕

ยกระดับบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เกิดสมดุลและยั่งยืน

๑) วัตถุประสงค์

๑. เพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๒. เพื่อใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ

๒) เป้าหมายและตัวชี้วัดของประเด็นการพัฒนา

๑. อัตราการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ป่าไม้ในจังหวัด (จำนวน ๑,๙๒๐,๕๒๕ ไร่)
๒. ปริมาณขยะในจังหวัด (ตัน)
๓. การจัดการน้ำเสีย (แห่ง)
๔. พื้นที่บริหารจัดการน้ำเพิ่มขึ้น (ไร่)
๕. สัดส่วนปริมาณการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงเพื่อยานพาหนะต่อประชากร (ลิตร/คน)
๖. สัดส่วนปริมาณการใช้ไฟฟ้าภาคครัวเรือนต่อประชากร (ลานกิโลวัตต/คน/ปี)
๗. สัดส่วนปริมาณการใช้ไฟฟ้าในภาคที่มิใช่ครัวเรือนต่อ GPP (กิโลวัตต-ชั่วโมง/ลานบาท)
๘. สัดส่วนปริมาณการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงในภาคอุตสาหกรรมต่อ GPP ภาคอุตสาหกรรม (ลิตร/ลานบาท)

๓) แนวทางการพัฒนา

๑. ยกกระดับประสิทธิภาพในการบูรณาการบริหารจัดการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ สัตว์ป่าและสิ่งแวดล้อม
๒. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการขยะครบวงจร สร้างมูลค่าที่ยั่งยืน (BCG) และลดของเสียอันตราย สร้างโคราชเมืองสะอาดและปลอดภัย
๓. ผลักดันในการใช้พลังงานทดแทนและการอนุรักษ์พลังงาน สร้างการมีส่วนร่วมของเอกชนและ ชุมชน เพื่อการมีพลังงานที่ยั่งยืน
๔. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน โรงงาน หน่วยงานรัฐในการจัดการน้ำเสีย และพัฒนาฟื้นฟู ลำน้ำ คู คลองสาธารณะ
๕. พัฒนาการเรียนรู้ทุกช่วงวัยในการรักษาธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม สร้างความสมดุลและยั่งยืน

๔) แผนงานโครงการ

(๑) แผนงาน

๑. ส่งเสริมการอนุรักษ์ ฟื้นฟู การป้องกันและการใช้ประโยชน์ของทรัพยากรธรรมชาติ ทรัพยากร ป่าไม้ และสัตว์ป่า
๒. ส่งเสริมให้มีการบริหารจัดการน้ำในเขตและนอกเขตชลประทาน
๓. เพิ่มความสามารถในการบริหารจัดการขยะ และรณรงค์ให้ทุกภาคส่วนร่วมสำนึก รับผิดชอบต่อ สังคมเกี่ยวกับการลดปริมาณขยะ
๔. ส่งเสริมการรณรงค์ประหยัดพลังงานและส่งเสริมการใช้พลังงานสะอาด
๕. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมการจัดการน้ำเสีย และส่งเสริมพัฒนาฟื้นฟู ลำน้ำ คู คลองสาธารณะ
๖. ส่งเสริมการให้ความรู้ สร้างจิตสำนึกประชาชน ไตตระหนักถึงคุณค่า และประโยชน์อนุรักษ์ ฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

(๒) โครงการ

โครงการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- กิจกรรมหลักที่ ๑ การอนุรักษ์ ฟื้นฟู ทรัพยากร ธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรป่าไม้ และ สัตว์ป่า
- กิจกรรมหลักที่ ๒ การบริหารจัดการน้ำในเขตและนอกเขตชลประทาน
- กิจกรรมหลักที่ ๓ การบริหารจัดการขยะ
- กิจกรรมหลักที่ ๔ การรณรงค์ประหยัดพลังงาน และส่งเสริมการใช้พลังงานสะอาด
- กิจกรรมหลักที่ ๕ การมีส่วนร่วมในการจัดการน้ำเสีย และส่งเสริมพัฒนา ฟื้นฟู ลำน้ำ คู คลอง สาธารณะ

กิจกรรมหลักที่ ๖ พัฒนาการเรียนรู้ในการรักษาธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม สร้างความสมดุลและยั่งยืน

ประเด็นการพัฒนาจังหวัดนครราชสีมาที่ ๖

ยกระดับการบริหารจัดการภาครัฐรองรับการพัฒนาเมืองและสังคมคุณภาพสูง (SMART City/ MICE City/ Art City / Safe City)

๑) วัตถุประสงค์

๑. เพื่อพัฒนาและยกระดับกำลังคนคุณภาพสูง บุคลากรของจังหวัดทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และสถาบันการศึกษา

๒. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการภาครัฐ ๔.๐

๓. เพื่อพัฒนาและยกระดับโคราชเป็นเมืองคุณภาพสูง ที่มีความหลากหลาย

๔. เพื่อเสริมสร้างศูนย์บริการประชาชนสัมพันธ์ การบริการสาธารณะ

๒) เป้าหมายและตัวชี้วัดของประเด็นการพัฒนา

๑. รอยละความพึงพอใจต่อประสิทธิภาพการพัฒนางาน

๑.๑ ประชาชน

๑.๒ บุคลากรภายในองค์กร

๒. รอยละของครัวเรือนที่เข้าถึงน้ำประปา (%)

๓. รอยละของครัวเรือนที่เข้าถึงไฟฟ้า (%)

๔. รอยละของประชากรที่เข้าถึงอินเทอร์เน็ต (%)

๕. รอยละความพึงพอใจของผู้รับบริการในการให้บริการภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ และเอกชน

๖. รอยละความสำเร็จของการเบิกจ่ายงบประมาณ (%)

๗. ระดับความสำเร็จการเป็นเมืองแห่งไมซ์ (MICE City)

๓) แนวทางการพัฒนา

๑. พัฒนาและยกระดับกำลังคนคุณภาพสูง บุคลากรของจังหวัดทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และสถาบันการศึกษา รองรับการพัฒนาเมืองที่เติบโต

๒. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการภาครัฐ ๔.๐ รองรับการพัฒนาเมืองที่เติบโต

๓. พัฒนาและยกระดับโคราชเป็นเมืองคุณภาพสูง ที่มีความหลากหลาย ได้แก่ เมืองอัจฉริยะ (SMART City) เมืองแห่งไมซ์ (MICE City) เมืองแห่งศิลปะ (Art City) เมืองแห่งความปลอดภัย (Safe City)

๔. เสริมสร้างศูนย์บริการประชาชนสัมพันธ์ การบริการสาธารณะ แบบOne Stop service ผ่านระบบ

E-Korat

๔) แผนงานโครงการ

(๑) แผนงาน

พัฒนาการบริหารจัดการภาครัฐโครงสร้างเมืองคุณภาพสูง และกำลังคนทุกภาคส่วนด้วย องค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม

(๒) โครงการ

โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการภาครัฐการพัฒนาโครงสร้างเมือง คุณภาพสูง และกำลังคนทุกภาคส่วน

กิจกรรมหลักที่ ๑ พัฒนาและเพิ่มศักยภาพการบริหารจัดการภาครัฐกำลังคนทั้งบุคลากรภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคมและสถาบันการศึกษา

กิจกรรมหลักที่ ๒ ยกระดับโครงสร้างองค์กรทุกภาคส่วนมุ่งสู่ เมืองคุณภาพสูง ที่มีความหลากหลายเมืองอัจฉริยะ (SMART City) เมืองแห่งไมซ์ (MICE City) เมืองแห่งศิลปะ (Art City) เมืองแห่งความปลอดภัย (Safe City)

กิจกรรมหลักที่ ๓ ส่งเสริมและสนับสนุนการปฏิบัติงาน การตรวจติดตาม และการ ประเมินผลตามนโยบายรัฐบาล

๑.๖ ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด

การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลมีความสัมพันธ์กับยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนครราชสีมา โดยมุ่งเน้นพัฒนาในด้านสานต่อแนวทางพระราชดำริ ด้านการศึกษา การเกษตร พัฒนาสังคม ด้านการพัฒนาสาธารณสุข ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการพัฒนาการท่องเที่ยว ศาสนา-วัฒนธรรมประเพณีและกีฬา ด้านการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี ด้านการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยปัจจุบันมีรายละเอียดของยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนครราชสีมา ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การบริหารราชการให้มีประสิทธิภาพคุณภาพ แนวทางการพัฒนา

๑.๑ จัดโครงสร้างองค์กรให้มีประสิทธิภาพบรรลุตามนโยบาย และบริหารงานอย่างโปร่งใสตรวจสอบได้ ให้มีส่วนร่วมทุกภาคส่วน ทั้งระดับชาติ ระดับจังหวัด ท้องถิ่น และภาคประชาชนรวมทั้งให้มี การบูรณาการกับภาคราชการทุกระดับ

๑.๒ ประสานงานสามพี่น้องท้องถิ่น (อบจ.เทศบาล อบต.) ละร่วมมือกับราชการส่วนภูมิภาค

๑.๓ ส่งเสริมศักยภาพของท้องถิ่นในทุก ๆ ด้าน ตามหลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี

๑.๔ ส่งเสริมการกระจายอำนาจถ่ายโอนภารกิจและบุคลากรภาครัฐสู่องค์กรปกครองส่วน

ท้องถิ่น

๑.๕ การพัฒนาเทคโนโลยีและบุคลากรขององค์กรให้มีความเหมาะสมสอดคล้อง

๑.๖ การนำข้อมูล จปฐ. และกชช๒ค. มาใช้ในการวางแผน โดยใช้ระบบฐานข้อมูลเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นเครื่องมือในการวางแผนพัฒนาโคราช

๑.๗ การสื่อสารประชาสัมพันธ์เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้และติดตามการท างานขององค์กร ตนเอง

๑.๘ ให้ศึกษาจัดทำแผนพัฒนาของอำเภอแบบบูรณาการ โดยให้ผู้มีส่วนร่วมเกี่ยวข้องทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมจัดทำแผน เพื่อให้ทุกอำเภอมีแผนหลัก (Master Plan) ในการพัฒนาทุกส่วนของอำเภอนั้น ๆ

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาด้านสาธารณสุข แนวทางการพัฒนา

๒.๑ พัฒนาระบบบริการสุขภาพให้มีคุณภาพมาตรฐานถึงและครบวงจร ผู้รับบริการสามารถเข้าถึงได้อย่างครอบคลุมเป็นธรรมเกิดความพึงพอใจ

๒.๒ สนับสนุนการพัฒนากำลังด้านสาธารณสุข โดยจัดทุนการศึกษา สนับสนุน(แพทย์/พยาบาล/ เจ้าหน้าที่สาธารณสุข)ครอบคลุมทุกวิชาชีพ

๒.๓ ดำเนินการกระจายอำนาจด้านสาธารณสุข โดยครอบคลุมทั้งวัสดุ ครุภัณฑ์ ก ำลังคนงบประมาณ กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจฯ พ.ศ.๒๕๔๒

๒.๔ เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในด้านสาธารณสุข โดยส่งเสริมและสนับสนุนอาสาสมัคร สาธารณสุข(อสม.) ให้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพและมีขวัญกำลังใจที่ดี

๒.๕ จัดระบบส่งเสริมสุขภาพภาคประชาชนเพื่อการพึ่งพาตนเองของประชาชน สู่การมีสุขภาพที่ดี (คุ้มครองผู้บริโภค/การควบคุมป้องกันโรคติดต่อ/ไม่ติดต่อ/การฟื้นฟูสุขภาพประชาชน/อนามัย/โรงเรียน)

๒.๖ พัฒนาระบบการแพทย์ฉุกเฉิน (EMS) โดยพัฒนามาตรฐานศูนย์แจ้งเหตุและจัดให้มีหน่วยรับส่งผู้ป่วยระดับโชนทุกโชนสามารถประสานการท างานกับหน่วยบริการสาธารณสุขได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๗ การจัดระบบสุขภาพภาคประชาชนให้มีส่วนร่วมทุกภาคส่วนทั้งผู้นำชุมชน(กำนัน , ผู้ใหญ่บ้าน) กลุ่มสตรี, กลุ่มเยาวชน,กลุ่มวัยรุ่น, วิทยาลัย, วิทยาลัย, วิทยาลัยสูงอาย

๒.๘ การส่งเสริมและสนับสนุนให้โรงพยาบาลในแต่ละพื้นที่ที่มีประสิทธิภาพและศักยภาพในการรักษาผู้ป่วยเพิ่มมากขึ้น โดยการสนับสนุนประสานงาน ให้มีการสร้างโรงพยาบาลเพิ่มเติมทั้งในเมืองและ ตำบล

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาด้านการศึกษา แนวทางการพัฒนา

๓.๑ ส่งเสริมการกระจายอำนาจ และการถ่ายโอนภารกิจทางด้านการศึกษาให้เป็นไปตามความสมัครใจ และความพร้อมของสถานศึกษานั้น ๆ

๓.๒ ส่งเสริมสนับสนุนการศึกษา รวมถึงการศึกษาทั้งในและนอกระบบโรงเรียน ทั้งระดับก่อนวัย เรียน ประถม มัธยม และระดับปริญญาตรี ภาคประชาชน โดยประสานการสนับสนุนงบประมาณและพัฒนา ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน/ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

๓.๓ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนและภาคีการพัฒนาในการจัดการศึกษา

๓.๔ ส่งเสริมให้มีโรงเรียนต้นแบบความเป็นเลิศในแต่ละสาขา และเป็นโรงเรียนมาตรฐานคุณภาพ ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

๓.๕ ส่งเสริมสนับสนุนพัฒนาบุคลากรด้านการศึกษาให้ได้มาตรฐานและมีความเป็นเลิศ

๓.๖ ส่งเสริมสนับสนุนให้โรงเรียน น าเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ ในการเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอนและการเรียนรู้

๓.๗ จัดให้มีคณะกรรมการการศึกษาเพื่อประสานการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับนโยบายการศึกษาของ อบจ.โดยให้มีความร่วมมือของผู้บริหารการศึกษาทั้งที่สังกัด อบจ. และ กระทรวงศึกษาธิการและอื่น ๆ

๓.๘ จัดการศึกษาโดยเน้นคุณธรรมนำสู่สัมมาชีพ

๓.๙ จัดตั้งสถาบันการศึกษา หรือการเรียนรู้อื่นๆของประชาชนเพื่อพัฒนาอาชีพน าไปสู่การมีงานทำและมีรายได้เพิ่มขึ้น

๓.๑๐ จัดทำศูนย์การเรียนรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ก้าวหน้า เช่น ศูนย์ภาษาศาสตร์ พิพิธภัณฑท์วิทยาศาสตร์ห้องสมุดมีชีวิตฯ

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การพัฒนาด้านสวัสดิการสังคม แนวทางการพัฒนา

๔.๑ พัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุโดยสนับสนุนเบี้ยสงเคราะห์ผู้สูงอายุ อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

๔.๒. ส่งเสริมการพัฒนาศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตชีวิตผู้สูงอายุและประชาชน

๔.๓. การสังคมสงเคราะห์และการพัฒนาคุณภาพชีวิต เด็ก สตรี คนชรา ผู้ด้อยโอกาสและผู้ติดเชื้อ HIV จัดให้มีและเพิ่มประสิทธิภาพศูนย์พัฒนาเด็ก

๔.๔ ส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาคุณภาพชีวิต ของคนทุกวัย ตั้งแต่แรกเกิด วัยเด็ก วัยรุ่น เยาวชน วัยทำงาน และวัยชรา

๔.๕ สนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชน โดยชุมชนมีส่วนร่วมบริหารจัดการ

๔.๖ สนับสนุนกลุ่มเด็ก สตรี คนชรา ผู้ด้อยโอกาส ผู้ป่วยเรื้อรัง ด้านหลักประกันรายได้ เข้าถึงบริการของรัฐอย่างทั่วถึงเป็นธรรม

๔.๗ จัดตั้งศูนย์ข้อมูลเพื่อวิเคราะห์ปัญหาและรวบรวมปัญหา

๔.๘ คุ้มครองและพิทักษ์สิทธิเด็ก เยาวชน สตรีคนชรา ผู้ด้อยโอกาส

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ พาณิชยกรรม อุตสาหกรรม แนวทางการพัฒนา

๕.๑ การส่งเสริมผู้ประกอบการรายย่อย โดยประสานกับสถาบันการศึกษา กองส่งเสริมคุณภาพชีวิต/ พาณิชยกรรม อุตสาหกรรม ภาคธุรกิจเอกชน หน่วยงานของรัฐ เช่น ความรู้ด้านบริหารจัดการ ประสาน กองคลังงานการลงเงินทุนช่องทางตลาด

๕.๒ ส่งเสริม OTOP ในด้านนวัตกรรม เช่น พัฒนาคุณภาพการผลิต ยกกระดับเป็นสินค้าส่งออก และจัดทำห้องแสดงสินค้า เพื่อขยายเครือข่ายและการตลาดส่งออก

๕.๓ ประสานงานกับทุกภาคส่วน เช่น สภาอุตสาหกรรม หอการค้า อื่น ๆ เพื่อสนับสนุนด้านเศรษฐกิจของ จังหวัด

๕.๔ การพัฒนาเศรษฐกิจการค้าระหว่างประเทศ

๕.๕ สนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรม (สอช.) และพัฒนาวิสาหกิจชุมชน

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การพัฒนาด้านเกษตรกรรม แนวทางการพัฒนา

๖.๑ ส่งเสริมและพัฒนา คุณภาพด้านการผลิต เพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิตและ กองส่งเสริมคุณภาพชีวิตการตลาด โดยให้ความรู้กับประชาชนอย่างทั่วถึงและสอดคล้องกับวิถีชีวิตจริง

๖.๒ พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ ด้านเกษตรกรรม

๖.๓ เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนโดยใช้เกษตรอินทรีย์

๖.๔ พัฒนาความรู้ด้านวิชาการ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพผลผลิตทางการเกษตร สนับสนุน ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน / และแหล่งเรียนรู้ด้านเศรษฐกิจยุทธศาสตร์การพัฒนา แนวทางการพัฒนา หน่วยงานที่รับผิดชอบพอเพียง และเกษตรทฤษฎีใหม่

๖.๕ ประสานงานจัดหาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร

๖.๖ สนับสนุนการรวมกลุ่มเกษตรกร เพื่อเพิ่มอำนาจการต่อรองต่าง ๆ

๖.๗ ส่งเสริมการแปรรูปผลผลิตพืชผลทางการเกษตร เป็นพลังงานทดแทน

๖.๘ ส่งเสริมการดำเนินงานพลังงานทดแทนจากผลผลิตเกษตร, น้ำ, ลม, แสงอาทิตย์และการเผาขยะเศษวัสดุเป็นพลังงาน

ยุทธศาสตร์ที่ ๗ พัฒนาการท่องเที่ยวและบริการ แนวทางการพัฒนา

๗.๑ ประสานร่วมมือกับ ท.ท.ท. เพื่อยกระดับกิจกรรมการท่องเที่ยวของจังหวัด สำนักปลัดฯ , กอง ช่างและจัดระบบการตลาดส่งเสริมการท่องเที่ยวทั้งในและต่างประเทศ

๗.๒ ประสานงานโครงการการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบ เช่น การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ / เชิงวัฒนธรรม / เชิงเกษตรถึงสุขภาพ (สปาสมุนไพร)

๗.๓ ประสานการตลาดนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุจากต่างประเทศมาใช้บริการแบบลองสเตย์ที่ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ

๗.๔ ส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว ร่วมกับสถาบันทางการศึกษาศูนย์พัฒนาข้อมูล การท่องเที่ยว

๗.๕ พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกและความปลอดภัย เพื่อบริการนักท่องเที่ยวให้สะดวก รวดเร็ว

๗.๖ สนับสนุนการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ประเพณีภูมิปัญญาท้องถิ่น ภายใน จังหวัด เช่น งานย่าโม งานผ้าไหมปักธงชัยงานปราสาทหิน งานแข่งเรือพิมาย ฯลฯ

๗.๗ ใช้สนามกีฬาซีเกมส์เพื่อจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว เช่น งานแสดงสินค้าอินโดจีน ฯลฯ

ยุทธศาสตร์ที่ ๘ การพัฒนาด้านการกีฬาและนันทนาการ แนวทางการพัฒนา

- ๘.๑ ส่งเสริมการกีฬาทุกประเภท เพื่อความเป็นเลิศ และเป็นอาชีพสนับสนุนกีฬาพื้นบ้าน
- ๘.๒ ส่งเสริมจัดการแข่งขันกีฬาเพื่อสร้างความสมานฉันท์ระหว่างองค์กรต่าง ๆ
- ๘.๓ ส่งเสริมสนับสนุนนักกีฬาระดับเยาวชนให้เป็นตัวแทนระดับจังหวัดและสนับสนุนโรงเรียน

การ กีฬา

๘.๔ ส่งเสริมกีฬาและนันทนาการระดับเยาวชนและประชาชน เพื่อแก้ปัญหาเยาวชนเสพติดและใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

๘.๕ ประสานความร่วมมือชมรม / สมาคมต่าง ๆ เพื่อจัดการแข่งขัน ณ สนามกีฬาซีเกมส์

๘.๖ จัดให้มีการประกวดการแสดงของศิลปินท้องถิ่นพื้นบ้าน เช่น ลิเกเพลงโคราช และการแข่งขันทางดนตรีเพื่อยกระดับสู่มืออาชีพ

๘.๗ เสนอเป็นตัวแทนการจัดการแข่งขันกีฬาระดับชาตินานาชาติเพื่อยกระดับมาตรฐานการกีฬา

๘.๘ ส่งเสริมสนับสนุน สมาคม และสโมสรกีฬาในจังหวัด

ยุทธศาสตร์ที่ ๙ การพัฒนาทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม แนวทางการพัฒนา

๙.๑ บูรณาการการบริหารจัดการดิน น้ำ ป่า ขยะ มลภาวะ โดยการมีส่วนร่วมของ ๓ ภาคีทุกเรื่องได้แก่ ภาครัฐ หน่วยงานราชการ นักวิชาการ และประชาชน

๙.๒ ส่งเสริมการจัดสวนสาธารณะชุมชน/ส่งเสริมการสร้างควมร่มรื่นสองข้างทาง เช่น หน้าโรงเรียน ชุมชน ปรับปรุงภูมิทัศน์ภายในจังหวัด

๙.๓ ส่งเสริมให้มีการบริหารจัดการลุ่มน้ำย่อย โดยภาคีความร่วมมือของชุมชน

๙.๔ รณรงค์การแก้ไขปัญหาภาวะโลกร้อน/ส่งเสริมการประหยัดพลังงาน

๙.๕ ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมชุมชน

๙.๖ ประสานความร่วมมือ เพื่อแก้ไขปัญหาขยะภาครัฐและเอกชนแบบครบวงจร

๙.๗ การปรับปรุงและพัฒนาส่งเสริมการลดมลภาวะภายในจังหวัด

๙.๘ ปรับปรุงคุณภาพสายน้ำลำคลองและสายน้ำหลักทั้ง ๙ สาย ของจังหวัดนครราชสีมา

๙.๙ ส่งเสริมการเฝ้าระวังภาวะน้ำท่วม น้ำแล้ง น้ำเค็ม โดยชุมชน

๙.๑๐ สนับสนุนให้มีการวัดทำข้อมูลทรัพยากรธรรมชาติโดยใช้เครื่อง paramotor และเทคโนโลยีสำรวจระยะไกลเพื่อป้องกันการบุกรุกป่าไม้เป็นการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และแหล่งน้ำ

ยุทธศาสตร์ที่ ๑๐ การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน แนวทางการพัฒนา

๑๐.๑ จัดระบบฐานข้อมูลสารสนเทศการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน

๑๐.๒ บูรณาการแผนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสามพี่น้องท้องถิ่น (อบจ. เทศบาล สิ่งแวดล้อม, กองช่าง อบต.) เพื่อลดความทับซ้อนของพื้นที่ และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน

๑๐.๓ ส่งเสริมเชื่อมโยงการชลประทาน ก่อสร้างฝาย ทำนบกันน้ำ ขุดลอก ขุดสระ พัฒนาแหล่ง น้ำ คลองน้ำ ระบบประปา และการกระจายการใช้ประโยชน์

๑๐.๔ การจัดทำให้มีและบำรุงรักษาโครงสร้างพื้นฐาน ทางบก ทางน้ำ และทางระบายน้ำและการปรับปรุงบำรุงรักษาในเขตชุมชนและท้องถิ่น

๑๐.๕ ส่งเสริมสถานที่เพื่อนันทนาการและออกกำลังกาย สนามกีฬาและนันทนาการชุมชน

๑๐.๖ การผังเมืองรวมของท้องถิ่นและการผังเมืองรวมจังหวัด

๑๐.๗ ซ่อมบำรุงปรับปรุงเครื่องมือ เครื่องจักรกล

ยุทธศาสตร์ที่ ๑๑. การพัฒนาด้านการส่งเสริมศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม แนวทางการพัฒนา

๑๑.๑ ส่งเสริมให้จัดพระสงฆ์เป็นศูนย์ส่งเสริม คุณธรรมวัฒนธรรมประเพณีวิถีพุทธท้องถิ่น

๑๑.๒ รื้อฟื้นคุณค่า วัฒนธรรมประเพณีของชุมชน เช่น ชาติพันธุ์วัฒนธรรม วิถีชีวิต ภูมิปัญญา

ท้องถิ่น

๑๑.๓ ส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาส่งเสริมรูปแบบต่าง ๆ

๑๑.๔ ส่งเสริมบทบาทของสถาบัน บวร บ้าน วัด โรงเรียน ในการพัฒนาชุมชน

๑๑.๕ สนับสนุนโครงการวัดปลอดเหล้าให้ยั่งยืนและโครงการตรวจสอบสุขภาพให้พระสงฆ์เป็น

ประจำ

ยุทธศาสตร์ที่ ๑๒. การพัฒนาด้านความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน แนวทางการพัฒนา

๑๒.๑ การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย /ความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน/ลดอุบัติเหตุจากรถทางบก/ทางน้ำ

๑๒.๒ เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ในด้านความมั่นคงและความปลอดภัย โดยส่งเสริมและ สนับสนุน ตำรวจบ้าน/ อพปร. ให้ทำงานอย่างมีคุณภาพ ๑๒.๓ สร้างความมั่นใจและความสบายใจให้กับประชาชน ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

๒. ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒.๑ วิสัยทัศน์

องค์การบริหารส่วนตำบลประสุข ได้กำหนดวิสัยทัศน์ (Vision) เพื่อแสดงสถานการณ์ในอนาคต ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายความคาดหวังที่ต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคตข้างหน้า ซึ่งจะสามารถสะท้อนถึงสภาพการณ์ของท้องถิ่นในอนาคตอย่างรอบด้าน ภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมด้านต่างๆ จึงได้กำหนดวิสัยทัศน์ คาดหวังที่จะให้เกิดขึ้นในอนาคต ดังนี้

“ องค์การบริหารส่วนตำบลประสุข เศรษฐกิจเข้มแข็ง สาธารณูปโภคพื้นฐานครบครัน ระบบบริหารจัดการโปร่งใส สิ่งแวดล้อมปราศจากมลพิษ คุณภาพชีวิตดี ”

๒.๒ พันธกิจ (Mission)

- ๑) การพัฒนาคุณภาพชีวิต ศักยภาพของคน และความเข้มแข็งของชุมชน
- ๒) การพัฒนาระบบการศึกษา การกีฬา และส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น
- ๓) พัฒนาระบบสุขภาพพอเพียงโดยทุกภาคส่วนมีส่วนร่วม
- ๔) การพัฒนาและส่งเสริมความเข้มแข็งของระบบเศรษฐกิจชุมชน โดยยึดแนวทางพระราชดำริ

“เศรษฐกิจแบบพอเพียง”

- ๕) ส่งเสริมและพัฒนาสินค้าด้านการเกษตร
- ๖) การพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน ระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ
- ๗) การพัฒนาระบบการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ๘) ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วม โดยให้ความรู้แก่ประชาชนเพื่อให้ประชาชนร่วมกันตรวจสอบ

ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน

๙) ส่งเสริมพนักงานให้มีความรู้ ความสามารถในการทำงาน และพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการที่ดี

- ๑๐) ส่งเสริมการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และการแก้ไขปัญหาเสพติด

๒.๓ จุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนา ขององค์การบริหารส่วนตำบลประสุข (Goals)

- ๑) ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี
- ๒) ยกระดับคุณภาพการศึกษาของเด็ก เยาวชนและประชาชน
- ๓) ส่งเสริมให้มีการออกกำลังกายและอนุรักษ์ศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น
- ๔) ส่งเสริมพฤติกรรมกรรมการสร้างเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค และการดูแลสุขภาพตนเองของประชาชน
- ๕) ประชาชนมีอาชีพและมีรายได้เพิ่มขึ้น
- ๖) เพื่อให้ผลิตผลทางการเกษตรมีคุณภาพดีและปลอดภัยจากสารพิษ
- ๗) การคมนาคมและการขนส่งมีความสะดวกรวดเร็ว
- ๘) การสาธารณสุขบโภค สาธารณูปการเพิ่มขึ้น
- ๙) เพื่อให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภคและน้ำเพื่อการเกษตรอย่างเพียงพอ
- ๑๐) เพื่อให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ๑๑) เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนา
- ๑๒) เพื่อให้การบริการประชาชนเป็นไปอย่างรวดเร็ว
- ๑๓) ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

๒.๔ ยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา (Strategy)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน

เป้าหมาย

เพื่อก่อสร้าง ซ่อมบำรุงงานโครงสร้างพื้นฐานในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลประสุข เช่น เส้นทางคมนาคม ระบบระบายน้ำ แหล่งน้ำ ประปา ไฟฟ้า ฯลฯ ปรับปรุงเส้นทางคมนาคมให้ได้มาตรฐาน มีความสะดวกปลอดภัยในการสัญจรไป – มา มีแหล่งน้ำเพื่อการบริโภค อุปโภคและทำการเกษตรอย่างเพียงพอตลอดปี ประชาชนมีไฟฟ้าใช้ครบทุกครัวเรือน เพื่อเป็นพื้นฐานในการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ต่อไป

แนวทางการพัฒนา

๑. ดำเนินการก่อสร้าง ปรับปรุง หรือซ่อมแซม ถนนสายหลัก ถนนสายรอง และระบบระบายน้ำให้เป็นถนนที่ได้มาตรฐาน ประชาชนสามารถใช้ประโยชน์ในการสัญจรและชนที่พืชผลทางการเกษตร
๒. ดำเนินการก่อสร้าง ปรับปรุง หรือซ่อมแซมระบบน้ำประปา ดำเนินการพัฒนา ขุดลอก บำรุงรักษาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร และแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค
๓. ขยายการบริการไฟฟ้าสาธารณะ เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน รวมถึงพัฒนาระบบจำหน่ายไฟฟ้าให้เพียงพอต่อความต้องการของประชาชน
๔. ส่งเสริม สนับสนุนกิจกรรมนันทนาการต่างๆ เช่น สถานที่การจัดกิจกรรมต่างๆ
๕. ก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานอื่นๆ ตามความจำเป็นเร่งด่วน ภายใต้อำนาจหน้าที่

ตัวชี้วัด

๑. จำนวนเส้นทางคมนาคม และระบบระบายน้ำที่ก่อสร้างและปรับปรุงซ่อมแซม
๒. จำนวนปริมาณการขยายเขตไฟฟ้าและไฟฟ้าสาธารณะให้ครบทุกครัวเรือน
๓. จำนวนปริมาณการขยายเขตประปาให้ครบทุกครัวเรือน
๔. จำนวนการบริการสาธารณะอื่นที่ได้รับการก่อสร้างและปรับปรุง
๕. จำนวนโครงการด้านโครงสร้างพื้นฐานที่มีการดำเนินการในปีงบประมาณ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาด้านเศรษฐกิจและการเกษตร

เป้าหมาย

เพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนให้ประชาชนมีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีวิต มีการสร้างงาน สร้างอาชีพ ในชุมชน พัฒนาคุณภาพฝีมือแรงงานของประชาชน และส่งเสริมให้เกษตรกรในตำบลทำการเกษตรอินทรีย์แทนการใช้ สารเคมีและปุ๋ยวิทยาศาสตร์ เพื่อลดต้นทุนการผลิต เพิ่มผลผลิตทางการเกษตรและได้ผลผลิตที่มีคุณภาพเป็นที่ต้องการ ของตลาด จำหน่ายได้ราคาดี ช่วยเพิ่มรายได้ของเกษตรกร โดยยึดหลักของเศรษฐกิจพอเพียง

แนวทางการพัฒนา

๑. สนับสนุน ส่งเสริมการเกษตรแบบผสมผสาน เกษตรทางเลือกและเกษตรอินทรีย์ รวมทั้ง ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้แก่เกษตรกร
๒. ส่งเสริมอาชีพและพัฒนาฝีมือแรงงาน และเพิ่มรายได้ให้กับประชาชน โดยยึดหลักเศรษฐกิจ พอเพียงตามแนวพระราชดำริขององค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
๓. ส่งเสริมให้ประชาชนได้นำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์ เพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่ครอบครัว และท้องถิ่น
๔. ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการร่วมกลุ่ม/จัดตั้งกลุ่มอาชีพต่าง ๆ แต่ละกลุ่มในเขตตำบล ร่วมกับ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเพื่อศึกษาถึงปัญหา และแนวทางแก้ไขตลอดจนกำหนดยุทธศาสตร์ในการดำเนินการอย่างเป็นระบบ และสามารถสร้างเครือข่ายร่วมกับตำบลอื่นได้ต่อไป

๕. ส่งเสริมพัฒนาแหล่งวัดดูโบราณให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยว

ตัวชี้วัด

๑. จำนวนกลุ่มอาชีพที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณ
๒. จำนวนโครงการด้านการพัฒนาอาชีพที่ดำเนินการในปีงบประมาณ
๓. จำนวนโครงการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรที่ดำเนินการในปีงบประมาณ
๔. จำนวนโครงการด้านการส่งเสริมการเกษตร

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม การกีฬา นันทนาการ และการท่องเที่ยว

เป้าหมาย

เพื่อส่งเสริมพัฒนาการของเด็กก่อนวัยเรียน การศึกษาของเยาวชนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่งเสริมและทำนุบำรุงศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น ส่งเสริมให้ประชาชนเล่นกีฬา ห่างไกลยาเสพติด มีการรวมตัวกันทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์

แนวทางการพัฒนา

๑. จัดให้มีการอนุรักษ์วัดดูโบราณ ส่งเสริมขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมในรูปแบบต่าง ๆ เช่น งานประเพณีวันสงกรานต์ วันลอยกระทง วันสำคัญทางศาสนา วันฉลองชัยชนะท่านท้าวสุรนารี การแข่งขัน เรือประเพณี และอื่น ๆ ที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล
๒. ส่งเสริมให้เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ ประชาชน ออกกำลังกาย เพื่อสุขภาพ
๓. สนับสนุนนโยบายรัฐบาล ในการป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยจัดให้มีสนามกีฬาและการ แข่งขันกีฬาระดับหมู่บ้านและระดับตำบล เพื่อเยาวชนและประชาชนห่างไกลจากยาเสพติด
๔. ส่งเสริมการจัดการแข่งขันกีฬาเพื่อเชื่อมความสัมพันธ์ สนิทฉันท์ระหว่างหน่วยงาน
๕. ส่งเสริมสนับสนุนการศึกษา ทั้งในระบบ และนอกระบบ รวมทั้งพัฒนาศูนย์พัฒนาศูนย์พัฒนา เด็กเล็กในด้านต่าง ๆ เพื่อให้ผู้ปกครองและผู้รับบริการพึงพอใจ

ตัวชี้วัด

๑. จำนวนเด็กก่อนวัยเรียนที่ได้รับการเตรียมความพร้อมในสถานศึกษา
๒. จำนวนโครงการด้านศาสนา และวัฒนธรรม ที่ดำเนินการในปีงบประมาณ
๓. จำนวนโครงการด้านกีฬาและนันทนาการ ที่ดำเนินการในปีงบประมาณ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ การพัฒนาด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม

เป้าหมาย

เพื่อให้ประชาชนมีสุขภาพร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง มีสุขภาพจิตดี มีความรู้ด้านการรักษาสุขภาพอนามัย การป้องกันโรคติดต่อ มีการออกกำลังกายให้ร่างกายแข็งแรงมีภูมิคุ้มกันต่อโรคภัยไข้เจ็บต่างๆ ตลอดจนการให้ความรู้ เกี่ยวกับการป้องกันอุบัติเหตุ อุบัติภัยที่อาจเกิดอันตรายต่อสุขภาพและชีวิตและรณรงค์ให้ชุมชนเป็นชุมชนเข้มแข็งปลอด ยาเสพติด

แนวทางการพัฒนา

๑. รณรงค์ให้ประชาชนเห็นคุณค่า หวงแหน ทรัพยากรธรรมชาติในชุมชน สร้างจิตสำนึกต่อ ส่วนรวมในการรักษาสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะทรัพยากรป่าไม้ และแหล่งน้ำ
๒. สนับสนุนการปรับปรุงภูมิทัศน์ และทรัพยากรธรรมชาติให้คงสภาพที่สวยงาม
๓. บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยส่งเสริมให้มีการปลูกป่าชุมชน
๔. ควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพของประชาชน
๕. เฝ้าระวัง ติดตาม สถานการณ์โรคระบาดที่อาจเกิดขึ้นในเขตตำบล
๖. พัฒนาระบบการแพทย์ฉุกเฉิน(EMS) โดยพัฒนามาตรฐานศูนย์แจ้งเหตุ และจัดให้มีหน่วยรับส่ง

ผู้ป่วยทุกโซน

ตัวชี้วัด

๑. จำนวนโครงการเกี่ยวกับการสาธารณสุขที่ดำเนินการในปีงบประมาณ
๒. จำนวนประชาชนที่รับบริการจากหน่วย (EMS) ตำบลประสุข
๓. จำนวนโครงการด้านการป้องกันและแก้ไขการแพร่ระบาดของปัญหาสาธารณสุขที่ดำเนินการใน ปีงบประมาณ
๔. จำนวนโครงการด้านสิ่งแวดล้อมที่ดำเนินการในปีงบประมาณ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕ การพัฒนาด้านการเมืองและการบริหาร

เป้าหมาย

เพื่อส่งเสริมศักยภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลประสุข การบริหารจัดการเป็นไปอย่างมี ประสิทธิภาพและประสิทธิผล สนับสนุนทำงานของบุคลากร ให้มีความรู้ความสามารถ มีทักษะการปฏิบัติงานที่มี ประสิทธิภาพ รวดเร็วทันต่อเหตุการณ์ และประชาชนมีความรู้ความเข้าใจและมีทัศนคติที่ดีต่อองค์กร

แนวทางการพัฒนา

๑. จัดบรรยากาศที่ทำการบริหารส่วนตำบล ให้เป็นบรรยากาศแห่งการต้อนรับประชาชนด้วยการยิ้ม แย้ม แจ่มใส เต็มใจบริการ โดยยึดหลักธรรมาภิบาล
๒. เพิ่มทักษะ ความสามารถของพนักงานและพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศให้มีประสิทธิภาพใน การบริการประชาชน ให้รวดเร็ว เสมอภาค และเป็นธรรม
๓. ปรับปรุง และพัฒนารายได้ ในด้านการจัดเก็บภาษี และค่าธรรมเนียมใบอนุญาตให้ทั่วถึงและ เป็นธรรม
๔. เน้นการบริหารราชการโดยเปิดโอกาส ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการมากขึ้น โดยการเสนอแนะ แสดงความคิดเห็น รวมถึงการติดตามตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงาน

๕. เน้นการบริหารราชการโดยยึดหลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี (ธรรมาภิบาล) ประกอบด้วยหลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม สำนักับผิชอบ หลักความคุ้มค่า

ตัวชี้วัด

๑. ระดับความสำเร็จของการประเมินผลแผนงาน/โครงการ ตามยุทธศาสตร์ การพัฒนา
๒. ร้อยละของระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการ
๓. ระดับความสำเร็จในการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมใน การพัฒนาตำบล
๔. ระดับความสำเร็จของการดำเนินการตามมาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ

ขอ

๕. ร้อยละของการเบิกจ่ายงบประมาณโครงการตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา
๖. ระดับความสำเร็จของการดำเนินการตามมาตรการประหยัดพลังงาน
๗. ระดับความสำเร็จของการลดระยะเวลาและขั้นตอนการปฏิบัติราชการ
๘. ร้อยละของการสนับสนุนการเพิ่มพูนความรู้ของบุคลากรเพื่อการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบล

ตำบล

๙. ระดับความสำเร็จของการจัดเก็บรายได้ในปีงบประมาณ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๖ การพัฒนาด้านสวัสดิการ พัฒนาสังคม และคุณภาพชีวิต

เป้าหมาย

เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชน ช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสในสังคม ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างปกติสุข ส่งเสริมให้มีการจัดสวัสดิการสังคม จัดให้ประชาชนเข้าถึงการบริการของรัฐอย่างทั่วถึง

แนวทางการพัฒนา

๑. ในการพัฒนาคุณภาพชีวิต ยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ประสพสุข ส่งเสริมการรวมกลุ่มเพื่อจัดตั้งกลุ่มอาชีพ โดยยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง นำคุณธรรม จริยธรรม เข้ามาใช้ในการดำรงชีวิต

๒. การพัฒนาเด็ก สตรี ผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาส ส่งเสริมให้เยาวชนได้เรียนรู้วิถีชีวิตชุมชน ป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงในเด็ก ส่งเสริมบทบาทสตรี ส่งเสริมการจัดกิจกรรม นันทนาการให้แก่ผู้สูงอายุ ตลอดจนให้ความดูแลใส่ใจในคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ของผู้ยากไร้

๓. จัดให้มีสวัสดิการสำหรับผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ป่วยเอดส์ ให้ทั่วถึงทุกคนทุกหมู่บ้าน

ตัวชี้วัด

๑. จำนวนที่เพิ่มขึ้นของผู้สูงอายุ ผู้ติดเชื้อเอดส์ ผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาส ที่ได้รับความช่วยเหลือ
๒. จำนวนโครงการด้านสังคมสงเคราะห์และสวัสดิการสังคมที่ดำเนินการในปีงบประมาณ
๓. ร้อยละที่ลดลงของจำนวนครัวเรือนยากจนที่มีรายได้ต่ำกว่าเกณฑ์ จปฐ.

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๗ การรักษาความสงบ จัดระเบียบชุมชน และสังคม

เป้าหมาย

เพื่อให้สร้างความเข้มแข็งในชุมชน ลดอุบัติเหตุจราจรทางบก สร้างความมั่นใจให้กับประชาชนในด้านความมั่นคงปลอดภัย และให้การช่วยเหลือประชาชนที่ประสบภัยพิบัติต่าง ๆ อย่างทันที่ รวมถึงการป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติดในเขตพื้นที่

แนวทางการพัฒนา

๑. ส่งเสริมให้ชุมชนในตำบลประสุข เป็นชุมชนเข้มแข็ง ปราศจากอาชญากรรม และภัยสังคมทุกประเภท
๒. มุ่งเน้นให้ตำบลประสุข เป็นชุมชนที่ปลอดภัยเสพติดโดยการส่งเสริมให้เยาวชนให้มาเล่นกีฬา และสนับสนุนให้ประชาชนทั่วไปออกกำลังกายเพื่อสุขภาพที่แข็งแรง ห่างไกลยาเสพติด
๓. กำหนดให้มีการช่วยเหลือ และพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนหลังประสบปัญหา สาธารณภัย หรือภัยพิบัติต่าง ๆ
๔. ส่งเสริมให้มีอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) เพื่อช่วยดูแลและเป็นกำลังสำคัญในการป้องกัน และช่วยเหลือ หากเกิดภัยพิบัติต่างๆ

ตัวชี้วัด

๑. จำนวนโครงการด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในปีงบประมาณ
๒. จำนวนครัวเรือนที่รับความช่วยเหลือเมื่อประสบเหตุสาธารณภัย
๓. จำนวนโครงการด้านลดอุบัติเหตุจากรถทางบก/ทางน้ำที่ดำเนินการในปีงบประมาณ
๔. จำนวนโครงการด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในปีงบประมาณ

๒.๕ จุดยืนทางยุทธศาสตร์

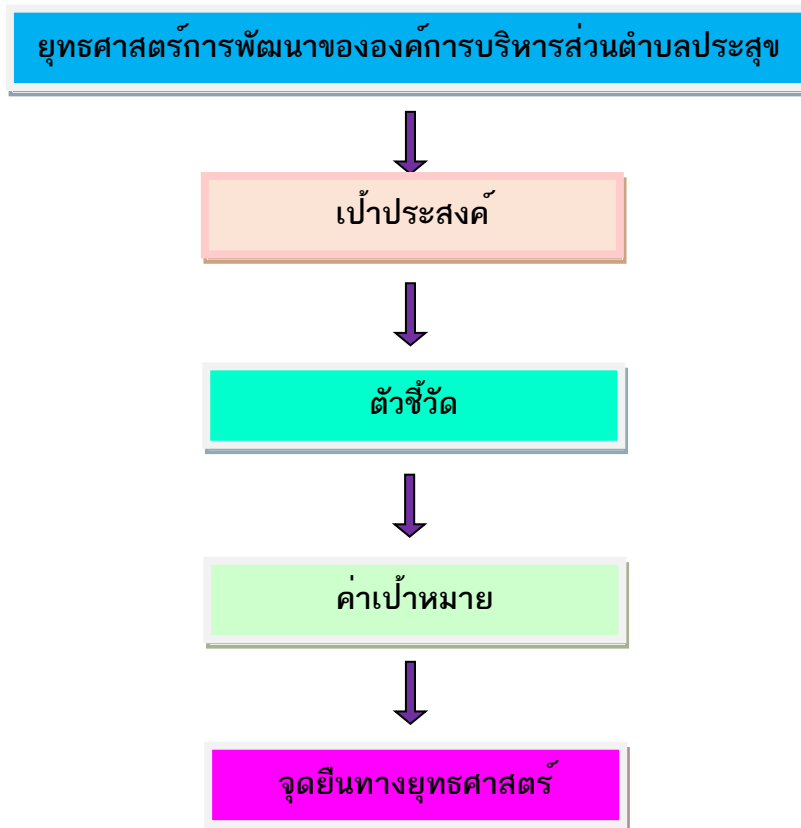
- ๑) การพัฒนาชุมชนให้น่าอยู่มีความเข้มแข็ง โดยได้รับบริการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็น เพื่อรองรับการขยายตัวของชุมชนและเศรษฐกิจ
- ๒) การพัฒนาระบบการศึกษาและส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น
- ๓) ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพคนและความเข้มแข็งของชุมชนในการพึ่งตนเอง
- ๔) การกำจัดขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูลและมลภาวะสิ่งแวดล้อมที่มีอย่างยั่งยืน
- ๕) การพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐที่ดีและมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

๒.๖ แผนงาน

- ๑) แผนงานบริหารงานงานทั่วไป
- ๒) แผนงานการรักษาความสงบภายใน
- ๓) แผนงานการศึกษา
- ๔) แผนงานสาธารณสุข
- ๕) แผนงานสังคมสงเคราะห์
- ๖) แผนงานสร้างความเข้มแข็ง
- ๗) แผนงานการศาสนาและวัฒนธรรมและนันทนาการ
- ๘) แผนงานงบกลาง
- ๙) แผนงานการพาณิชย์

๒.๗ ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ในภาพรวม

การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลประสุขมีความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ในภาพรวม ดังนี้

๓. การวิเคราะห์เพื่อพัฒนาท้องถิ่น

๓.๑ การวิเคราะห์กรอบการจัดทำยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

จากการประชุมคณะกรรมการพัฒนาการท้องถิ่น ได้มีความเห็นร่วมกันในการวิเคราะห์ปัญหา โดยใช้หลัก SWOT analysis และจัดลำดับความสำคัญของปัญหา โดยใช้ วิธีการ Rating Scales มีเกณฑ์ที่จะใช้สำหรับการจัดลำดับความสำคัญ ปริมาณปัญหา ขนาดของกลุ่มคนที่ได้รับประโยชน์ ความร้ายแรงและความเร่งด่วน โดยเฉพาะปัญหาด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการพัฒนาระดับคุณภาพชีวิต เศรษฐกิจ สังคม การเมือง สาธารณสุข การศึกษา การบริหารจัดการ และสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ ตามลำดับ

๑. จุดแข็ง (Strength)

๑.๑ ด้านที่ตั้งชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลประสุข เป็นชุมชนที่ปราศจากแหล่งที่ก่อให้เกิดมลพิษ เป็นชุมชนเกษตรกรรมพื้นที่สีเขียว มีเส้นทางคมนาคมเชื่อมต่อระหว่างหมู่บ้านอำเภอ จังหวัด สะดวก

๑.๒ ด้านเศรษฐกิจ ลักษณะพื้นที่ตำบลประสุขเป็นที่ราบลุ่ม มีพื้นที่กว้างเหมาะแก่การเพาะปลูกพืชไร่ ทำนา ทำสวน

๑.๓ องค์การบริหารส่วนตำบลมีงบประมาณเป็นของตนเอง มีศักยภาพในการบริการสาธารณะและแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนตามอำนาจหน้าที่ได้อย่างรวดเร็ว ทันต่อเหตุการณ์

๑.๔ มีอุปกรณ์และเครื่องมือช่วยเหลือในการปฏิบัติงานพอสมควรและทันสมัย

๑.๕ มีการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรอย่างต่อเนื่อง เพื่อส่งเสริมความรู้ความสามารถ ระเบียบวินัย และสร้างความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ

๑.๖ โครงสร้างองค์กรมีขนาดกะทัดรัด ทำให้การประสานการปฏิบัติงานเป็นไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

๑.๗ ประชาชนให้ความร่วมมือในการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของชุมชน และเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเอง

๒. จุดอ่อน (Weakness)

๒.๑ เส้นทางคมนาคมภายในหมู่บ้านและเชื่อมต่อระหว่างหมู่บ้านบางสายยังเป็นถนนดิน ถนนลูกรัง ทำให้การสัญจรไป - มา ค่อนข้างลำบาก

๒.๒ การให้บริการทางด้านสาธารณสุขป็นท้องถิ่นพื้นฐานยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของประชาชน

๒.๓ พื้นที่บางส่วนของพื้นที่ที่เป็นพื้นที่ราบลุ่มในฤดูฝนจะถูกน้ำท่วมขังเป็นบริเวณกว้าง ทำให้พืชผลทางการเกษตรเสียหาย

๒.๔ บุคลากรขาดขวัญและกำลังใจช่วยเหลือทางด้านสวัสดิการต่างๆ จากหน่วยงานของรัฐ

๒.๕ ความไม่สอดคล้องระหว่างแผนนโยบาย กับ วิธีการปฏิบัติงาน เนื่องจากความไม่ชัดเจนในระเบียบวิธีการปฏิบัติตามตัวบทกฎหมาย ทำให้เกิดความบกพร่องและล่าช้าในการทางการปฏิบัติ

๓. โอกาส (Opportunity)

๓.๑ นโยบายของรัฐที่มีส่วนสนับสนุนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทำให้การบริหารงานมีความสะดวก รวดเร็วยิ่งขึ้น

๓.๒ มีการกำหนดกฎหมาย และพระราชบัญญัติต่าง ๆ ขึ้นเพื่อเป็นแม่บทและกรอบในการดำเนินงาน ทำให้มีทิศทางในการดำเนินงานที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

๓.๓ รัฐบาลให้ความสำคัญกับนโยบายการส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชน ทำให้เกิดการสร้างงานอาชีพในชุมชน

๓.๔ มีความเจริญของเทคโนโลยีที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

๓.๕ เส้นทางคมนาคมที่เชื่อมต่อระหว่างอำเภอ - จังหวัด ได้มาตรฐาน สามารถใช้สัญจรได้สะดวกปลอดภัย

๓.๖ ได้รับความร่วมมือจากประชาชนในการร่วมคิด ร่วมทำ เพื่อแก้ปัญหาความเดือดร้อน ตามกระบวนการพัฒนาท้องถิ่น

๓.๗ มีความร่วมมือที่ดีระหว่างทุกภาคส่วนในชุมชน หน่วยงานราชการ ภาคเอกชน ในการประสานการพัฒนาท้องถิ่น

๓.๘ ชุมชนมีศูนย์รวมที่เป็นที่ยึดเหนี่ยวทางจิตใจคือศาสนาพุทธ ทำให้มีความรักสามัคคี เป็นสังคมที่มีความเอื้ออาทร ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

๓.๙ พื้นที่ดินอุดมสมบูรณ์กว้างใหญ่เหมาะแก่การทำการเกษตร

๓.๑๐ ประชาชนมีความเชื่อมั่นและศรัทธาในระบอบประชาธิปไตยและกฎหมายรัฐธรรมนูญ

๓.๑๑ สามารถขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานอื่นได้

๔. อุปสรรค (Threat)

๔.๑ ความไม่ต่อเนื่องของนโยบายการสนับสนุนจากรัฐบาล ซึ่งจะมีการเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัยของผู้มีอำนาจในการกำหนดนโยบาย

๔.๒ ขาดแคลนงบประมาณในการพัฒนาและจัดสร้างสาธารณสุขป็นท้องถิ่นขนาดใหญ่

๔.๓ ขาดการวางระบบผังเมือง ทำให้มีสิ่งปลูกสร้างที่ไม่เหมาะสมอยู่ในเขตชุมชน

๔.๔ หลังฤดูทำการเกษตรประชาชนจะอพยพย้ายถิ่นฐานเข้าไปยังชุมชนเมืองเพื่อหารายได้เลี้ยงครอบครัว ทำให้ครอบครัวแตกแยกขาดความอบอุ่น

๔.๕ ผู้ด้อยโอกาสทางสังคมยังไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่เท่าที่ควร

๔.๖ วัฒนธรรมตะวันตกที่เข้ามายังชุมชน ทำให้ศิลปะ วัฒนธรรม และประเพณีที่สืบทอดมาจากบรรพบุรุษเริ่มเลือนหาย

๔.๗ การรวมกลุ่มเพื่อจัดตั้งกลุ่มอาชีพต่าง ๆ ไม่ประสบความสำเร็จ เนื่องจากประชาชนขาดความรู้เกี่ยวกับการบริหารและการจัดการ

๔.๘ ขาดความรู้เกี่ยวกับการวางแผนการผลิต ทำให้สินค้าทางการเกษตรไม่ได้มาตรฐาน ราคาต่ำ ต้นทุนการผลิตสูง ผลผลิตตกต่ำเนื่องจากการเพาะปลูกอาศัยน้ำฝนในการทำการเกษตร

๔.๙ ประชาชนยากจน มีภาระหนี้สินมาก ขาดความรู้และทักษะในการพัฒนาการประกอบอาชีพ โดยเฉพาะการทำการเกษตรที่เป็นอาชีพหลักของประชาชนในท้องถิ่น

๕) ปัจจัยและสถานการณ์เปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อการพัฒนา

องค์การบริหารส่วนตำบลประสุข ได้ดำเนินการวิเคราะห์สภาพการณ์และศักยภาพ เพื่อชี้ให้เห็นถึงศักยภาพ ปัญหาและความต้องการของประชาชน โดยองค์การบริหารส่วนตำบลประสุขได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

สภาพปัญหา	ความต้องการ
๑.ด้านโครงสร้างพื้นฐาน (๑) เส้นทางคมนาคมเป็นถนนลูกรังเป็นหลุมเป็นบ่อ (๒) ถนนภายในหมู่บ้านที่ใช้สัญจรยังไม่สะดวก (๓) เส้นทางขนส่งผลผลิตทางการเกษตรไม่สะดวก (๔) ไฟฟ้าการเกษตรยังไม่ทั่วถึง (๕) ขาดไฟฟ้าแสงสว่างตามหมู่บ้าน (๖) ขาดสถานที่จัดกิจกรรมสันทนาการของชุมชน (๗) ไม่มีแหล่งน้ำทำการเกษตรในฤดูแล้งอย่างเพียงพอ (๘) ขาดน้ำเพื่อการอุปโภคและบริโภค	(๑) ก่อสร้างปรับปรุง ซ่อมแซมถนน ทางระบายน้ำ (๒) ก่อสร้างถนนคอนกรีตในหมู่บ้าน (๓) ตัดถนนดินใหม่ทางเข้าพื้นที่การเกษตร (๔) ขยายไฟฟ้าเพื่อการเกษตรให้ทั่วถึง (๕) ติดตั้งหลอดไฟฟ้าสาธารณะและไฟฟ้าแรงต่ำในหมู่บ้าน (๖) ก่อสร้างสถานที่จัดกิจกรรมสันทนาการ (๗) จัดหาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร เช่น ขุดสระน้ำ สร้างพังกันน้ำ ขุดลอกคลองส่งน้ำ ลำห้วย หนองน้ำ ฯลฯ (๘) ก่อสร้างประปาหมู่บ้าน สร้างถังเก็บน้ำในหมู่บ้าน ขุดลอกสระน้ำที่ใช้ในการผลิตน้ำประปาหมู่บ้าน
๒.ด้านเศรษฐกิจและการเกษตร (๑) ราคาผลผลิตตกต่ำ ไม่คุ้มกับการลงทุน (๒) ผลผลิตล้นตลาด (๓) ปัญหาการขาดแคลนไม่มีที่ทำกิน (๔) ไม่มีความรู้การแปรรูปสินค้าที่เหลือจากการผลิต (๕) ขาดการเพิ่มพูนความรู้ เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ (๖) นักศึกษาที่จบมา ไม่มีงานทำ เกิดการว่างงาน (๗) ปุ๋ย ยาปราบศัตรูพืช มีราคาแพง (๘) มีครัวเรือนที่มีรายได้น้อยกว่าเกณฑ์ จปฐ.	(๑) ส่งเสริมจัดตลาด OTOP (๒) จัดตลาดรองรับสินค้าและผลผลิตทางการเกษตร (๓) จัดตั้งและส่งเสริมกลุ่มอาชีพ (๔) อบรมให้ความรู้การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร (๕) ศึกษาดูงาน เพิ่มพูนความรู้นำมาปรับใช้ในชุมชน (๖) จัดหาข้อมูลแหล่งงานและแหล่งจ้างงาน (๗) ให้ความรู้การใช้ปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพ ลดต้นทุนการผลิต (๘) ยกระดับรายได้ผู้มีรายได้น้อยให้สูงขึ้น

สภาพปัญหา	ความต้องการ
<p>๓.ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม การกีฬา นันทนาการ และการท่องเที่ยว</p> <p>(๑) การศึกษาในระดับก่อนวัยเรียน ยังขาดสื่อและอุปกรณ์การเรียนที่ทันสมัย</p> <p>(๒) การเสริมศีลธรรมทางศาสนาของคนทำให้ไม่มีที่ยึดเหนี่ยวจิตใจ</p> <p>(๓) เยาวชนขาดจิตสำนึกในการอนุรักษ์ สืบสาน ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น</p> <p>(๔) แหล่งท่องเที่ยวในตำบลยังไม่เป็นที่รู้จักในวงกว้าง</p> <p>(๕) ประชาชนไม่ให้ความสำคัญในการออกกำลังกายและการเล่นกีฬา</p>	<p>(๑) จัดหาสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนให้กับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก่อนเกณฑ์</p> <p>(๒) ส่งเสริมให้เกิดศีลธรรมโดยใช้ศาสนาเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ</p> <p>(๓) สืบสาน วัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น สร้างจิตสำนึกให้กับเยาวชนรุ่นหลังสืบทอดต่อไป</p> <p>(๔) ส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวในตำบลให้เป็นที่รู้จักในวงกว้าง เพื่อกระตุ้นการท่องเที่ยวและกระตุ้นเศรษฐกิจในชุมชน</p> <p>(๕) ส่งเสริมให้มีการออกกำลังกายในชุมชน และจัดการแข่งขันกีฬาประจำตำบล</p>
<p>๔.ด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม</p> <p>(๑) การแพร่ระบาดของโรคไข้เลือดออก</p> <p>(๒) ประชาชนยังขาดความรู้และความเข้าใจการป้องกันโรคระบาดต่างๆ</p> <p>(๓) ประชาชนยังขาดความสนใจการรักษาสุขภาพและสุขภาพ และปัญหาด้านสุขภาพอนามัย</p> <p>(๔) การแพร่ระบาดของยาเสพติด ยังมีอยู่ในสังคม</p> <p>(๕) ผู้สูงอายุไม่มีความรู้ในการดูแลสุขภาพของตนเอง</p> <p>(๖) ไม่มีระบบกำจัดขยะที่เหมาะสม</p> <p>(๗) กลิ่นเหม็นมูลสัตว์เลี้ยวรบกวนสุขภาพจิต</p> <p>(๘) ประชาชนไม่ตระหนักถึงความสำคัญและผลกระทบจากการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ</p>	<p>(๑) รมรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้กับประชาชนในการป้องกันโรคไข้เลือดออก</p> <p>(๒) ให้ความรู้การป้องกันโรคระบาดต่าง ๆ ให้กับประชาชน และส่งเสริมให้ประชาชนรักการออกกำลังกาย</p> <p>(๓) ให้ความรู้เรื่องปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพของประชาชนและจัดกิจกรรมส่งเสริมการออกกำลังกาย</p> <p>(๔) จัดตั้งศูนย์ควบคุมและป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติดของนักเรียนและเยาวชนในชุมชน</p> <p>(๕) จัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพของผู้สูงอายุ</p> <p>(๖) ให้ความรู้เรื่องการทำจัดขยะให้ถูกต้อง</p> <p>(๗) ไม่ให้มีการเลี้ยงสัตว์บริเวณภายในหมู่บ้าน</p> <p>(๘) รมรณรงค์การปลูกต้นไม้ในที่สาธารณะ ป้องกันและบำรุงรักษาป่าไม้ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</p>
<p>๕.ด้านการเมืองและการบริหาร</p> <p>(๑) ประชาชนไม่ได้รับข้อมูลข่าวสารอย่างแท้จริง</p> <p>(๒) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นยังไม่มากเท่าที่ควร</p> <p>(๓) สมาชิก อบต.ยังขาดความรู้ความเข้าใจและทัศนคติในการพัฒนาท้องถิ่น</p> <p>(๔) วัสดุอุปกรณ์ในการให้บริการยังไม่เพียงพอ</p> <p>(๕) ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมสาธารณะน้อย</p> <p>(๖) ประชาชนไม่มีความรู้และไม่ให้ความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น</p>	<p>(๑) เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารทางราชการให้มากขึ้นและให้ประชาชนได้เข้าร่วมรับฟังการประชุมสภาฯ</p> <p>(๒) ให้ประชาชนมีส่วนร่วมกับการประชุมประชาคม</p> <p>(๓) จัดโครงการศึกษาดูงานนอกสถานที่ เพื่อแลกเปลี่ยนวิสัยทัศน์ นำมาประยุกต์ใช้กับองค์กร</p> <p>(๔) จัดหาวัสดุอุปกรณ์ ในการให้บริการประชาชน</p> <p>(๕) ให้ประชาชนมีส่วนร่วมกับกิจกรรมสาธารณะต่างๆ</p> <p>(๖) ให้ประชาชนมีส่วนร่วมกับการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น</p>

สภาพปัญหา	ความต้องการ
(๗) ประชาชนยังขาดการเรียนรู้ด้านการเมืองการปกครอง ทำให้กระบวนการตรวจสอบทางการเมืองยังอ่อนแอ	(๗) ให้ประชาชนรับทราบและหน้าที่ การปกครอง ระบบอบประชาธิปไตยเป็นการปกครองโดยประชาชน เพื่อประชาชน
(๘) ระบบบริหารจัดการภาครัฐมีกฎระเบียบที่มาก ทำให้การบริการประชาชนยังขาดความคล่องตัว	(๘) ขยายเวลา ปรับปรุงการให้บริการประชาชน ลดกระบวนการและขั้นตอนการให้บริการลง
๖.ด้านสวัสดิการ พัฒนาสังคม และคุณภาพชีวิต	
(๑) เด็กและเยาวชนขาดความรู้ด้านกฎหมาย ขาดคุณธรรม จริยธรรม	(๑) อบรมให้ความรู้ด้านกฎหมายต่างๆ คุณธรรม จริยธรรม ให้แก่เด็กและเยาวชนทั่วไป
(๒) เยาวชนใช้เวลาว่างในทางที่ผิด	(๒) สร้างสนามกีฬา ลานกีฬาประจำหมู่บ้าน จัดการแข่งขันกีฬาเยาวชน
(๓) ผู้สูงอายุขาดเครื่องนุ่งห่มกันหนาวในฤดูหนาว	(๓) จัดหาเครื่องนุ่งห่มให้กับผู้สูงอายุและด้อยโอกาส (ในกรณีเกิดภัยหนาว)
(๔) คริวเรือยนต์ไม่มีความมั่นคงในที่อยู่อาศัยและบ้านเรือนไม่มีความมั่นคงถาวร (จปฐ.)	(๔) ให้ความช่วยเหลือสงเคราะห์ ประชาชนที่ยากไร้
(๕) ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ป่วยเอดส์ ถูกทอดทิ้ง	(๕) ช่วยเหลือ สงเคราะห์ ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ป่วยเอดส์
๗.ด้านการรักษาความสงบ จัดระเบียบชุมชน และสังคม	
(๑) อปพร.มีจำนวนน้อย	(๑) จัดให้มีการฝึกอบรม อปพร.
(๒) การลุกไล่ที่ดินที่สาธารณะในหมู่บ้าน	(๒) ให้มีการป้องกันดูแลที่สาธารณะประโยชน์
(๓) การเผาต่อซังในฤดูแล้ง	(๓) รณรงค์การไถกลบตอซัง
(๔) เกิดอุบัติเหตุในช่วงเทศกาลวันหยุด	(๔) จัดตั้งด่าน เฝ้าระวัง ป้องกันอุบัติเหตุในวันหยุดเทศกาล
(๕) เกิดภัยพิบัติต่าง ๆ ในตำบล	(๕) ให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติต่าง ๆ

๓.๒ การประเมินสถานการณ์สภาพแวดล้อมภายนอกที่เกี่ยวข้อง

องค์การบริหารส่วนตำบลประสุข ประชากรในพื้นที่ที่มีการประกอบอาชีพแตกต่างกันออกไป ตามสภาพพื้นที่ในแต่ละหมู่บ้าน ซึ่งสามารถสรุปปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนา ได้ดังนี้

๓.๒.๑ ปัญหาด้านโครงสร้างพื้นฐาน

๑) ปัญหาถนน สะพาน เกิดความชำรุดเสียหาย เป็นหลุม บ่อ เนื่องจากการสัญจรของรถบรรทุกขนาดใหญ่ ทำให้การคมนาคมไม่สะดวก

๒) ปัญหาความขัดแย้งในเรื่องการก่อสร้างระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประชาชนในพื้นที่เจ้าหน้าที่ ซึ่งมักไม่ยินยอมให้พื้นที่ทำการก่อสร้างเพราะจะทำให้ตนสูญเสียที่ดิน

๓.๒.๒ ปัญหาด้านเศรษฐกิจและการเกษตร

๑) ไม่มีตลาดรองรับผลผลิตทางการเกษตร และสินค้า OTOP

๒) แหล่งน้ำธรรมชาติเพื่อการเกษตรมีสภาพที่ตื้นเขิน ทำให้ไม่มีแหล่งกักเก็บน้ำ และยังทำให้เกิดปัญหาในหน้าฝนเพราะไม่มีที่กักเก็บน้ำทำให้น้ำท่วมขังในพื้นที่

๓) ผลผลิตทางการเกษตรราคาตกต่ำ แต่ต้นทุนในการผลิตสูงขึ้น

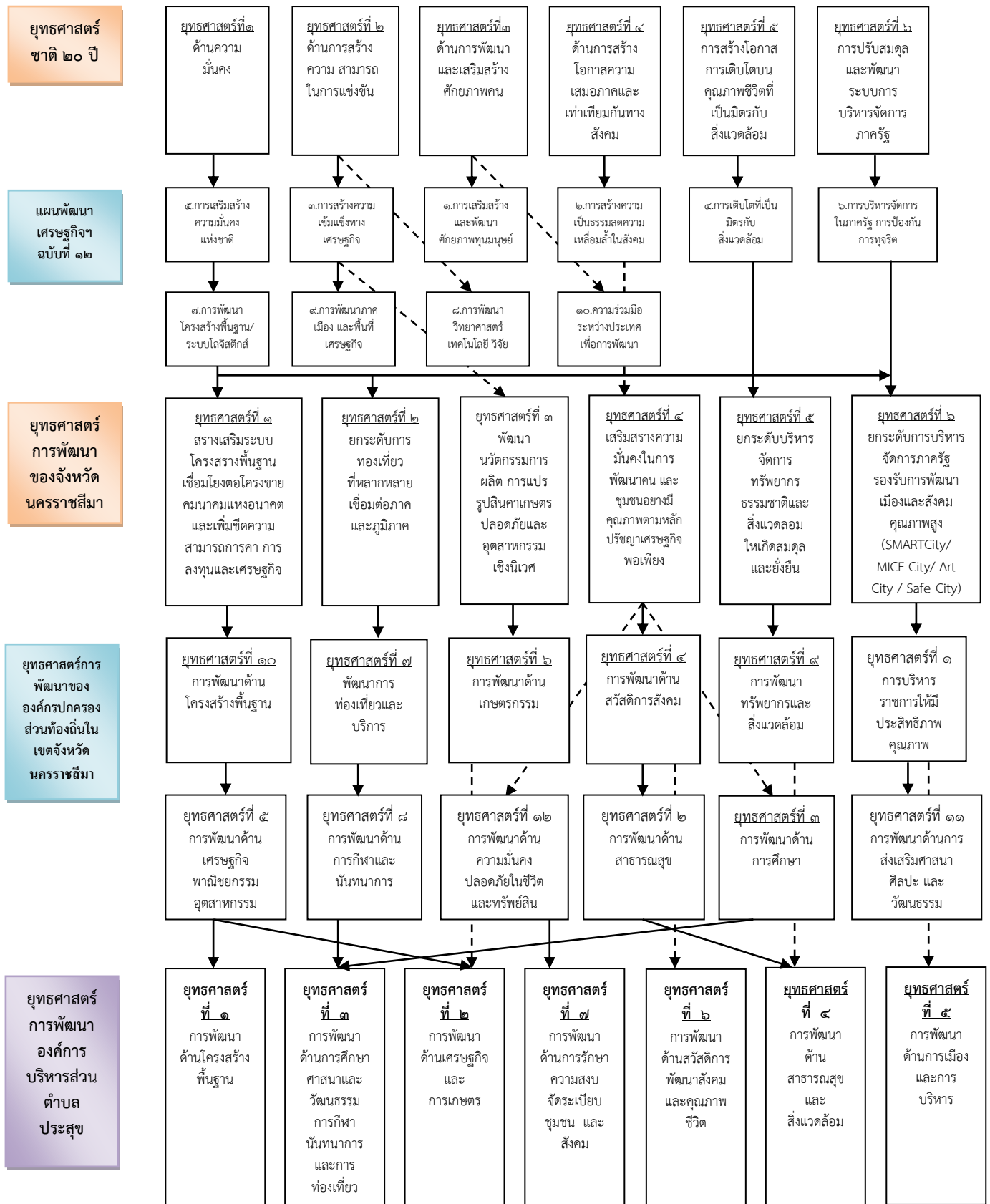
๓.๒.๓ ปัญหาด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม การกีฬา นันทนาการ และการท่องเที่ยว

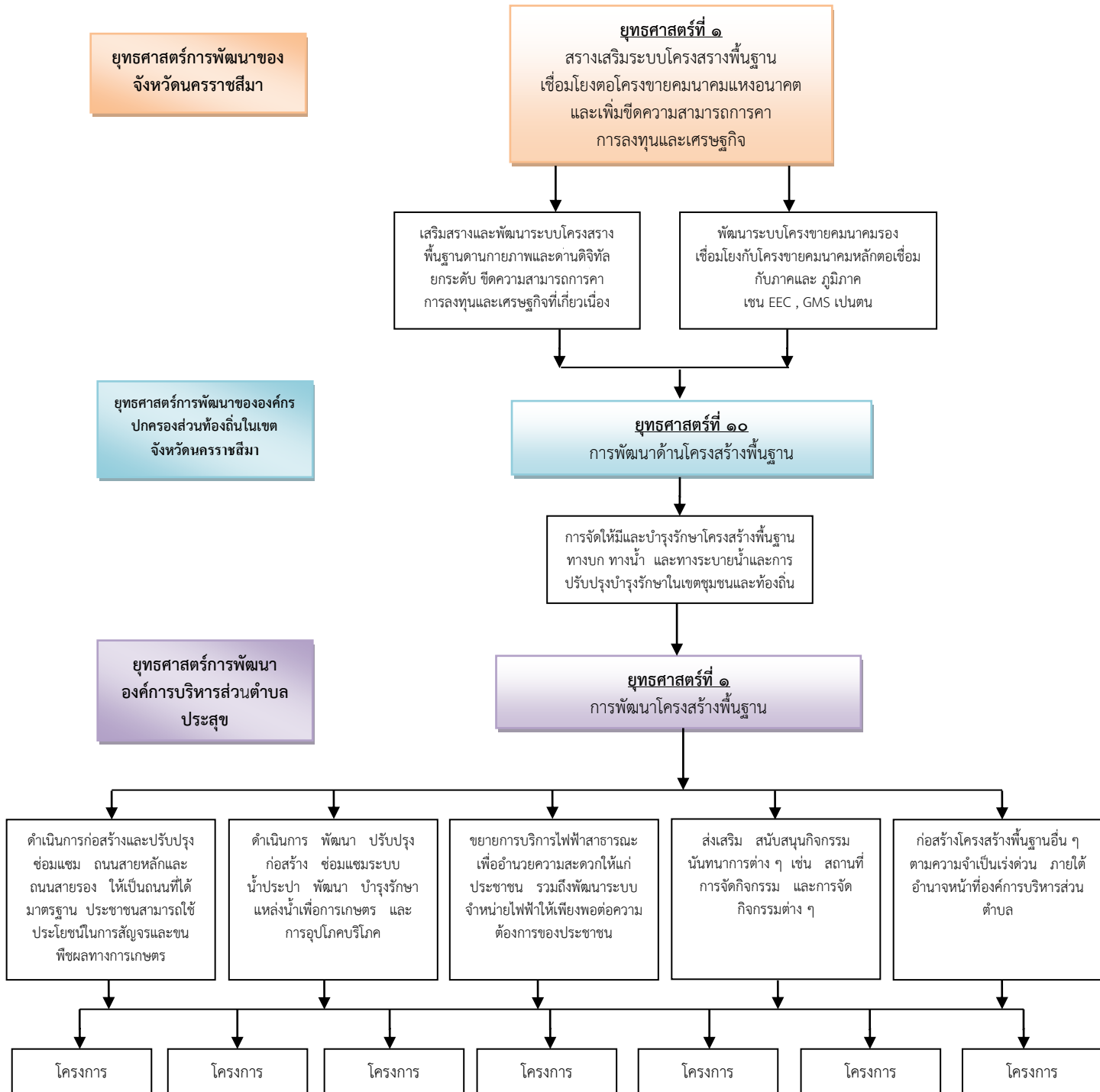
๑) ขาดโอกาสในการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากขาดทุนการศึกษา ฐานะทางเศรษฐกิจไม่เอื้ออำนวย

๒) ขาดแหล่งเรียนรู้ของชุมชน และการให้ความสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง

- ๓.๒.๔ ปัญหาด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
- ๑) ปัญหาการแพร่ระบาดของโรค เช่น โรคไข้เลือดออก
  - ๒) ปัญหาขาดระบบการกำจัดขยะมูลฝอยที่ถูกสุขลักษณะ
  - ๓) ประชาชนขาดการดูแล และความเข้าใจในการดูแลสุขภาพของตน ไม่ให้ความสำคัญกับการออกกำลังกาย
  - ๔) ปัญหาวัชพืชผิวน้ำ ทำให้เกิดปัญหาการระบายน้ำในหน้าฝนทำให้เกิดน้ำท่วมขังในพื้นที่
  - ๕) ประชาชนขาดความรู้และจิตสำนึกในการจัดการและสิ่งแวดล้อมให้ได้ประโยชน์สูงสุด
- ๓.๒.๕ ปัญหาด้านการเมืองและการบริหาร
- ๑) ประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจในการบริหารงานของท้องถิ่น
  - ๒) การรับรู้ข่าวสารของทางราชการยังไม่ทั่วถึง
  - ๓) ปัญหาขาดการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเสนอแนะความคิด และการตรวจสอบการดำเนินงาน
  - ๔) เจ้าหน้าที่ของรัฐขาดขวัญและกำลังใจที่จะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความสุจริต
- ๓.๒.๖ ปัญหาด้านสวัสดิการ พัฒนาสังคม และคุณภาพชีวิต
- ๑) ขาดแคลนสถานที่ดูแลคนพิการ ผู้สูงอายุ เด็กที่ถูกทอดทิ้งและผู้ด้อยโอกาสทางสังคม
- ๓.๒.๗ ปัญหาด้านการรักษาความสงบ จัดระเบียบชุมชน และสังคม
- ๑) ขาดแคลนกำลัง อปพร. และจิตอาสา

๓.๓ ความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดกับยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลประสุข

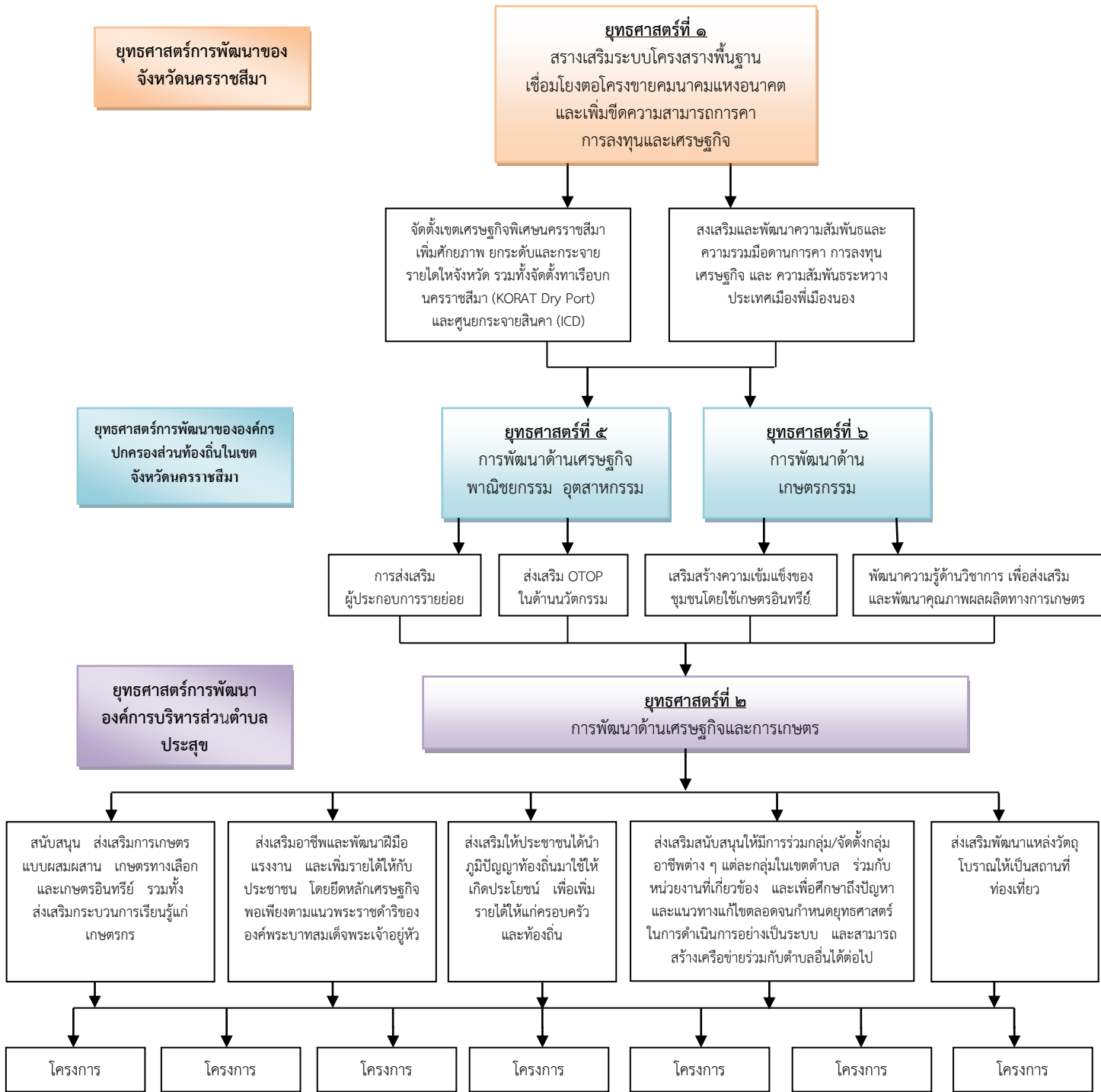

โครงการ/กิจกรรม

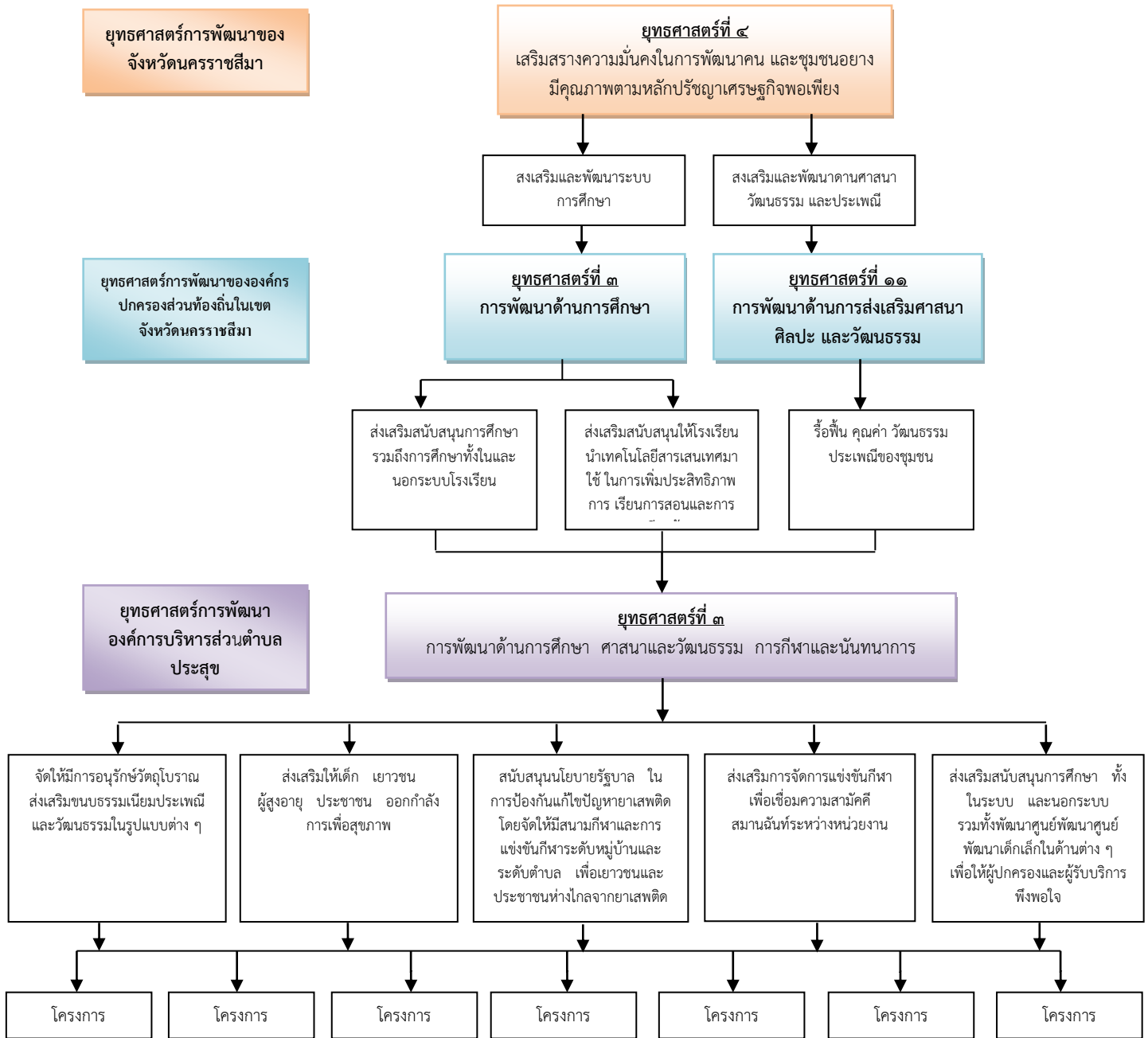
๑. โครงการก่อสร้าง ปรับปรุง ซ่อมแซมถนน คสล. ภายในหมู่บ้าน
๒. โครงการก่อสร้าง ปรับปรุง ซ่อมแซมถนนแอสฟัลท์ติกคอนกรีต ภายในหมู่บ้าน
๓. โครงการก่อสร้าง ปรับปรุง ซ่อมแซมถนนดิน ภายในหมู่บ้าน
๔. โครงการก่อสร้าง ปรับปรุง ซ่อมแซมถนนหินคลุก ภายในหมู่บ้าน
๕. โครงการก่อสร้างปรับปรุงถนนในตำบลประสุขให้สามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
๖. โครงการก่อสร้างท่อลอดเหลี่ยม
๗. โครงการก่อสร้างรางระบายน้ำและวางท่อระบายน้ำ

- ๘. โครงการขยายเขตไฟฟ้าเพื่อการเกษตร
- ๙. โครงการติดตั้ง ปรับปรุง ซ่อมแซมไฟฟ้าสาธารณะในตำบลประสุข
- ๑๐. โครงการก่อสร้าง ปรับปรุง ซ่อมแซมระบบประปาหมู่บ้าน
- ๑๑. โครงการก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานสาธารณะอื่นๆ
- ๑๒. โครงการขุดลอกคลอง และแหล่งน้ำ
- ๑๓. โครงการก่อสร้าง ปรับปรุง ซ่อมแซมฝายกั้นน้ำ
- ๑๔. โครงการก่อสร้าง ปรับปรุง ซ่อมแซมประตูระบายน้ำ

โครงการ/กิจกรรม

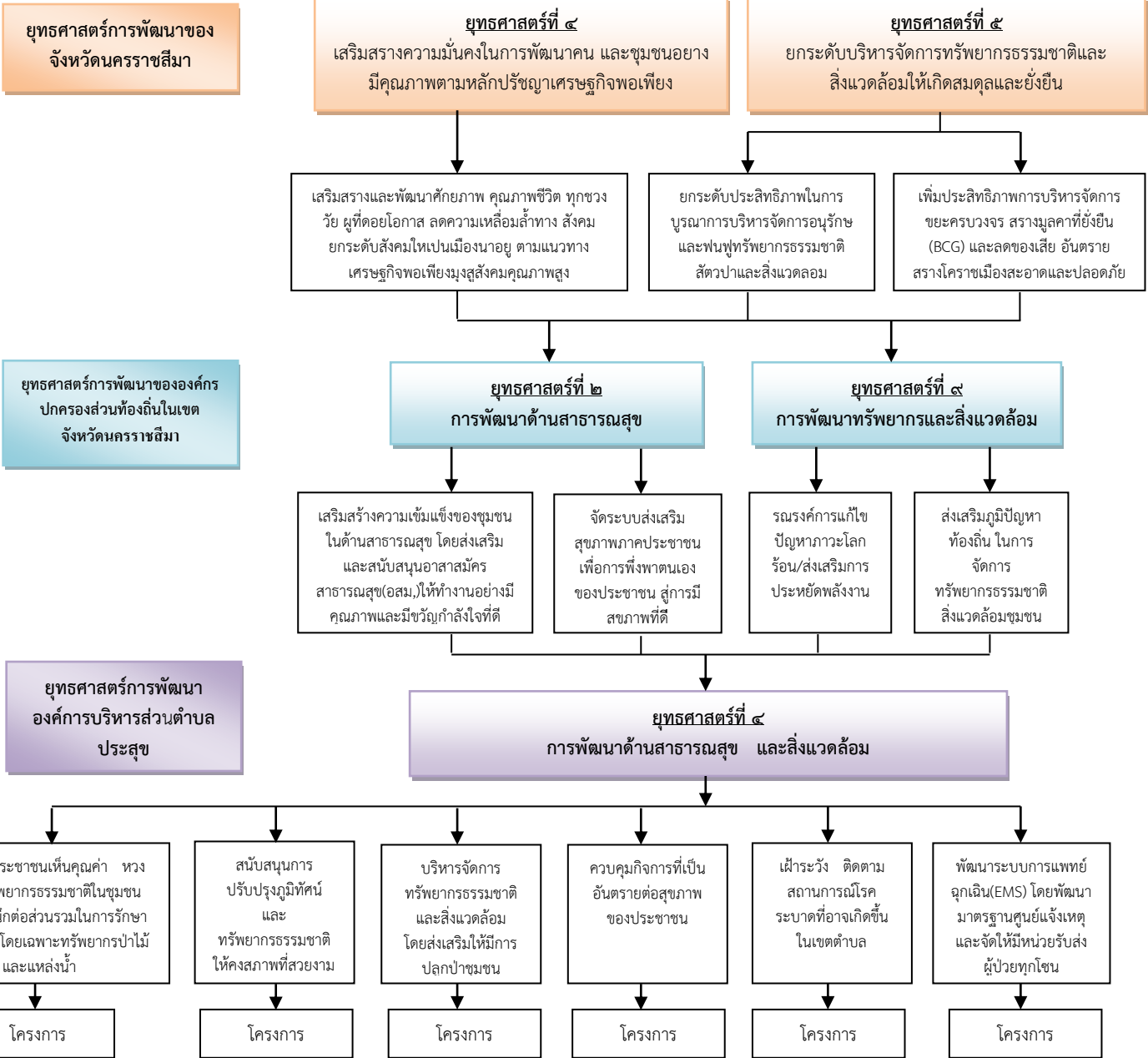
๑. โครงการฝึกอบรมสัมมนาและศึกษาดูงานเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ
๒. โครงการอบรมลดต้นทุนการผลิต
๓. โครงการอบรมศึกษาดูงานปลูกพืชฤดูแล้ง
๔. โครงการฝึกอบรมอาชีพ
๕. โครงการพัฒนาศักยภาพบทบาทสตรี

โครงการ/กิจกรรม

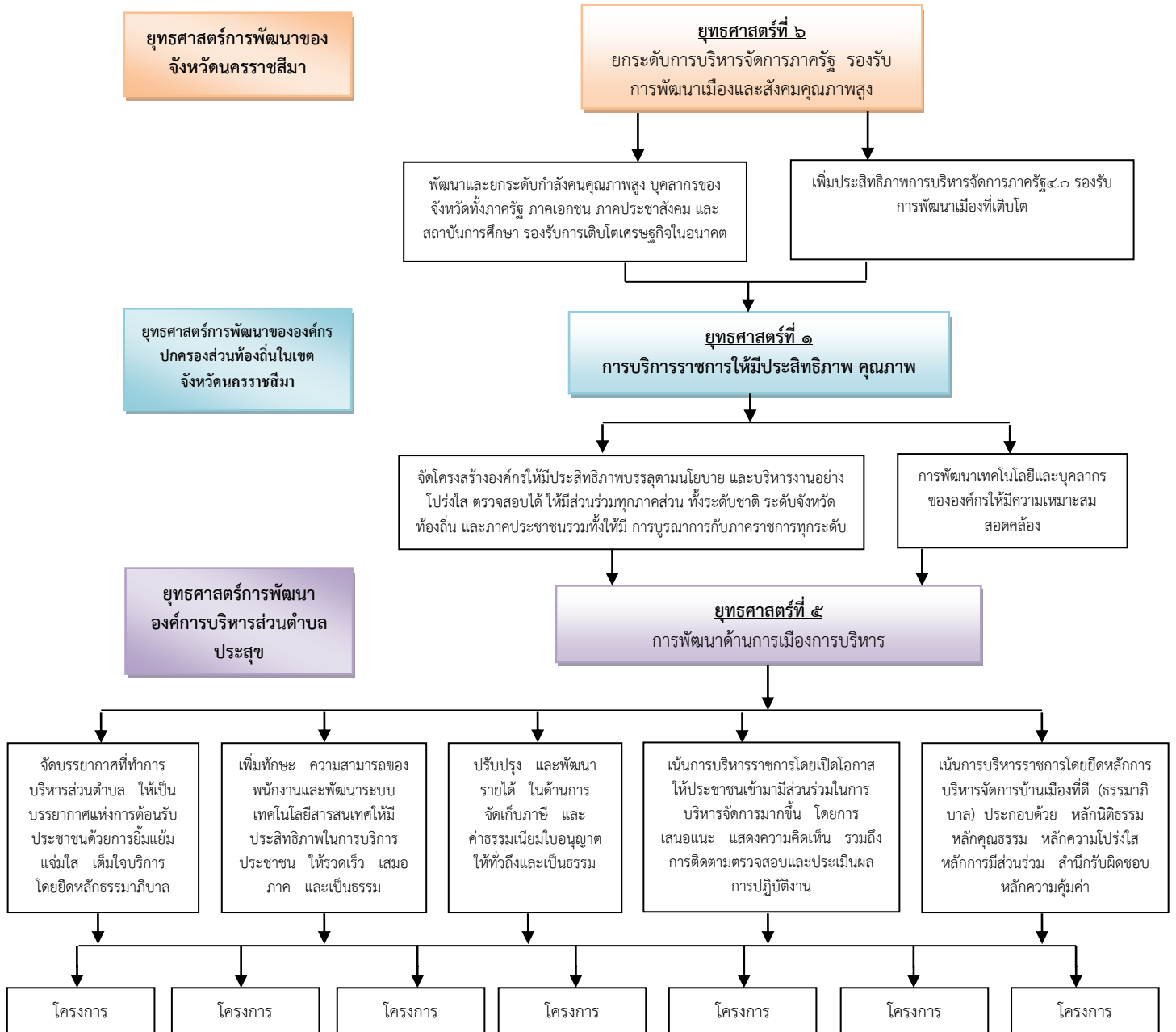
๑. โครงการจัดงานประเพณีแห่เทียนเข้าพรรษา
๒. จัดการแข่งขันเรือยาวประเพณีวัดบ้านประสุข
๓. โครงการส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างความปลอดภัยและสมานฉันท์
๔. โครงการจัดงานประเพณีรำบวงสรวงย่าโม
๕. ประเพณีแห่พระไม้บ้านประสุข
๖. โครงการจัดการแข่งขันกีฬาต้านยาเสพติดประจำตำบล
๗. โครงการป้องกันปัญหาเสพติด
๘. อุดหนุนโครงการอาหารกลางวัน
๙. โครงการอาหารเสริม (นม)
๑๐. สนับสนุนค่าใช้จ่ายการบริหารสถานศึกษา ศพด.บ้านเขว้า
๑๑. สนับสนุนค่าใช้จ่ายการบริหารสถานศึกษา ศพด.บ้านโนนยาง

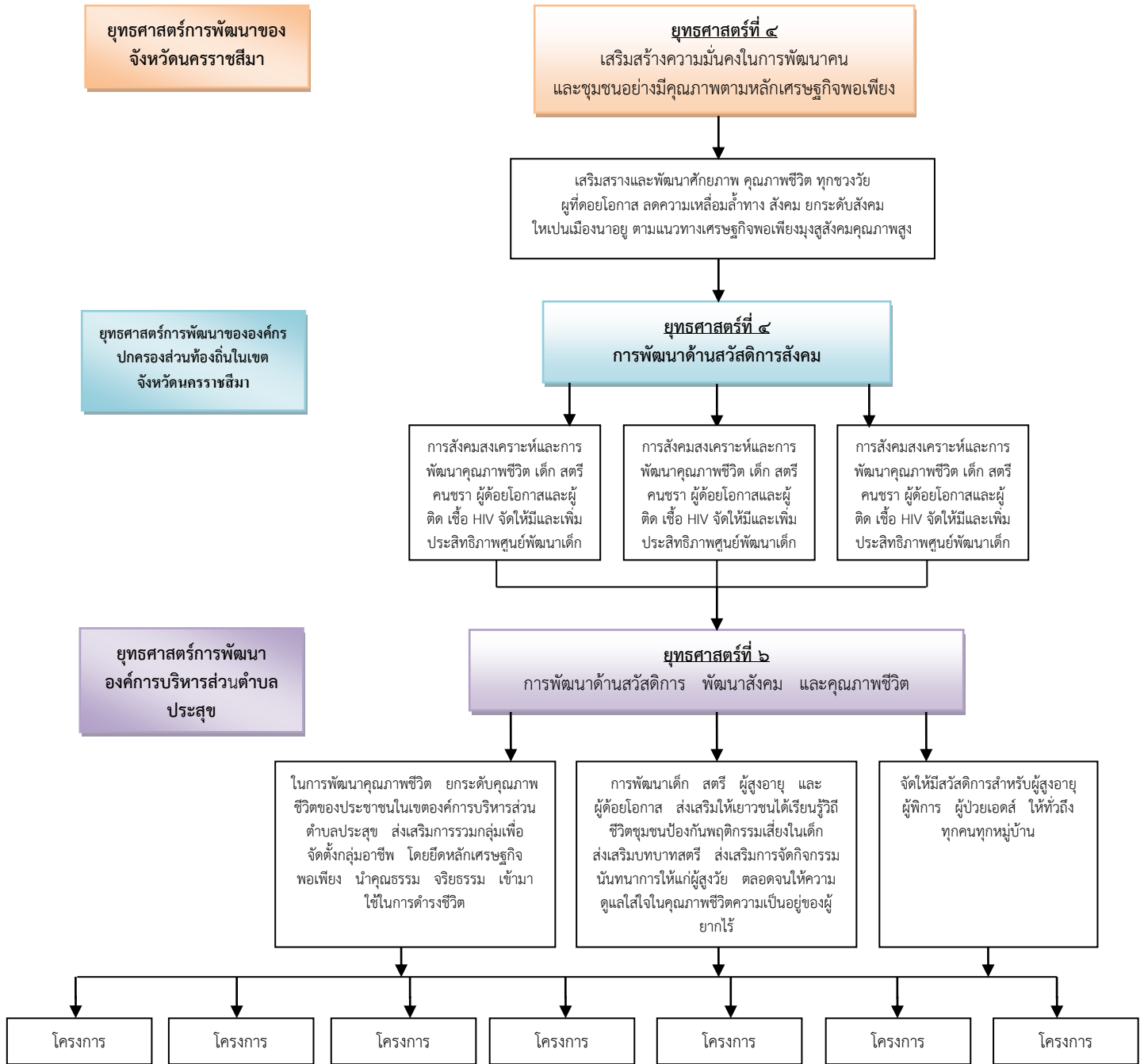
โครงการ/กิจกรรม

๑. โครงการอบรมปลูกต้นไม้เฉลิมพระเกียรติ
๒. โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (อพ.สธ.)
๓. โครงการรณรงค์ป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก
๔. โครงการป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า
๕. โครงการผ่าตัดทำหมันสุนัขและแมว
๖. โครงการบ้าน ชุมชน โรงเรียนปลอดภัย
๗. โครงการอบรมรณรงค์ป้องกันการเสียชีวิตจากการจมน้ำ
๘. โครงการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์
๙. โครงการกำจัดขยะตั้งแต่ต้นทาง
๑๐. โครงการรณรงค์และป้องกันโรคอุบัติใหม่
๑๑. โครงการดำเนินงานตามแนวทางโครงการพระราชดำริด้านสาธารณสุข
๑๒. โครงการอบรมผู้ประกอบการกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

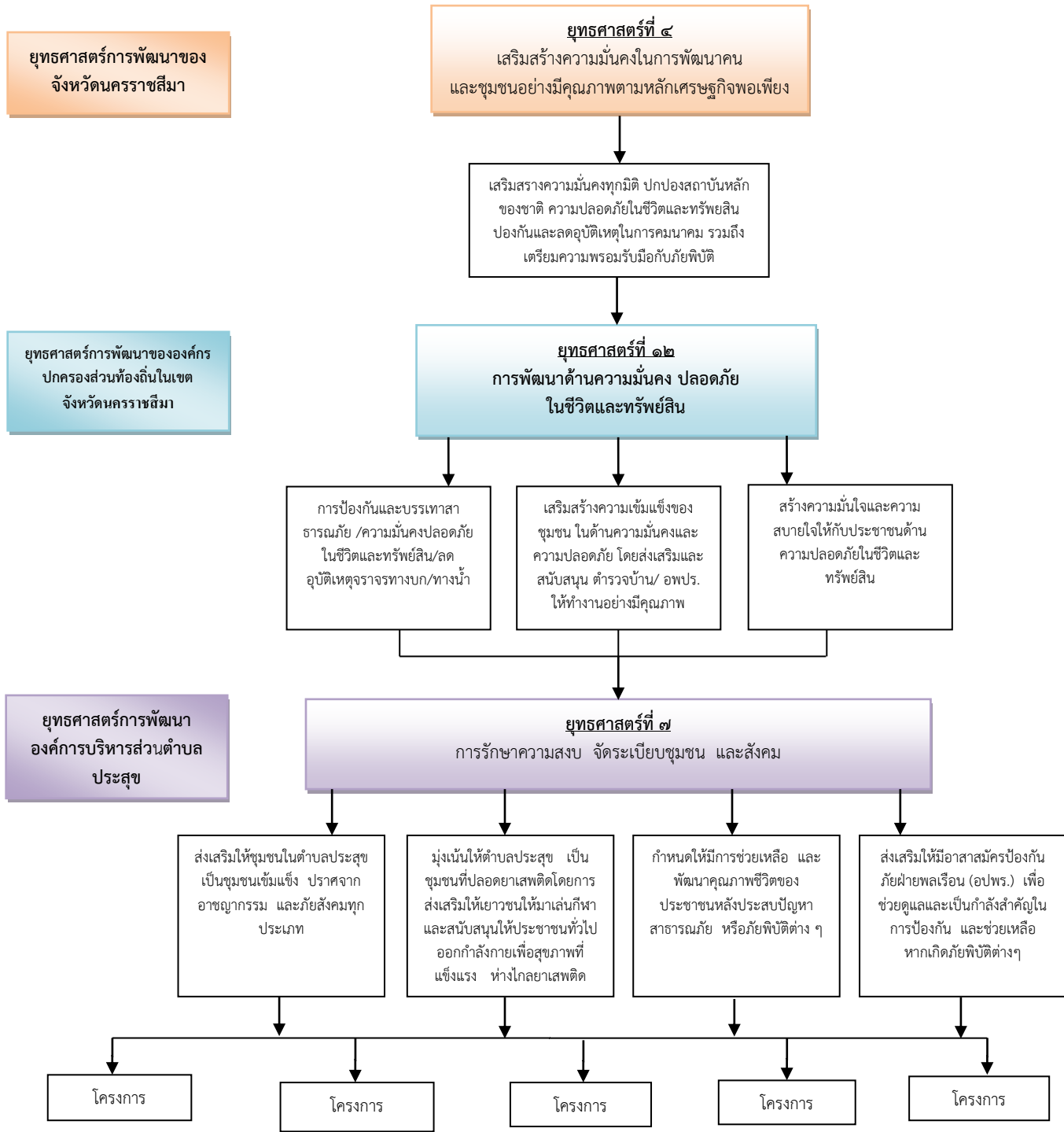
โครงการ/กิจกรรม

๑. โครงการฝึกอบรมสัมมนาและศึกษาดูงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ
๒. โครงการฝึกอบรมพัฒนาบุคลากร
๓. โครงการจัดเวทีประชาคมหมู่บ้านหรือประชาคมตำบล
๔. โครงการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดทำแผนชุมชนและแผนพัฒนาตำบล
๕. จัดซื้อวัสดุ ครุภัณฑ์สำนักงาน

โครงการ/กิจกรรม

๑. โครงการศูนย์พัฒนาครอบครัว
๒. โครงการส่งเสริมคุณค่าผู้สูงอายุ
๓. โครงการส่งเสริมสุขภาพและคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ
๔. โครงการค่ายเด็กและเยาวชน
๕. โครงการโรงเรียนผู้สูงอายุตำบลประสุข
๖. จ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ
๗. จ่ายเบี้ยยังชีพผู้ป่วยเอดส์
๘. จ่ายเบี้ยยังชีพผู้พิการ

โครงการ/กิจกรรม

๑. โครงการตั้งจุดบริการประชาชนเพื่อป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนในช่วงเทศกาล
๒. อบรมอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.)
๓. อบรมซักซ้อมแผนป้องกันบรรเทาสาธารณภัย
๔. โครงการป้องกันและบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนที่เกิดจากสาธารณภัยต่างๆ

๓.๔ แผนที่ยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
Strategy Map

